

Reactierapport Eemskanaalzone

Behorend bij het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Eemskanaalzone
Bureau Meerstad d.d. 28 april 2021

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Ontwikkelproces	3
1.2. Proces tot nu toe.....	4
1.3. Leeswijzer	4
2. Beantwoording reacties per thema	5
2.1. Gebiedsvisies: Masterplan Meerstad, The Next City en Stad aan het water.....	5
2.1.1. Aanwijzing ontwikkelzone	5
2.1.2. Uitgangspunten planopzet Masterplan Meerstad	6
2.2. Programma.....	8
2.2.1. Woonprogramma	8
2.2.2. Commercieel en maatschappelijk programma.....	11
2.3. Verkeer.....	11
2.4. Groen en ecologie	13
2.4.1. Groen en ecologie in de gebiedsvisies	13
2.4.2. Groenbeleid.....	14
2.4.3. Deelgebieden	15
2.4.4. Groengebied langs de ringweg Oost.....	18
2.4.5. Groen en ecologie in het SPvE	18
2.5. Cultuurhistorie en ontwerpprincipes.....	19
2.6. Participatie en communicatie.....	20
2.6.1. Participatie SPvE.....	20
2.6.2. Leesbaarheid SPvE	21
2.6.3. Reacties direct betrokkenen	21
3. Belangenafweging en aanpassingen SPvE.....	22
3.1. Belangenafweging.....	22
3.2. Aanpassingen SPvE	26
4. Vervolgproces.....	27
Bijlagen	28
1a Ontvangen reacties.....	28
1b Lijst organisaties.....	78
2 Tekst Petitie Bescherm het Driebondsbos	79
3a Toelichting en ontwerp mountainbike skillspark Meerstad.....	80
3b Ecologische effectbeoordeling bikepark Meerstad	85

1. Inleiding

De komende jaren zal het aantal woningen en banen in Groningen blijven groeien. Om ruimte te bieden aan deze groei heeft Bureau Meerstad in 2018 opdracht gekregen van het college van B en W om een plan te maken voor een nieuw woonwerkgebied langs het Eemskanaal ten oosten van de ringweg Oost. We noemen dit gebied de Eemskanaalzone en met de ontwikkeling ervan wordt voortgebouwd op het Masterplan dat in 2005 voor Meerstad is vastgesteld.

Luchtfoto van de Eemskanaalzone gezien richting de stad

1.1. Ontwikkelproces

In drie stappen werken we toe naar een plan voor de Eemskanaalzone. We beginnen met het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE). Hierin staan de kaders en uitgangspunten voor de ontwikkeling van het gebied. Op basis van vastgesteld gemeentelijk beleid, zijn pijlers geformuleerd voor zowel de bebouwing als de openbare ruimte in de Eemskanaalzone. Het SPvE is het fundament voor de tweede stap in het ontwikkelproces; de ontwikkelstrategie.

In de ontwikkelstrategie vertalen we de kaders en uitgangspunten naar een plan op hoofdlijnen voor de Eemskanaalzone. Dit plan op hoofdlijnen werken we vervolgens uit in een stedenbouwkundig plan. Hierin staat de gewenste inrichting van het gebied met onder meer de bebouwing, de voorzieningen, het groen, de wegen en het water. Zie voor meer informatie over het vervolgproces hoofdstuk 4.

1.2. Proces tot nu toe

Het concept SPvE voor de Eemskanaalzone lag van 1 juli tot en met 15 september 2020 ter inzage voor reactie. De maatregelen tegen het coronavirus maakten het organiseren van een inloopbijeenkomst bij aanvang niet mogelijk. Daarom is ervoor gekozen de informatie naar omwonenden toe te brengen. Dit hebben we gedaan door in de wijde omgeving huis-aan-huis brieven te bezorgen. Daarnaast hebben we advertenties geplaatst en op (social) media ingezet. Het concept SPvE en daaraan gerelateerde documenten stonden op de website meerstad.eu/eemskanaalzone. Hier stond ook een digitaal reactieformulier. Dat is 67 keer ingevuld. Daarnaast zijn er reacties via e-mail of per post binnengekomen. Op het concept SPvE hebben we in totaal 89 reacties ontvangen. Daarnaast is aan wethouder Van der Schaaf een petitie aangeboden voor bescherming van het bos op de slibdepots langs het Eemskanaal. Deze petitie is 1.538 keer ondertekend.

In dit reactierapport geven wij antwoord op de ontvangen reacties en de petitie. De reacties zelf en de tekst van de petitie zijn terug te lezen in bijlage 1a en 2 van dit reactierapport. Het reactierapport is samen met het definitief SPvE toegestuurd aan degenen waarvan wij een reactie ontvangen hebben en op de website meerstad.eu/eemskanaalzone geplaatst. Op het reactierapport en het definitief SPvE volgt niet opnieuw een reactieronde. Bij de volgende stap in het ontwikkelproces; de ontwikkelstrategie zullen belangstellenden weer uitgenodigd worden om kennis te nemen van de plannen en hierop te reageren.

1.3. Leeswijzer

Van de ontvangen reacties op het concept SPvE komen sommigen overeen met elkaar, anderen snijden een specifiek onderwerp aan. Daarom hebben we ervoor gekozen om de reacties op twee manieren te beantwoorden.

Ten eerste behandelen we in hoofdstuk 2 aan de hand van een aantal thema's de onderwerpen die veel voorkomen in de reacties. De thema's zijn:

- Gebiedsvisies: Masterplan Meerstad, The Next City en Stad aan het water
- Programma: woonprogramma en commercieel en maatschappelijk programma
- Verkeer
- Groen en ecologie
- Cultuurhistorie en ontwerpprincipes
- Participatie en communicatie

Ten tweede zijn in bijlage 1a de reacties zoals ze ingediend zijn terug te lezen. In de kolom direct naast de reacties geven we antwoord op specifieke vragen en opmerkingen. Verder geven we in hoofdstuk 3 aan tot welke belangenafweging we gekomen zijn op basis van de reacties en welke aanpassingen gedaan zijn in het SPvE. Tot slot blikken we in hoofdstuk 4 vooruit op de volgende stappen in het ontwikkelproces van de Eemskanaalzone.

Zoals gezegd bevat bijlage 1a de reacties op het concept SPvE. Als bijlage 1b is de lijst met namen van organisaties waarvan wij een reactie hebben ontvangen toegevoegd en bijlage 1c bevat de lijst met inspreeknummers. Als bijlage 2 is de tekst van de petitie opgenomen.

Veel reacties gaan over de slibdepots en de voorgenomen aanleg om een tijdelijk mountainbike skillspark naast de P+R Meerstad. We hebben er daarom voor gekozen het ontwerp van het skillspark en de ecologische effectbeoordeling te delen tegelijkertijd met het reactierapport en het definitief SPvE. Dat doen we in bijlage 3 van dit reactierapport.

2. Beantwoording reacties per thema

In veel reacties komen dezelfde onderwerpen aan de orde. De veel voorkomende vragen en opmerkingen behandelen we aan de hand van een aantal thema's.

2.1. Gebiedsvisies: Masterplan Meerstad, The Next City en Stad aan het water

In het concept SPvE staan de gebiedsvisies omschreven op basis waarvan de ontwikkeling van de Eemskanaalzone tot stand zal komen. In een aantal reacties wordt ons gevraagd duidelijk aan te geven hoe deze gebiedsvisies zich tot elkaar verhouden, welke principes uit de gebiedsvisies we aanhouden voor de Eemskanaalzone maar ook waarop we afwijken.

2.1.1. Aanwijzing ontwikkelzone

Zoals omschreven in het concept SPvE is het fundament voor de ontwikkeling van de Eemskanaalzone in verschillende gebiedsvisies opgetekend.

Met de ontwikkeling wordt allereerst voortgebouwd op het Masterplan Meerstad (2005) waarin de doelstelling is opgenomen om aan de oostkant van Groningen een nieuw stadsdeel te realiseren met 10.000 woningen¹, bedrijven en voorzieningen gelegen rondom een nieuw meer. In het Masterplan is de Eemskanaalzone als stedelijk gebied aangewezen met ruimte voor woningen, bedrijven en voorzieningen.

Vervolgens is in de Omgevingsvisie The Next City (2018) de Eemskanaalzone voor een deel aangewezen als één van de ontwikkelzones waarmee de groei van de stad wordt opgevangen. Tot slot is in de Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water (2018) de ambitie vastgelegd om het gebied tussen de Oosterhaven en Meerstad te transformeren naar een levendig, stedelijk en groen stadsdeel. De ontwikkeling van de Eemskanaalzone wordt gezien als een mogelijkheid om de relatie tussen de binnenstad van Groningen en Meerstad te versterken. Zo wordt Meerstad zorgvuldig en vanzelfsprekend verbonden met de stad.

In het Masterplan, The Next City en Stad aan het water is de Eemskanaalzone dus consequent als ontwikkelzone aangewezen. Verstedelijking van dit gebied wordt beoogd om de groei van Groningen te faciliteren en Meerstad ruimtelijk aan te haken op de stad.

Het Masterplan is tegelijkertijd het meest concreet over de ontwikkeling van de Eemskanaalzone. Met behulp van arceringen is op een plankaart aangegeven waar woningen, bedrijven en voorzieningen gebouwd kunnen worden, hoe een groenblauw raamwerk eruit kan zien en aan welke bandbreedte van bebouwingsdichtheden wordt gedacht. We nemen het Masterplan dan ook als basis voor de planvorming van de Eemskanaalzone, rekening houdend met de voortschrijdende inzichten zoals verwoord in paragraaf 2.1.2. van dit reactierapport.

De planopzet uit het Masterplan is in The Next City en Stad aan het water niet verder uitgewerkt omdat de ontwikkeling van de Eemskanaalzone op dat moment minder urgent was. Zo staat in Stad aan het water omschreven dat er voor de Eemskanaalzone programmatisch niet voldoende druk is om de aanhechting tussen Meerstad en Groningen voldoende kwaliteit mee te geven. Daarbij moet opgemerkt worden dat zowel The Next City als Stad aan het water zijn vastgesteld in de nadagen van de laatste recessie, toen er maar weinig nieuwbouw gerealiseerd werd. Daarom is in eerste instantie voorrang gegeven aan de ontwikkeling van gebieden dicht bij de binnenstad, zoals De Suikerzijde en Stadshavens.

¹ In 2011 is de doelstelling ten aanzien van het aantal woningen bijgesteld naar 6.500.

Het gebrek aan urgentie als gevolg van de recessie en het beginstadium waarin de planvorming van de Eemskanaalzone zich op dat moment bevond, waren redenen om in The Next City alleen het deel van de Eemskanaalzone ten noorden van de noordelijke ontsluitingsroute licht te arceren. Uit de reacties maken wij op dat hierdoor bij een aantal belangstellenden de indruk gewekt is dat de aanwijzing van de Eemskanaalzone als ontwikkelzone (deels) is komen te vervallen.

Echter sinds de recessie is de urgentie om de Eemskanaalzone te ontwikkelen alleen maar toegenomen. Het aantal inwoners en huishoudens van Groningen zal de komende jaren fors toenemen waardoor er heel veel extra woningen nodig zijn, terwijl we nog een inhaalslag te maken hebben ter compensatie van de lage woningbouwproductie tijdens de recessie.

Dat de vraag naar woningen in Groningen zo groot is en het aanbod klein, heeft tevens tot gevolg dat de huizenprijzen de laatste jaren snel stijgen waardoor de betaalbaarheid van woningen steeds meer onder druk staat.

De Eemskanaalzone ontwikkelen is dus van belang om de continuïteit van de woningbouwproductie in Groningen op termijn te kunnen garanderen en de druk op de woningmarkt te verlichten. Daarom heeft het college van B en W in 2018 besloten om Bureau Meerstad opdracht te geven een plan te maken voor de Eemskanaalzone (raadsbrief kenmerk 7036701).

In lijn met deze opdracht zal Bureau Meerstad bij de actualisatie van The Next City aan het college van B en W voorstellen om de Eemskanaalzone een arcering te geven passend bij de urgentie en het stadium van planvorming op dit moment, zodat voor iedereen duidelijk is dat met de ontwikkeling van de Eemskanaalzone bijgedragen wordt aan de doelstelling om voor 2030 in totaal 20.000 extra woningen in Groningen te realiseren.

2.1.2. Uitgangspunten planopzet Masterplan Meerstad

Op de plankaart behorend bij het Masterplan Meerstad, zijn voor de Eemskanaalzone met behulp van arceringen verschillende woonmilieus aangegeven, waaronder landschappelijk wonen in het bos, compact wonen bij voorzieningen en wonen langs het Eemskanaal. Daarnaast is in het gebied tussen de ringweg Oost en de Middelberterweg, dat in het Masterplan de Euvelgunnezone wordt genoemd, ruimte voor het realiseren van bedrijven en een voorzieningencluster.

Uitsnede plankaart Masterplan Meerstad (2005), p. 14 en 15 inclusief legenda

In het Masterplan worden grofweg vier deelgebieden binnen de Eemskanaalzone onderscheiden:

- Ten noorden van de nieuwe ontsluitingsweg is een compact woonwerkgebied voorzien met een voorzieningencluster.
- Voor het gebied ten zuiden van de nieuwe ontsluitingsweg wordt een beeld geschetst van een parkachtig gebied met ruimte voor woningbouw in een gemiddelde bebouwingsdichtheid en verschillende bedrijvenclusters direct naast de ringweg Oost.
- Voor het gebied tussen de Middelberterweg en de Hoofdweg, dat in het Masterplan aangeduid wordt als de Linten en Tussen de linten, worden naast het behoud van de cultuurhistorische waarde van het lint van Middelbert en de Hoofdweg ook de ontwikkelmogelijkheden voor woningbouw beschreven. Daarnaast is in dit gebied een noord-zuid georiënteerd groengebied met landschappelijk wonen voorzien.
- Langs het Eemskanaal bestaat er volgens het Masterplan op termijn de mogelijkheid om functies toe te voegen. De functie van het gebied als ecologische verbinding moet daarbij gehandhaafd blijven.

Deze planopzet waarbij de bebouwingsdichtheden het hoogst zijn in het gebied tussen de ringweg Oost en de Middelberterweg en rondom de noordelijke ontsluitingsroute, is nog steeds leidend voor de planvorming van de Eemskanaalzone. Maar in het Masterplan staat ook beschreven dat de plankaart niet opgevat moet worden als blauwdruk. Alleen de hoofdlijnen van de ontwikkeling staan weergegeven waardoor bij de uitwerking flexibel omgegaan kan worden met nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Zo zijn in het SPvE een tweetal voortschrijdende inzichten verwerkt.

Ten eerste constateren we dat de behoefte aan woningen zo groot is dat we het aantal te realiseren woningen in de Eemskanaalzone verhoogd hebben van 1.500 naar 2.100 (zie paragraaf 2.2.1 woonprogramma). Gevolg is dat de gemiddelde bebouwingsdichtheid zal uitkomen aan de bovenkant van de bandbreedte van 6 - 27 woningen per hectare, zoals genoemd in het Masterplan. Daarbij gaan we ervan uit dat de laagste bebouwingsdichtheid in de Eemskanaalzone hoger zal zijn dan de bebouwingsdichtheden zoals ze tot nu toe in Meerstad Midden West gerealiseerd zijn. Toch zijn we ervan overtuigd dat we voor de Eemskanaalzone tot een kwalitatief hoogwaardig plan met onderscheidende woonmilieus kunnen komen door kritisch te kijken naar de verhouding bebouwd/onbebouwd oppervlak en onderzoek te doen naar woonvormen waarmee optimaal gebruik wordt gemaakt van een groenblauw raamwerk als openbaar gebied. Op basis van het stedenbouwkundig plan kunnen vervolgens uitspraken gedaan worden over de bebouwingsdichtheden en de bouwhoogtes. Nu is dat nog niet mogelijk ook al wordt daar in veel reacties wel om gevraagd.

Ten tweede was in het Masterplan voor de Eemskanaalzone een voorzieningencluster opgenomen dat alleen voor de wijk van betekenis zou zijn terwijl we nu een bovenwijken verzorgingsgebied willen bedienen (zie paragraaf 2.2.2 Commercieel en maatschappelijk programma). We vinden de Eemskanaalzone de aangewezen plek om een centrum te maken dat vanuit alle windstreken goed te bereiken is. Nader onderzoek is nodig naar de exacte plek en het soort voorzieningen, maar vast staat dat dit voorzieningencluster aanvullend moet zijn op de bestaande voorzieningen in de omgeving zodat het optimaal kan bijdragen aan het verbinden van de omliggende wijken met elkaar en met de Eemskanaalzone.

2.2. Programma

Meerdere reacties op het SPvE gaan over het aantal woningen, bedrijven en voorzieningen dat in de Eemskanaalzone gerealiseerd wordt. In aanvulling op het SPvE, geven wij onderstaand een toelichting op de programmatische uitgangspunten voor de ontwikkeling van het gebied. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen de uitgangspunten voor het woonprogramma en het commercieel en maatschappelijk programma.

2.2.1. Woonprogramma

In de Woonvisie van de gemeente Groningen, Een thuis voor iedereen (2020) staat omschreven dat de stad in de komende jaren fors zal groeien waardoor er extra woningen nodig zijn om iedereen te huisvesten. Om de druk op de woningmarkt te verminderen en de huishoudensgroei te kunnen faciliteren, is het van belang de woningbouwproductie te versnellen. Dat kan bij uitstek in gebieden waar de gemeente grond in eigendom heeft zoals De Suikerzijde, Stadshavens en de Eemskanaalzone. Daarnaast kunnen we in deze gebieden optimaal sturing geven aan het soort woningen dat gerealiseerd wordt.

Ten aanzien van het soort woningen wordt in de Woonvisie nadrukkelijk gewezen op het belang om extra sociale huurwoningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Hiermee wordt voorkomen dat wachttijden oplopen en wijken met een bovengemiddeld aandeel sociale huurwoningen verzwakken. Het toevoegen van extra sociale huurwoningen in nieuwbouwwijken moet er ook voor zorgen dat Groningen 'inclusiever' wordt.

Daarnaast wordt in de Woonvisie aandacht gevraagd voor huurwoningen in het segment middenduur² om te voorkomen dat woningzoekenden tussen wal en schip belanden omdat ze teveel verdienen voor een sociale huurwoning en te weinig voor een koopwoning. In dit segment gaat het vooral om het toevoegen van woningen voor een- en tweepersoonshuishoudens, starters en senioren. Tot slot wordt in de Woonvisie geconstateerd dat er in de koopsector veel vraag is naar eengezinswoningen, zowel rijwoningen, twee-onder-een-kapwoningen als vrijstaande woningen. Maar ook hierbij is betaalbaarheid een belangrijk aandachtspunt. Voor middeninkomens wordt het steeds lastiger om de stap naar een koopwoning te zetten.

Op basis van de Woonvisie is voor de Eemskanaalzone tot het volgende woonprogramma gekomen:

- Vanwege de noodzaak om betaalbaar woningaanbod toe te voegen is het aantal woningen verhoogd van 1.500 naar 2.100.
- Aangezien de Eemskanaalzone een stedelijk woonwerkgebied wordt, is uitgegaan van 30% appartementen en 70% grondgebonden woningen.
- Bij het aantal van 2.100 woningen is voorzien in ca. 30% sociaal programma³.
- Naast het sociaal programma is de volgende verdeling over de segmenten aangehouden:
 - o ca. 40% middenduur programma;
 - o ca. 30% duur programma.
- Het aandeel huur- en koopwoningen per segment moet nader bepaald worden. Dat betekent dat ook het sociaal programma voor een deel uit koopwoningen kan bestaan, afhankelijk van het totaal aan sociale huurwoningen dat gemeentebreed wordt gerealiseerd de komende jaren. Voorlopig wordt op het totaal van 2.100 woningen uitgegaan van 30% huurwoningen en 70% koopwoningen.

² De segmenten laten zich op hoofdlijnen als volgt definiëren, uitgaand van prijspeil 2021:

Sociaal: woningen met een huurprijs tot € 752,33 en een koopprijs tot € 250.000.

Middenduur: woningen met een huurprijs tot € 950,00 en een koopprijs tot € 350.000.

Duur: woningen met huur- en koopprijzen hoger dan het segment middenduur.

³ In de grondexploitatie Meerstad is in de basis 10% sociaal programma opgenomen.

- Zowel voor de huur- als koopwoningen worden de mogelijkheden verkend van collectief particulier opdrachtgeverschap en het realiseren van woonvormen waarbij functies zoals een keuken en een tuin gedeeld worden.

Project De Deeltuin in Utrecht

Met dit woonprogramma is er oog voor doelgroepen waarvoor het moeilijk is om toe te treden tot de woningmarkt (30% sociaal), wordt de nadruk gelegd op de middeninkomens (40% middenduur), maar zijn er tegelijkertijd voldoende kostendragers (30% duur) om het sociaal programma en de voorzieningen in het gebied te realiseren.

Zoals opgemerkt in het concept SPvE moeten we echter continu de balans tussen de segmenten bewaken om binnen het financieel kader van de grondexploitatie Meerstad te blijven, waar de gemeenteraad mee ingestemd heeft. In aanvulling hierop lichten wij toe dat het realiseren van minder woningen, om wat voor reden dan ook, tot gevolg kan hebben dat het sociaal programma daalt tot een minimum van 10% bij 1.500 woningen.

Het compenseren van deze woningen elders in het gebied, door de bebouwingdichtheid daar te verhogen, is dan maar beperkt mogelijk omdat het risico bestaat dat we dan woningen ontwikkelen waar op deze plek onvoldoende vraag naar is.

In een aantal reacties op het concept SPvE geven omwonenden aan dat zij zich overrompeld voelden door het woningaantal van 2.100 aangezien eerder gesproken is over 1.500. Dat was zeker niet onze intentie. Voorafgaand aan het vrijgeven van het concept SPvE voor reactie wilden wij ons ervan verzekeren dat we met bovenstaand woonprogramma duurzaam in de woningbehoefte van Groningen voorzien. De afstemming hierover met de andere gebiedsontwikkelingen in de stad heeft meer tijd in beslag genomen dan vooraf gedacht, waardoor we helaas pas in een laat stadium omwonenden ervan op de hoogte hebben gebracht dat we voor de Eemskanaalzone inzetten op het realiseren van 2.100 woningen.

Naast het toevoegen van meer betaalbaar woningaanbod is in de Woonvisie opgenomen dat we de diversiteit aan woonmilieus binnen de gemeente moeten koesteren. In dat kader willen wij graag het verschil duiden tussen de projecten Stadshavens, De Suikerzijde, Meerstad Midden West en de Eemskanaalzone.

Stadshavens	De Suikerzijde	Meerstad MW	Eemskanaalzone
35 ha. groot	160 ha. groot	310 ha. groot	170 ha. groot
3.300 woningen	5.000 woningen	1.900 woningen	2.100 woningen
Ca. 35.000 m2 Wijkgerichte voorzieningen	Ca. 13.000 m2 in deelgebied Noord Bovenwijks en wijkgerichte voorzieningen	Ca. 7.000 m2 Wijkgerichte voorzieningen	Ca. 30.000 m2 Bovenwijks en wijkgerichte voorzieningen
Hoog stedelijk	Stedelijk groen	Landschappelijk	Groen stedelijk
Juniores en senioren	Alle leeftijdsgroepen	Gezinnen	Alle leeftijdsgroepen
Nadruk op het openbaar gebied en stedelijk wonen nabij de binnenstad	Nadruk op het openbaar gebied en stedelijk wonen nabij voorzieningen en park	Nadruk op ruim wonen in het groen en nabij het meer	Nadruk op duurzaam wonen in het groen en nabij voorzieningen

Van deze vier projecten zijn De Suikerzijde en de Eemskanaalzone het meest vergelijkbaar omdat het plangebied bijna even groot is en zowel De Suikerzijde als de Eemskanaalzone zijn op ca. 15 minuten fietsen van de binnenstad gelegen. In De Suikerzijde kunnen echter 5.000 woningen komen waardoor de gemiddelde bebouwingsdichtheid hoger zal zijn dan in de Eemskanaalzone.

Daarnaast wordt er in het stedenbouwkundig plan voor De Suikerzijde vanuit gegaan dat de ontwikkelvelden aan de oostzijde gesitueerd zijn terwijl aan de westzijde een park voorzien is. Bij de Eemskanaalzone zal er sprake zijn van een groenblauw raamwerk waarbinnen wonen en werken zich kunnen ontwikkelen. De ontwikkelvelden worden verweven met het openbaar groen waardoor groengebieden altijd dicht bij de voordeur liggen en het water bereikbaar en beleefbaar is.

Project Bosrijk in Eindhoven

2.2.2. Commercieel en maatschappelijk programma

Naast woningbouw is er in de Eemskanaalzone ook ruimte voor bedrijven en voorzieningen aangezien er volgens de Omgevingsvisie The Next City tot 2035 een groei verwacht wordt van 9.000 tot 20.000 banen. Vooral in de sectoren Advies & Onderzoek, Handel, Welzijn & Onderwijs en Gezondheidszorg zal de werkgelegenheid toenemen. Verder wordt een bovengemiddelde stijging van het aantal zzp-ers verwacht. In feite is er sprake van een verschuiving van werkgelegenheid van grotere bedrijven naar kleinere bedrijven.

De verwachtingen ten aanzien van de ruimtevrage voor bedrijven en voorzieningen in de Eemskanaalzone lopen uiteen van ca. 15.000 m² tot 65.000 m². Voor de Eemskanaalzone gaan we voorlopig uit van 30.000 m² commercieel en maatschappelijk programma, met daarbij de volgende uitgangspunten:

- In de Eemskanaalzone is een voorzieningencluster met een bovenwijks verzorgingsgebied voorzien. Dit is in hoofdzaak de verklaring voor de sprong in ruimtevrage ten opzichte van de onderkant van bovengenoemde bandbreedte. Voor het draagvlak van de voorzieningen zijn niet de 2.100 woningen in de Eemskanaalzone bepalend, maar het aantal woningen in heel Meerstad en de omliggende wijken. Daarbij moet opgemerkt worden dat de nieuwe structuurvisie detailhandel leidend zal zijn en het voorzieningencluster moet aanvullend zijn op de bestaande voorzieningen in de omgeving.
- De Eemskanaalzone zien wij als de poort tot het recreatief en toeristisch landschap aan de oostkant van Groningen. In combinatie met het maatschappelijk programma kan er zo een keten van elkaar versterkende bedrijven en voorzieningen ontstaan, zoals bijvoorbeeld - hotel - wellness - zorg - sport & onderwijs - leisure & horeca -.
- We houden de mogelijkheid open om aan de P+R Meerstad commercieel en maatschappelijk programma toe te voegen zoals flexwerkplekken, een pick-up point, een fietsenstalling met reparatieservice, etc. De locatie van de P+R Meerstad wordt mogelijk herzien afhankelijk van de koppelkansen met ander programma, zoals een supermarkt en sportvoorzieningen.
- De wisselwerking tussen wonen en werken is van belang te benoemen, zeker ten tijde van de coronacrisis. Er wordt ruimte geboden aan thuiswerkers en zzp-ers, niet alleen voor aan-huis-gebonden beroepen maar ook door woonwerkwoningen te bouwen.
- Naast het zelfstandig sporten zullen er ook voorzieningen voor het georganiseerd sporten opgenomen worden in een groenblauw raamwerk⁴. Werd bij aanvang van Meerstad nog gesteld dat de sportvoorzieningen in de omgeving wel in de behoefte aan georganiseerd sporten konden voorzien, inmiddels is er naar verwachting genoeg draagvlak voor het toevoegen van sportvoorzieningen, zoals hockey, tennis en voetbal, zonder afbreuk te doen aan de bestaande sportvoorzieningen in de omgeving.
- In de Eemskanaalzone wordt een basisschool gerealiseerd waar op termijn een stabiel aantal van ruim 400 leerlingen naar school kan gaan. Net als in Meerstad Midden West zal de school gecombineerd worden met een sportzaal en kinderopvang.
- Tot slot merken wij op dat het commercieel en maatschappelijk programma volgend zal zijn aan het woonprogramma en aanvullend op de bestaande voorzieningen in de omgeving. Met name met de omvang en invulling van het commercieel programma willen we flexibel omgaan zodat we goed kunnen inspelen op kansen in de markt.

2.3. Verkeer

Een aantal reacties op het concept SPvE gaan over verkeer. Hierna worden de onderwerpen behandeld waarover vragen zijn gesteld.

⁴ Het oppervlak aan sportvoorzieningen dat onderdeel is van het groenblauw raamwerk is aanvullend op de 30.000 m² commercieel en maatschappelijk programma.

Hoeveelheid verkeer

Tot nu toe is uit berekeningen gebleken dat de toename van het verkeer in Meerstad goed is af te wikkelen op de bestaande en geplande wegen. Voor het onderzoek naar de milieueffecten van de Eemskanaalzone dat in een latere fase volgt, moeten we de verkeersonderzoeken actualiseren. Daar betrekken we de ontwikkeling van heel Meerstad bij. Daarnaast monitoren we het daadwerkelijke gebruik van de noordelijke ontsluitingsroute. Zo kan tijdig bepaald worden of verbreding van de weg van één naar twee rijbanen per rijrichting noodzakelijk is. In het wegprofiel is in elk geval ruimte gereserveerd voor deze verbreding. Op dat moment kan ook bepaald worden of aanvullende maatregelen nodig zijn om aan de normen voor verkeersgeluid te voldoen. Verder zal bij de aanleg van de noordelijke ontsluitingsroute het vergroten van de capaciteit van de aansluiting op de ringweg Oost worden meegenomen.

Sluipverkeer (MEERdorpen)

Bij de planvorming wordt rekening gehouden met het voorkomen van sluipverkeer door de MEERdorpen door routes te realiseren die aantrekkelijker, korter en sneller zijn dan de routes door de MEERdorpen.

Om sluipverkeer te voorkomen is het realiseren van een zuidelijke ontsluitingsweg, in relatie tot de ontwikkeling van de Eemskanaalzone, niet nodig. Pas als het Grunopark en het gebied ten oosten van Woldjerspoorweg ontwikkeld worden, onderzoeken we de noodzaak van de zuidelijke ontsluitingsweg. Hierbij spelen mobiliteitsontwikkelingen in het algemeen een belangrijke rol.

Extra verbindingen

In het concept SPvE is de ambitie opgenomen om een extra verbinding over het Eemskanaal te realiseren. Dit wordt dan een langzaam verkeersverbinding waardoor er geen sprake is van geluidsoverlast. Of deze verbinding kan worden gerealiseerd is medeafhankelijk van het ruimtebeslag. Om een hoofdvaarweg te kruisen moet een brug voldoende doorvaarhoogte hebben waardoor deze gelijk kostbaar is om te realiseren. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of er voor zo'n brug voldoende middelen en ruimte beschikbaar zijn.

Mogelijk wordt er voor de ontwikkeling van Meerstad een verbinding met de aansluiting Westerbroek op de A7 gemaakt. Omdat deze verbinding de Olgerweg kruist, zal dit worden gezien in relatie tot het voorkomen van sluipverkeer door de MEERdorpen.

Verkeersveiligheid en fiets- en voetgangersverbindingen

Bij de planvorming zal er aandacht zijn voor de verkeersveiligheid van wegen en paden. Door langzaam verkeersverbindingen te maken tussen de MEERdorpen en de Eemskanaalzone wordt aan fietsers en voetgangers juist een alternatief geboden voor de Middelberterweg, waar het langzaam en gemotoriseerd verkeer de rijbaan delen.

Bouwverkeer

Bouwverkeer kan rechtstreeks vanaf de ringweg Oost en de noordelijke ontsluitingsroute het gebied inrijden. De routes voor het bouwverkeer zullen worden aangegeven. Routes door de MEERdorpen, Meerstad en Harkstede liggen niet voor de hand.

Sociale veiligheid

De invulling van het gebied heeft een positieve invloed op de sociale veiligheid. Door zowel nieuwe bebouwing als levendige openbare ruimten op de noordelijke ontsluitingsroute te oriënteren ontstaat in de Eemskanaalzone een sociaal veilige leefomgeving.

In samenwerking met de gemeente Groningen en bedrijvenvereniging Zuidoost onderzoeken we het gebruik en de functie van de St. Peterburgweg om ook daar de sociale veiligheid te verbeteren.

2.4. Groen en ecologie

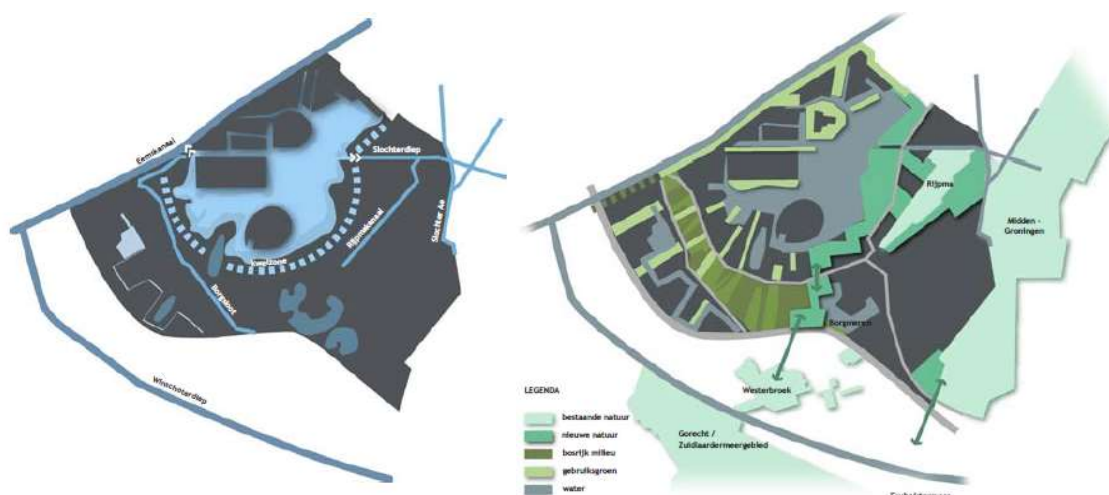
In een groot aantal reacties wordt opgemerkt dat het onderwerp groen en ecologie onderbelicht is gebleven in het SPvE. Daarnaast wordt er in veel reacties en in de petitie gepleit voor behoud en versterking van groenstructuren en natuurwaarden in de Eemskanaalzone en dan met name het bos op de slibdepots. Maar ook de Middelberterplas en de Borgsloot worden als ecologisch waardevolle gebieden genoemd.

Er worden suggesties gedaan voor een groengebied langs de ringweg Oost en in een aantal reacties wordt de vraag gesteld hoe het belang van groen is afgewogen tegen het belang van woningbouw en ander bouwprogramma. Voor de beantwoording van deze laatste vraag verwijzen wij naar hoofdstuk 3 van dit reactierapport.

Wij zijn het met belangstellenden eens dat het onderwerp groen en ecologie in het concept SPvE niet duidelijk herkenbaar is. In verschillende thema's zoals Klimaat, Healthy Ageing en Leefkwaliteit hebben we pijlers opgenomen waaruit onze groenambities blijken. In het definitieve SPvE hebben we deze pijlers uitgebreid door het thema Groen en ecologie toe te voegen. De onderbouwing voor de pijlers binnen dit thema hebben we onderstaand opgenomen.

2.4.1. Groen en ecologie in de gebiedsvisies

Naast het invullen van een deel van de bouwopgave van Groningen is natuur- en landschapontwikkeling een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van Meerstad volgens het Masterplan. Met de aanleg van wat we nu het Woldmeer noemen is er een uniek, waterrijk landschap ontstaan waarin gewoond en gerecreëerd wordt en dat tevens dienst kan doen als waterberging bij extreem weer. Daarnaast worden in Meerstad groengebieden aangelegd waarmee het stedelijk groen met het omliggend landschap verbonden wordt. Zo wordt Meerstad de schakel tussen de natuurgebieden in Midden Groningen, het Zuidlaardermeer en Kardinge. Het Woldmeer en de groengebieden van Meerstad vormen samen een groenblauw raamwerk.

Kaarten van het blauw en groen raamwerk volgens het Masterplan Meerstad (2005)

Specifiek voor de Eemskanaalzone bestaat het groenblauw raamwerk in het Masterplan uit een noord-zuid georiënteerd groengebied, tussen de Middelberterweg en de Hoofdweg, dat gecombineerd wordt met landschappelijk wonen.

In oost-west richting is een groenverbinding door het gebied voorzien dat een relatie heeft met de Middelberterplas. Het Masterplan laat de mogelijkheid open om ter plaatse van de slibdepots op termijn functies toe te voegen, waarbij de functie van het gebied als ecologische verbinding gehandhaafd moet blijven.

In aanvulling op het Masterplan worden er in de Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water mogelijkheden gezien om op korte termijn, vooruitlopend op de ontwikkeling van de Eemskanaalzone, kleinschalig recreatief programma in te passen om zo de slibdepots toegankelijk en beleefbaar te maken. Voorbeelden van dit programma zijn ingetekend op een kaart behorend bij de Ontwikkelstrategie.

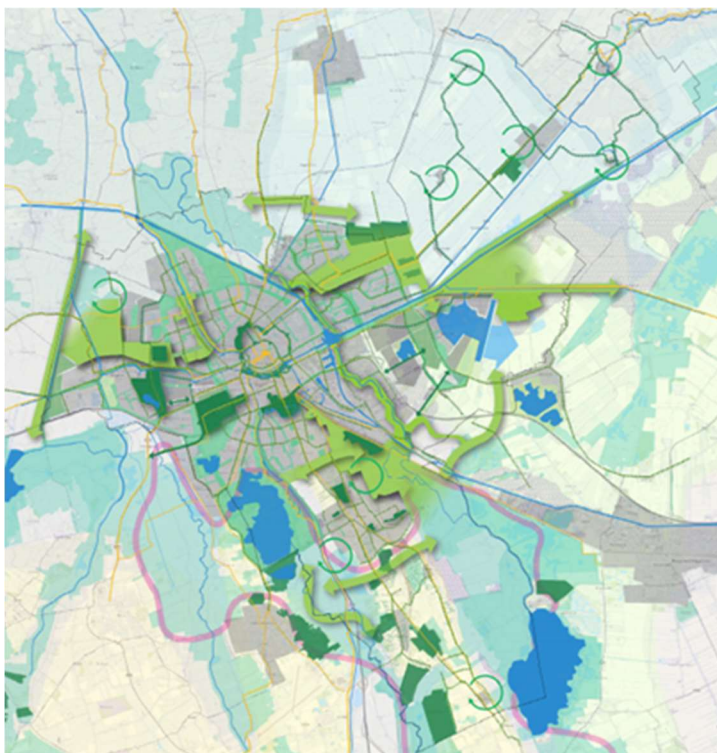
Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water (2018), p.50 kaart met voorbeelden van kleinschalig recreatief programma ter plaatse van de slibdepots

2.4.2. Groenbeleid

Het groenbeleid van de gemeente Groningen staat verwoord in het Groenplan Vitamine G en als onderdeel daarvan de Stedelijke Ecologische Structuur. Hieronder wordt kort op dit beleid ingegaan in relatie tot de ontwikkeling van de Eemskanaalzone.

Groenplan, Vitamine G

In september 2020 heeft de gemeente Groningen het Groenplan Vitamine G, vastgesteld. Met het Groenplan geeft de gemeente invulling aan de ambitie om te vergroenen gezien het belang van natuur voor de leefbaarheid, de klimaatadaptatie en de sociale cohesie in de stad. Door te sturen op kwantiteit, kwaliteit en bereikbaarheid van groen wordt de leefkwaliteit voor mens en dier verhoogd.

Binnen het ecologisch netwerk zoals dat in het Groenplan is opgenomen worden drie niveaus onderscheiden:

- Het landschap waar het groen voornamelijk bestaat uit inheemse soorten.
- De wijk en de buurten waar het groen een mix bevat van inheemse soorten en cultuursoorten.
- De bebouwing en de tuinen waar het groen voornamelijk bestaat uit cultuursoorten.

De ambitie is om deze niveaus met elkaar te verbinden en te versterken terwijl het omliggend landschap op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is aangesloten.

Groenplan Vitamine G (2020), p.57

Binnen Meerstad kan het Slochterdiep gezien worden als de overgang tussen het wijk- en het landschapsniveau. Deze verbindingszone is al grotendeels aangelegd met een uitstroomgebied direct ten oosten van Klein Harkstede en natuurvriendelijke oevers langs het Slochterdiep richting Harksteder Broeklanden. Het is de bedoeling dat er zo een ecologische verbinding voor diverse soorten ontstaat tussen het Duurswoldgebied, Meerstad en de noordoostflank van Groningen. Onderdeel van deze verbindingszone is tevens het zgn. 'Kardings Ontzet', de ecologische verbinding tussen Karding en Meerstad waarvan de aanleg is voorzien ter hoogte van het uitstroomgebied naast Klein Harkstede. Zo ontstaat uiteindelijk een ecologische verbinding vanaf Karding via Meerstad, het Dannemeer in 't Roegwold, Natuurgebied Westerbroek en het Zuidlaardermeer, drie gebieden die onderdeel zijn van het NNN.

Voor de Eemskanaalzone worden volop kansen gezien om ecologische verbindingen te realiseren binnen het toekomstig woonwerkgebied. Een deel daarvan is al terug te vinden in het Groenplan met pijlen en aanduidingen. Het gaat dan bijvoorbeeld in noord-zuidrichting om het landschappelijk wonen in een groengebied gelegen tussen de Middelberterweg en de Hoofdweg, het vergroenen van de noordelijke ontsluitingsroute en het realiseren van oost-west verbindingen langs het Eemskanaal en nabij de Middelberterplas richting de Hunze zone. In de planvorming voor de Eemskanaalzone worden deze kansen verder uitgewerkt.

Stedelijke Ecologische Structuur (SES)

Als onderdeel van het Groenplan zijn in de SES (2014) de ecologisch waardevolle gebieden in Groningen opgenomen. Wanneer ecologische waardevolle gebieden in een ontwikkelzone gelegen zijn, zoals de slibdepots langs het Eemskanaal, dan is de insteek dat ecologische kwaliteiten een plek krijgen binnen de ontwikkeling via een maatwerkoplossing. Dat betekent dat de ecologische structuur in oppervlakte kan afnemen⁵.

In aanvulling op de SES is er het doelsoortenbeleid dat handvaten geeft om de ecologische kwaliteiten van een gebied te bepalen. Het principe van het doelsoortenbeleid is dat de inrichting en het beheer van een gebied afgestemd wordt op het al dan niet voorkomen van zgn. doelsoorten. Er worden zes soortgroepen onderscheiden: vaatplanten, vlinders, libellen, amfibieën, vogels en zoogdieren. De gebieden van de SES worden gemonitord om inzicht te krijgen in het voorkomen en de verspreiding van doelsoorten.

Ten behoeve van de ontwikkeling van Meerstad laat Bureau Meerstad regelmatig ecologisch onderzoek doen. Door eens per ca. 3 jaar inventarisaties uit te voeren, hebben we zicht op de ontwikkeling van natuurwaarden⁶.

Wanneer uit het ecologisch onderzoek blijkt dat door de ontwikkeling van Meerstad beschermde soorten bedreigd worden in hun voortbestaan, dan kijken we naar alternatieven en compensatiemogelijkheden alvorens we ontheffing aanvragen in het kader van de Natuurbeschermingswet.

2.4.3. Deelgebieden

Op basis van het reeds uitgevoerd ecologisch onderzoek onderscheiden we in (de omgeving van) de Eemskanaalzone vier deelgebieden.

Borgsloot

De Borgsloot is een oude watergang in eigendom van het Waterschap Hunze en Aa's. In het kader van de aanleg van de noordelijke ontsluitingsroute worden er ten behoeve van de dieren in de Borgsloot een aantal faunapassages onder de Hoofdweg aangelegd.

⁵ Groenplan Vitamine G (2020), p.30.

⁶ De komende 5 jaar wordt jaarlijks onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van dassen op de slibdepots.

Verdere versterking van de ecologische kwaliteiten van de Borgsloot is niet voorzien. Wel is het aannemelijk dat door de aanleg van een groengebied met landschappelijk wonen tussen de Middelberterweg en de Hoofdweg de betekenis van de Borgsloot als ecologische verbinding zal toenemen.

Middelberterplas

De Middelberterplas maakt onderdeel uit van het NNN. De Eemskanaalzone loopt tot aan de Middelberterplas waardoor de plas zelf geen onderdeel is van de ontwikkeling.

Op termijn willen we wel graag de mogelijkheden onderzoeken om de toegankelijkheid en beleefbaarheid van de Middelberterplas te vergroten met inachtneming van de eigendomssituaties, de aanwezige natuurwaarden en de (zwem)veiligheid. Aandachtspunten waar ook de eigenaren van de Middelberterplas in hun reactie op het concept SPvE op wijzen.

Agrarisch landschap

Het bestaand agrarisch landschap in de Eemskanaalzone kent veel minder natuurwaarden dan bijvoorbeeld de Middelberterplas. In enkele sloten tussen de Middelberterweg en de Hoofdweg zijn wel diverse kikkersoorten aangetroffen waaronder de beschermde heikikker (Ecologisch onderzoek Meerstad-West 2018-2019, Buro Bakker). Hiervoor is een ontheffing in het kader van de Natuurbeschermingswet verkregen; bij de aanleg van de noordelijke ontsluitingsroute houden we rekening met de aanwezigheid van de heikikker en we realiseren faunapassages.

Slibdepots

De slibdepots zijn in het Groenplan aangeduid als basisgroenstructuur met ontwikkelmogelijkheden. Net als het gebied tussen de Middelberterweg en de Hoofdweg zijn de slibdepots “aandachtsgebieden waarbij de realisatie van een robuust groennetwerk meelift bij ruimtelijke ontwikkelingen: Rood ontwikkelt groen”⁷.

Net als bij het concept SPvE is ook in het kader van de inspraak op het Groenplan door belangstellenden gevraagd om de slibdepots een beschermde status te geven. In de inspraaknota behorend bij het Groenplan⁸ is hierop als volgt geantwoord.

Verzocht wordt om het bos tussen het Eemskanaal en de Driebondsweg (slibdepots) te behouden en het niet toegankelijk te maken voor de mens. Door de leeftijd is het een hoogwaardig en biodivers natuurgebied geworden dat niet verstoord mag worden door menselijk bezoek. Een groen rustpunt en visueel een groene buffer richting de bebouwing van Meerstad. Onderdeel van de Stedelijke Ecologische Structuur. Bron van de komst van allerlei vogelsoorten in onze wijken.	79	De slibdepots ten oosten van de P+R Meerstad zijn onderdeel van een gebied dat in het Masterplan Meerstad uit 2005 al aangewezen is als toekomstig woon-/werkgebied. Ook in de Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water (2018) is opgenomen dat dit gebied geleidelijk zal transformeren naar een stedelijk woon- en werkmilieu, om zo de groei van de stad te faciliteren. Verder is in de Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone opgenomen dat ingezet wordt op het realiseren van een landschappelijk raamwerk waarbinnen wonen en werken zich kan ontwikkelen. Kleinschalige functies kunnen op korte termijn ingepast worden en op lange termijn kunnen woningen, bedrijvigheid of recreatieve functies binnen dit raamwerk ontwikkeld worden. Het realiseren van een mountainbikeroute door het bos langs het Eemskanaal is een dergelijke kleinschalige functie waarvan Bureau Meerstad wil onderzoeken of dit ingepast kan worden. Het

⁷ Groenplan Vitamine G (2020), p.57 en p.62.

⁸ In de inspraaknota behorend bij het Groenplan is er door de gemeente voor gekozen om de inspraak te parafaseren, in onderhavig reactierapport zijn in bijlage 1a de reacties weergegeven zoals ze ingediend zijn.

		bestemmingsplan staat dit ook toe, zie hiervoor de reactie op inspreker 94, 96, 109, 110, 118, 123. De verdere ontwikkeling van het gebied valt onder verantwoordelijkheid van Bureau Meerstad. Zij organiseren hiervoor ook een communicatie- en participatietraject (zie ook de reactie op inspreker 113).
Meerdere insprekers reageren op het Groenplan en dan met name ten aanzien van het met bos en rietland begroeide gedeelte van het slibdepot langs het Eemskanaal, nabij de Borgbrug. In het Groenplan is dit gebied enerzijds aangeduid als “Bos” (pag. 21), als “SES gebied” (pag. 27), of “Versterken lokale ecologisch netwerk” (pag. 31), “Huidige groenstructuur” (pag. 33), “Verbeteren toegankelijkheid en programmering grote groengebieden”(pag. 37), “Rood ontwikkelt groen” (pag. 53,55), “Grote ontwikkelgebieden” (pag. 65). En men heeft het op pag. 72 in het algemeen over “Een toekomstbestendig en toegankelijk buitengebied”.) Dit wilde, rijk gestructureerde gebied van zestig jaar oud is een belangrijke ecologische verbinding zone. In verleden is door insprekers al opgemerkt dat het de bestemming natuur, (reactie d.d. 21-10-1986 op Basisplan Buitengebied Groningen moet krijgen en bij inspraak op de “Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone” is aangegeven dat dit een bijzonder natuurgebied is, (geen reactie op ontvangen). En nu vormt dit wilde bos met zijn scheefhangende en halfdode bomen een goed tegenwicht tegen het geplande en strakke groen van Meerstad. In de nota “Groene Pepers” van 2009 staat op pagina 48 grote ecologische waarde aangeduid. Door de ontwikkeling van de Eemskanaalzone en de aanleg van de verbinding met Meerstad staat deze kwaliteit onder druk. Compensatie is mogelijk in de Meerstad Groenstructuur en door verzachtende maatregelen in het ontwerp van de herinrichting via samenwerking met Provincie Groningen, Waterschappek Noorderzijlvest en Hunze & Aa’s, Projectbureau Meerstad. Van samenwerking in dit gebied is geen sprake. Inspreker geeft aan dat er het besef ontbreekt dat in 60 jaar spontaan gevormde natuur niet elders is te compenseren met nieuwe inrichting. Nogmaals pleiten de insprekers er voor, dit gebied als natuurgebied te bestemmen en er ingrepen achterwege te laten.	94, 96, 109, 110, 118, 123	In het bestemmingsplan Lintdorpen en Ruischerbrug (2013) heeft het slibdepot de bestemming Agrarisch. De Stedelijke Ecologische Structuur (SES) regelt de planologische bescherming niet. Nu ook het grondgebied van de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer onderdeel uitmaken van de gemeente Groningen gaan we een Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES) maken. Daarmee breiden we de ecologische structuur uit. Tevens willen we de planologische bescherming van de GES gaan borgen. Dat wil echter niet zeggen dat het voormalig slibdepot in de toekomst volledig als groen bestemd gaat worden, zie hiervoor de reactie op inspreker 79.

Al hebben de slibdepots geen beschermde status, er zijn wel beschermde soorten aanwezig waar bij de ontwikkeling van de Eemskanaalzone rekening mee gehouden wordt.

Uit ecologisch onderzoek (Ecologisch onderzoek Meerstad-West 2018-2019, Buro Bakker) blijkt de aanwezigheid van de volgende beschermde soorten:

- Diverse kikkersoorten waaronder de heikikkers in de buurt van de kruising van de Driebondsweg en de Hoofdweg;
- Een nest van een havik in het westelijk deel van de slibdepots en van een buizerd in het oostelijk deel van de slibdepots;
- Diverse vleermuissoorten waaronder de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis, verspreid over de slibdepots.

Tijdens het ecologisch onderzoek waren er geen bewoonde dassenburchten op de slibdepots aanwezig. Evenmin zijn op de slibdepots wissels (vaste looproutes) van dassen en andere sporen die duiden op de aanwezigheid van dassen aangetroffen.

Zoals gezegd zullen wij ook in de toekomst ecologisch onderzoek laten uitvoeren, waarbij niet uitgesloten wordt dat er andere soorten worden aangetroffen.

2.4.4. Groengebied langs de ringweg Oost

In een aantal reacties op het concept SPvE is de suggestie gedaan om een groengebied langs de ringweg Oost te maken, o.a. om het verkeersgeluid te verminderen en als toekomstige plek voor het mountainbike skillspark.

Bij de ontwikkeling van de Eemskanaalzone moeten we rekening houden met het verkeersgeluid van de ringweg Oost en andere wegen, waaronder de noordelijke ontsluitingsroute. Dit doen we o.a. door geluid afschermdende maatregelen te nemen. Geluidswering kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door geluidschermen te plaatsen, een geluidswal aan te brengen of niet-woonprogramma toe te voegen waardoor er minder geluidsoverlast is in de tweede linie.

We laten de keuze voor een maatregel afhangen van de effectiviteit van de maatregel en de mogelijkheid om de geluidswering te combineren met andere opgaven. De aanplant van bomen is er daar één van, echter deze maatregel heeft op zichzelf maar een zeer beperkt geluidwerend effect. De aanplant van bomen alleen zal dus niet genoeg zijn om het verkeersgeluid van de ringweg Oost afdoende te reduceren voor toekomstige woningbouw. Wij zien dus wel kansen voor groen langs de ringweg, maar dan in combinatie met geluid afschermdende maatregelen waarvan zeker is dat ze voldoende effectief zijn en dit groen mag niet ten koste gaan van het te realiseren programma in de Eemskanaalzone.

Voor de locatiekeuze van het mountainbike skillspark verwijzen we naar bijlage 3 van dit reactierapport.

2.4.5. Groen en ecologie in het SPvE

Samenvattend zien wij volop mogelijkheden om met de ontwikkeling van de Eemskanaalzone bij te dragen aan het vergroenen en klimaatbestendig maken van Groningen. Door een groenblauw raamwerk te realiseren dat aantrekkelijk is om in te verblijven, elkaar te ontmoeten en te bewegen, verzilveren we de kansen zoals genoemd in het Masterplan Meerstad en het Groenplan Vitamine G.

Forest Park in Bad Lippspringe, Duitsland

Wij zijn ons bewust van de aanwezige natuurwaarden in het gebied en zullen zorgvuldig omgaan met ecologisch waardevolle gebieden zoals de slibdepots. Met behulp van een maatwerkoplossing zorgen we ervoor dat ecologische kwaliteiten een plek krijgen binnen het toekomstig woonwerkgebied. Tot slot hebben we aan het SPvE het thema groen en ecologie toegevoegd zodat onze groenambities voor de Eemskanaalzone in een oogopslag duidelijk zijn.

2.5. Cultuurhistorie en ontwerpprincipes

Gelijktijdig met het opstellen van het concept SPvE is door adviesbureau SteenhuisMeurs een cultuurhistorische analyse gemaakt van de Eemskanaalzone en de MEERdorpen (Eemskanaalzone en MEERdorpen cultuurhistorische analyse 2020, SteenhuisMeurs). In deze analyse wordt allereerst de ontwikkelgeschiedenis van het gebied omschreven waarbij vier sfeergebieden onderscheiden worden. Daarnaast wordt een cultuurhistorische waardering van het gebied gegeven. Met behulp van een waarde kaart is inzichtelijk gemaakt waar en welke cultuurhistorische waarden in het gebied zitten. De analyse sluit af met een aantal ontwerpthema's voor de Eemskanaalzone en de dorpen Engelbert en Middelbert.

Veel van de waarden en aangereikte ontwerpthema's zullen bij de volgende stap in de planvorming geïntegreerd worden. De ontwerpthema's worden dan bekeken in het licht van de ontwikkeling van de Eemskanaalzone. Het agrarisch landschap zal niet als zodanig in stand te houden zijn, maar we zien wel veel kansen in het gebied om bestaande waardevolle structuren te integreren en het huidige landschap zal zeker als inspiratie dienen voor het stedenbouwkundig plan. Dit naar aanleiding van een aantal reacties waarin gevraagd wordt waarom de uitkomsten van de cultuurhistorische analyse nog niet verwerkt zijn in het SPvE.

Naar aanleiding van de reactie van belangenvereniging MEER-dorpen willen we tot slot graag aangeven dat het vrijhouden van een zone van 200 meter aan weerszijden van de Middelberterweg en geen ontsluiting voor autoverkeer op het lint van Middelbert, niet als aanbevelingen in de analyse van SteenhuisMeurs zijn opgenomen.

2.6. Participatie en communicatie

In een aantal reacties wordt opgemerkt dat het ontbreken van een inloopbijeenkomst nadat het concept SPvE voor reactie was vrijgegeven als een gemis wordt gezien. Daarnaast worden opmerkingen gemaakt over de leesbaarheid van het SPvE.

2.6.1. Participatie SPvE

Bij de totstandkoming van het plan voor de ontwikkeling van de Eemskanaalzone betreft Bureau Meerstad de omgeving actief. De eerste stap die we daarin hebben gezet, was het uitnodigen van de direct omwonenden voor inloopbijeenkomsten op 29 oktober 2019 zoals beschreven in het concept SPvE. Toen het concept SPvE bijna klaar was voor een brede reactieronde voor alle belangstellenden, zaten we middenin de eerste lockdown vanwege het coronavirus. Bureau Meerstad heeft toen contact gezocht met de bewonersvertegenwoordigers van Klein Harkstede, de wijkraad RRN (Ruischerwaard, Ruischerbrug, Noordijk) en de belangenvereniging MEER-dorpen. In overleg is besloten een mix van middelen in te zetten om de omwonenden en andere belangstellenden te informeren:

- Er is een toelichtende brief over het SPvE en de reactieronde gemaakt. Die is bij de start van de reactieperiode gestuurd naar alle bewoners in Ruischerwaard, Ruischerbrug, Klein Harkstede, Meerstad, Middelbert en Engelbert. Het verspreidingsgebied is op verzoek van de bewonersvertegenwoordigers vergroot. In totaal zijn bijna 1.400 brieven rondgebracht.
- De bewonersvertegenwoordigers hebben het concept van deze brief ontvangen en Bureau Meerstad suggesties gedaan voor aanpassingen. Deze zijn verwerkt in de definitieve versie van de brief.
- Er zijn advertenties in 't Bokkeblad en de Groninger Gezinsbode geplaatst.
- Bureau Meerstad heeft een website gemaakt met daarop het concept SPvE met een toelichting en een reactieformulier.
- Social media van Bureau Meerstad en de gemeente Groningen zijn ingezet alsmede de digitale nieuwsbrief Oost.

Vanwege de maatregelen tegen het coronavirus is de reactieperiode verlengd van oorspronkelijk 6 weken naar 8 weken, van 1 juli tot 1 september. Op verzoek van de belangenvereniging MEER-dorpen is tijdens de reactieperiode de einddatum nog twee weken opgeschoven, naar 15 september.

In alle middelen is duidelijk aangegeven waar men terecht kon met vragen en reacties. Hier heeft een aantal bewoners en organisaties ook gebruik van gemaakt. Als er behoefte aan was, werd er een (digitaal) gesprek ingepland. Ook met de bewonersvertegenwoordigers is tijdens de reactieperiode contact geweest.

Bureau Meerstad heeft geen inloopbijeenkomst over het concept SPvE georganiseerd. Bij de voorbereiding van de reactieronde was dit helaas niet toegestaan vanwege de maatregelen tegen het coronavirus. Om toch iedereen goed te informeren is bovengenoemde middelenmix ingezet. Wij realiseren ons dat het sinds de reactieperiode lang geduurd heeft voordat belangstellenden antwoord kregen op hun reacties. We zullen voor het vervolgproces op zoek gaan naar een werkvorm waarbij belangstellenden in de gelegenheid gesteld worden om tussentijds te reageren op plannen. Bij iedere volgende reactieronde moet wel steeds gekeken worden wat er mogelijk is binnen de dan geldende maatregelen tegen het coronavirus.

De planvorming voor de Eemskanaalzone wordt verzorgd door Bureau Meerstad in samenspraak met de verschillende afdelingen van de gemeente Groningen. Het beeld dat geschetst wordt in de reactie van de natuurorganisaties dat Bureau Meerstad zich zou onttrekken aan gemeentelijke procedures en beleid herkennen we dan ook niet.

2.6.2. Leesbaarheid SPvE

In een aantal reacties wordt aangegeven dat het concept SPvE lastig leesbaar is. We hebben geprobeerd in de toelichtende brief uit te leggen wat het doel van een SPvE is. In het concept SPvE zelf hebben we getracht de lezer bij de hand te nemen en te vertellen over de studies die zijn gedaan en keuzes die zijn gemaakt. Dat kon op punten beter blijkt uit de reacties. Met name de modellenstudie riep vragen op. Daar hebben we het SPvE op aangepast.

Op veel vragen geeft een SPvE nog geen antwoord, dat maakt het voor belangstellenden ook een lastig document. In het SPvE zijn de kaders en uitgangspunten voor de ontwikkeling opgenomen maar er zit geen plan bij op basis waarvan belangstellenden kunnen zien hoe het gebied eruit gaat zien. Het is een eerste stap in een ontwikkelproces waarin we steeds concreter worden en meer vragen kunnen beantwoorden. We verwachten dan ook dat ons volgende document, de ontwikkelstrategie, makkelijker leesbaar zal zijn.

2.6.3. Reacties direct betrokkenen

Op 29 oktober 2019 hebben we de eerste inloopbijeenkomsten voor direct betrokkenen georganiseerd. In het concept SPvE staan de reacties van de direct betrokkenen weergegeven. We zijn daar echter onvoldoende op ingegaan in het concept SPvE. Ook daar hebben we het SPvE op aangepast.

3. Belangenafweging en aanpassingen SPvE

Uit de ontvangen reacties zijn twee onderwerpen te destilleren waar veelvuldig aandacht voor gevraagd wordt; het woningaantal van 2.100 en het behoud van het bos op de slibdepots ten oosten van de ringweg. In relatie daarmee wordt ons in een aantal reacties gevraagd om de paragraaf Prioritering bij belangenafwegingen zoals opgenomen in hoofdstuk 5 van het concept SPvE te heroverwegen.

3.1. Belangenafweging

In de betreffende paragraaf staat omschreven dat er bij het vertalen van het SPvE naar een stedenbouwkundig plan sprake zal zijn van een herhalend proces. We toetsen steeds de uitgangspunten op haalbaarheid en benutten voortschrijdende inzichten om het plan te vervolmaken. Bij het tot stand brengen van het stedenbouwkundig plan houden we rekening met het inpassen van het maximaal aantal woningen. Belangstellenden zijn bang dat de leefkwaliteit in de Eemskanaalzone e.o. hieronder te lijden zal hebben en stellen voor om niet het toevoegen van betaalbaar woningaanbod prioriteit te geven maar het groenblauw raamwerk voorop te stellen. Deze reactie is in lijn met de inbreng van direct betrokkenen tijdens de eerste inloopbijeenkomst in oktober 2019. De rust, de ruimte, het nabuurschap en het uitzicht dat bewoners hebben op het agrarisch landschap en het bos op de slibdepots worden erg gewaardeerd en wil men graag behouden.

De natuurorganisaties waarvan wij een reactie ontvangen hebben wijzen vooral op de aanwezige natuurwaarden in het gebied en vragen om ecologisch onderzoek te doen zodat aantasting van de natuurwaarden voorkomen wordt. Aanvullend wordt door veel belangstellenden waaronder de natuurorganisaties gevraagd om het bos op de slibdepots te beschermen waardoor het gebied voor de inwoners van Ruischerwaard kan dienen als buffer richting de Eemskanaalzone.

Wij begrijpen goed dat het SPvE veel heeft losgemaakt. De transformatie van de Eemskanaalzone, al zal deze geleidelijk gaan en meer dan tien jaar in beslag nemen, zal uiteindelijk ingrijpend zijn. Van een agrarisch landschap met spontaan ontstane natuur ter plaatse van de slibdepots, zal de Eemskanaalzone veranderen in een stedelijk gebied dat bestaat uit een groenblauw raamwerk waarbinnen wonen en werken zich kan ontwikkelen. Kijken we specifiek naar de toekomst van de slibdepots dan zijn er twee scenario's te onderscheiden.

- *De slibdepots uitzonderen van de ontwikkeling*

Door de slibdepots een beschermde status te geven kan de natuur daar vrijelijk zijn gang gaan en worden de dieren ter plaatse met rust gelaten. In dat geval is het noodzakelijk om maatregelen te treffen waardoor voorkomen wordt dat mensen zich toegang verschaffen tot het gebied. Temeer omdat het bos op de slibdepots een deel van het jaar onder water staat en er snel takken afbreken en bomen omvallen, is dit deel van de slibdepots niet veilig te betreden. Bij dit scenario moet opgemerkt worden dat behoud van de aanwezige natuurwaarden niet te garanderen is. Aangezien in het naastgelegen gebied nieuwbouw gerealiseerd wordt, zal de leefomgeving van de dieren veranderen ondanks dat de slibdepots zelf onaangetast blijven. Er ontstaat in dit scenario niet of nauwelijks een relatie tussen de nieuwe ontwikkeling en het Eemskanaal. Verbindingen tussen de Eemskanaalzone en Ruischerwaard/Lewenborg met bijvoorbeeld een fietsbrug zijn niet mogelijk.

- *De slibdepots onderdeel te laten zijn van de ontwikkeling*

Dit scenario zal in eerste instantie betekenen dat er grootschalig onderhoud en beheer gaat plaatsvinden waardoor de slibdepots voor mensen veilig te betreden zijn. Naarmate er meer nieuwbouw in het naastgelegen gebied gerealiseerd wordt, zal het gebruik van de slibdepots wijzigen. Gezien het belang van het groen is het voorstelbaar dat functies zoals bijvoorbeeld wandel- en fietsroutes worden toegevoegd om de slibdepots toegankelijk en beleefbaar te maken. Zo ontstaat er een relatie tussen de nieuwe ontwikkeling en het Eemskanaal en er zijn mogelijkheden voor nieuwe verbindingen tussen de Eemskanaalzone en Ruischerwaard/Lewenborg.

Na het afwegen van de twee scenario's voor de slibdepots zijn wij tot de conclusie gekomen dat het voor de ontwikkeling van de Eemskanaalzone als geheel van groot belang is dat de slibdepots daar integraal onderdeel van zijn. Zo kan de potentie van het gebied optimaal benut worden en wordt bijgedragen aan de volgende doelstellingen:

- *Heroriëntatie op het water*

Groningen is van oudsher een waterstad maar door de schaalvergroting van de industrie in de twintigste eeuw is de relatie van de stad met het water en het ommeland verbroken. Zo is het Eemskanaal, vanaf de woonschepenhaven tot aan de Borgbrug, aan het zicht onttrokken omdat de oevers in het verleden gebruikt werden als slibdepots.

Om zowel ruimtelijk, recreatief als economisch de potentie van het water in de stad beter te benutten is in de Omgevingsvisie The Next City de ambitie opgenomen om Groningen opnieuw als stad aan het water te positioneren. De groei van de stad wordt daarom opgevangen in ontwikkelzones langs de waterwegen van de stad.

Deze heroriëntatie op het water is in de Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water als volgt uitgewerkt: *'Door het openbaar en toegankelijk maken van het waterfront, het realiseren van nieuwe verbindingen en het ruimte maken voor bewoning wordt de Eemskanaalzone teruggegeven aan de stad.'* (Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water, p.15). Juist om het Eemskanaal als kwaliteitsdrager beter in het stedelijk weefsel van Groningen te kunnen integreren is het van belang de slibdepots als onderdeel van het nieuw te ontwikkelen woonwerkgebied te zien.

- *Een netwerk van verbindingen*

Om de heroriëntatie op het water duurzaam te verankeren, wordt in de Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone, Stad aan het water voorgesteld een netwerk van verbindingen te maken, gebaseerd op de bestaande structuren en kwaliteiten in het gebied. In relatie daartoe is in het Groenplan Vitamine G de doelstelling opgenomen dat groen nooit ver weg mag zijn van inwoners en makkelijk te bereiken moet zijn.

Terwijl de slibdepots nu nog geïsoleerd liggen en ontoegankelijk zijn, gaat het hier in potentie om een groot aaneengesloten groengebied dat aantrekkelijk is voor mens en dier om in te verblijven. Een plek voor ontmoeting en beleving, om te sporten, te spelen en te bewegen maar ook een plek waar je even tot stilstand kunt komen om te genieten van de bestaande kwaliteiten in het gebied.

Ontmoeting, sociaal contact en gezond gedrag worden in de Eemskanaalzone gestimuleerd door de aanleg van een netwerk van wandel- en fietsroutes. Tegelijkertijd zorgen de cultuurhistorische en ecologische verbindingen voor behoud en versterking van de leefkwaliteit en de identiteit van het gebied.

- *Verspreiding van natuurwaarden*

Binnen het groenblauw raamwerk van de Eemskanaalzone worden groen, bomen en water ingezet om bestaande structuren en kwaliteiten in het gebied met elkaar te verbinden en te versterken. Bijvoorbeeld door de aanleg van een groengebied met landschappelijk wonen tussen de Middelberterweg en de Hoofdweg, het vergroenen van de noordelijke ontsluitingsroute en het realiseren van oost-west verbindingen langs het Eemskanaal en nabij de Middelberterplas richting de Hunze zone.

Door de slibdepots te verknopen met dit groenblauw raamwerk worden bestaand en nieuw groen één geheel, wat bevorderlijk is voor de biodiversiteit in het gebied. Verder zal het raamwerk bijdragen aan het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering, zoals hittestress en wateroverschot. Zo zorgen de bomen voor koelte en bieden ze schaduw. Bomen worden in de Eemskanaalzone geplant zodra het kan, beginnend bij de noordelijke ontsluitingsroute, daar planten we meteen al veel bomen.

Verder zorgen de robuust vormgegeven ecologische verbindingen ervoor dat de natuurwaarden zich vrij kunnen verspreiden over heel de Eemskanaalzone en ecologisch waardevolle gebieden zoals de slibdepots en de Middelberterplas worden met elkaar en met het Natuurnetwerk Nederland verbonden.

- *Meer betaalbaar woningaanbod in onderscheidende woonmilieus*

In de wetenschap dat Groningen voor een schaa sprong staat waarbij de gemeente naar verwachting zal groeien naar 250.000 inwoners in 2030 moeten alle zeilen bijgezet worden om de vraag op de woningmarkt het hoofd te bieden. De woningbouwproductie versnellen kan bij uitstek in gebieden zoals de Eemskanaalzone waar de grond volledig in eigendom is van de gemeente en optimaal sturing gegeven kan worden aan het soort woningen dat gerealiseerd wordt. Daarom geven we in de Eemskanaalzone prioriteit aan het toevoegen van betaalbaar woningaanbod.

Juist door vanaf het begin rekening te houden met het maximaal aantal woningen, kunnen de ecologische en cultuurhistorische verbindingen in de Eemskanaalzone robuust vormgegeven worden. Worden er om wat voor reden dan ook minder dan 2.100 woningen gerealiseerd, dan kan het stedenbouwkundig plan daar op aangepast worden. Op een later moment extra woningen toevoegen geeft het risico op versnippering van het groen.

Bij de ontwikkeling van de Eemskanaalzone gaan we zorgvuldig om met de aanwezige natuurwaarden op de slibdepots, we geloven in een uitgebalanceerde combinatie van natuur, recreatie en verblijven. Door de slibdepots toegankelijk en beleefbaar te maken wordt bijgedragen aan het realiseren van een onderscheidend woonmilieu in de Eemskanaalzone waarin duurzaam wonen en zorg voor de natuurwaarden samengaan.

Project Kerckebosch in Zeist

Uiteindelijk moeten binnen het stedenbouwkundig plan alle ambities een plek krijgen en afgewogen worden. Wij hebben gemeend om vooraf aan te geven wat leidend zal zijn wanneer belangen conflicteren en er als gevolg daarvan keuzes gemaakt moeten worden. Gezien het belang om maximaal bij te dragen aan het verminderen van de druk op de woningmarkt en de mogelijkheid om via een maatwerkoplossing ecologische kwaliteiten in de Eemskanaalzone een plek te geven, wordt bij vaststelling van het SPvE aan het college van B en W voorgesteld om de paragraaf Prioritering bij belangenafwegingen te handhaven.

Voor het herstellen van de relatie van de stad met het water en het ommeland, maar ook voor het ruimtelijk aanhaken van Meerstad op de stad en het creëren van samenhang tussen de wijken aan weerszijden van het Eemskanaal, vinden wij het van groot belang dat de slibdepots integraal onderdeel zijn van de ontwikkeling van de Eemskanaalzone.

Een scenario waarbij er maatregelen getroffen moeten worden om te voorkomen dat mensen zich toegang verschaffen tot de slibdepots achten wij op termijn niet houdbaar. Naarmate er meer nieuwbouw in het gebied gerealiseerd wordt zullen de slibdepots een steeds grotere aantrekkingskracht op mensen gaan uitoefenen. Wij menen dat we dit proces, zowel vanuit fysiek als sociaal oogpunt, beter kunnen begeleiden dan bestrijden.

Wij zijn ons bewust van de aanwezige natuurwaarden op de slibdepots, maar realiseren ons ook dat als gevolg van de verstedelijking, de ecologische kwaliteiten zullen veranderen; van voornamelijk inheemse soorten naar een mix met cultuursoorten. De ontwikkeling van de natuurwaarden in de Eemskanaalzone zullen we dan ook goed blijven monitoren zodat we tijdig alternatieven en compensatiemogelijkheden kunnen bieden. Zo werken we in stappen toe naar een levendig, stedelijk en groen stadsdeel waar fijn betaalbaar wonen en gezond buitenleven samen gaan.

3.2. Aanpassingen SPvE

De beantwoording van de reacties in combinatie met bovenstaande belangenafweging hebben ertoe geleid dat het concept SPvE op onderdelen is aangepast.

Algemeen

- Om de leesbaarheid van het gehele SPVE te verbeteren zijn aanpassingen gedaan in zinsopbouw en structuur van het document.

Hoofdstuk I Wat is de opgave?

- Het concept SPvE begon met de gebiedsvisies als aanleiding voor de ontwikkeling van de Eemskanaalzone. Hierop is gereageerd omdat onvoldoende duidelijk was wat het uitgangspunt voor de planvorming is. In het definitief SPvE hebben we de gebiedsvisie overgeheveld naar hoofdstuk II en per gebiedsvisie hebben we samengevat welke principes we aanhouden voor de Eemskanaalzone.
- In hoofdstuk I staat nu alleen het plangebied, de opgave en het planproces omschreven waarbij we aanpassingen gedaan hebben in de zinsopbouw om de leesbaarheid te verbeteren (zie I.I).

Hoofdstuk II Waar bouwen we op voort?

- Naast het overhevelen van de gebiedsvisies (zie II.I), hebben we de structuur van hoofdstuk II aangepast door eerst het algemeen beleid (zie II.II) en daarna de gebiedsspecifieke kwaliteiten (zie II.III) en randvoorwaarden (zie II-IV) te behandelen.
- De belangrijkste beleidsuitgangspunten, gebiedsspecifieke kwaliteiten en randvoorwaarden waarop we voortbouwen zijn in punten samengevat om de leesbaarheid van het SPvE te verbeteren.
- Het algemeen beleid is aangevuld met het onderwerp Groen en ecologie. Dat onderwerp was eerst onder de thema's Leefkwaliteit en Healthy ageing geschaard maar dat dekte de lading niet, zo merkten een aantal belangstellenden terecht op.
- Bij Proces en planning is de planning geactualiseerd.
- In de paragraaf Participatie (zie II-V) hebben wij de inbreng van direct betrokkenen tijdens de eerste inloopbijeenkomst in oktober 2019 samengevat en van een reactie voorzien.

Hoofdstuk III Hoe positioneren we het gebied?

- In hoofdstuk III hebben we beter uitgelegd wat het doel was van de studie naar de positionering van de Eemskanaalzone op stadsniveau (zie III.I) en van de modellenstudie (zie III.II). Daarbij hebben we uitgelegd dat de modellenstudie bedoeld is om de ruimtelijke consequenties van verschillende manieren van ontwikkelen weer te geven, het zijn daarmee onderzoeksmodellen en geen keuzemodellen voor een stedenbouwkundig plan.

Hoofdstuk IV Pijlers

- Aan de pijlers is het thema Groen en ecologie toegevoegd en op basis van ambtelijk advies zijn met name de pijler Klimaat en Energie en circulariteit aangescherpt.

Hoofdstuk V En nu verder ... opstellen van een plan op hoofdlijnen

- Bij de ontwerpprincipes zijn de bestaande landschappelijke structuren explicieter benoemd.

Bijlage I

- Bij de referenties leggen we uit hoe verschillende posities op het assenkruis uit paragraaf III.I geïnterpreteerd kunnen worden. Dit assenkruis hebben we in III.I gebruikt om de positionering van Eemskanaalzone op stadsniveau toe te lichten.

4. Vervolgproces

Op basis van het SPvE werken we de komende jaren verder aan de ontwikkeling van de Eemskanaalzone. Bij iedere stap in de planvorming organiseren we mogelijkheden om te reageren en indien de maatregelen tegen het coronavirus dat toelaten organiseren we inloopbijeenkomsten.

De eerstvolgende stap is het maken van een ontwikkelstrategie; een samenhangend plan waarin op hoofdlijnen in beeld wordt gebracht waar de bebouwing, de voorzieningen, het groen, de wegen en het water neerslaan. Dit zogenaamde vlekkenplan is geen blauwdruk maar een leidraad voor de ontwikkeling. Flexibiliteit om bij te sturen is nodig; de Eemskanaalzone is immers niet van de ene op de andere dag gerealiseerd. Het plan laat ruimte om in te spelen op nieuwe inzichten en ontwikkelingen. In de ontwikkelstrategie presenteren we ook een fasering, een planning op hoofdlijnen, om te laten zien hoe de Eemskanaalzone zich in de loop van de jaren optimaal kan ontwikkelen en welke deelgebieden daarin als eerste aan de beurt komen.

Aan de hand van de ontwikkelstrategie kunnen de vooronderzoeken worden gestart ten behoeve van de planologische procedure. Het gaat dan bijvoorbeeld om archeologie, luchtkwaliteit en een actualisatie van het verkeer- en verkeersgeluidonderzoek en het ecologisch onderzoek. De uitkomsten van deze onderzoeken kunnen ook aanleiding geven om plannen bij te sturen.

De derde stap in het ontwikkelproces is het maken van een stedenbouwkundig plan voor het gebied. Afhankelijk van de fasering is het mogelijk dat er per deelgebied een stedenbouwkundig plan gemaakt wordt. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat de ontwikkelstrategie en het stedenbouwkundig plan voor het eerste deelgebied (deels) gelijktijdig tot stand komen.

Het stedenbouwkundig plan werken we onder de nieuwe Omgevingswet uit in een omgevingsplan met een milieueffectrapport waarbij ook een doorkijk wordt gegeven naar de ontwikkeling van heel Meerstad. Hiermee kunnen we de planologische procedure starten.

Bijlagen

1a Ontvangen reacties

DEEL A REACTIES VERENINGEN EN ORGANISATIES		
Nr.	Uw reactie	Thema
1	De Stadsvogelwerkgroep van Avifauna Groningen heeft het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen Eemskanaalzone (SPVEE) van juni 2020 bestudeerd. Wij constateren en realiseren ons dat dit SPVEE een heel hoog abstractieniveau heeft. Ondanks het hoge abstractieniveau maken wij ons echter wel zorgen over het ontbreken van ecologische en groene achtergronden en onderbouwingen in het SPVEE. Deze zorgen worden b.v. gestaafd in paragraaf II.II Randvoorwaarden (waarom niet gewoon 2.2?), waarin b.v. wel de milieurandvoorwaarden behandeld worden, maar niets gezegd wordt over eventuele groene of ecologische randvoorwaarden. In paragraaf 2.3 Beleid wordt niet verwezen naar het groene of ecologische beleid van gemeente Groningen! Avifauna Groningen constateert op basis van gegevens uit het verleden en het huidige beeld van het gebied dat in het plangebied Eemskanaalzone zeker drie potentieel ecologisch waardevolle gebieden aanwezig zijn, namelijk: de thans begroeide voormalige slibvelden langs het Eemskanaal, de Middelberterplas (voormalig zandzuiggat) en de Borgsloot (hoofdwatergang met natuurvriendelijke oevers). We zeggen potentieel ecologisch waardevolle gebieden omdat ons geen recente inventarisaties van deze gebieden bekend zijn. In een verder stadium van het huidige proces zult u Natuurbeschermingswettelijk gezien zeker nog inventarisaties (moeten) doen. Aangezien u dat nu nog niet gedaan heeft, bestaat het gevaar dat u de ecologische waarden van betreffende deelgebieden en het feit dat deze gebieden onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en/of Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES voorheen SES) onderschat. Tevens willen we u hierbij ook wijzen op het burgerinitiatief Kardings Ontzet (waar ook Natuurmonumenten en gemeente Groningen aan mee werken). Dit initiatief omvat de aanleg van een ecologische verbinding tussen Meerstad en het natuur- en recreatiegebied Kardinge. Verder uitzoemend wordt door dit initiatief Kardinge (en in de toekomst het Reitdiepgebied) verbonden met het Zuidlaardermeergebied en Roegwold/Dannemeer (onderdelen van het landelijk Natuurnetwerk). De slibvelden langs het Eemskanaal en de oevers van de Borgsloot en het Slochterdiep zijn belangrijk onderdeel van deze ecologische verbinding. Het belang van het Kardings Ontzet, waarvan de eerste onderdelen al zijn aangelegd en waarvan dit najaar aanvullende onderdelen worden aangelegd, wordt niet alleen door gemeente en Natuurmonumenten onderschreven. Maar ook bestuurlijk en ambtelijk door de provincie, die een aanzienlijk financiële bijdrage levert. Samengevat: wij constateren dat u op dit moment nog geen dan wel zeer weinig groen en ecologisch huiswerk hebt gedaan. U zult dat in de vervolgfase zeker nog moeten doen op basis van de Natuurbeschermingswet en het beleid van de provincie en gemeente Groningen. Wij zullen als Avifauna Groningen gedurende het komende proces gaan toetsen of u uw ecologisch huiswerk wel voldoende doet. Wij zullen dat op een positief kritische wijze doen: - Ten aanzien van de aanleg van een nieuwe verbindingsweg (mits ecologisch passeerbaar) en nieuwe bebouwing (mits natuurinclusief) in het middelste deel van het plangebied. - Ten aanzien van de drie genoemde, ons inziens, ecologisch waardevolle gebieden, omdat wij ook kansen zien om	zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging

	deze gebieden ecologisch nog waardevoller te maken en (beperkt) open te stellen voor beleving hiervan. Wij denken daarbij aan een meer parkachtige setting van betreffende gebieden, mits de Natuurbeschermingswet en GES wordt gerespecteerd. Ideeën om mee te nemen zijn de aanleg van een natuurvriendelijke oever achter de stalen damwand van het Eemskanaal. De oever achter de stalen damwand dient dan toegankelijk te zijn voor jonge en paaiende vissen en voor broedende en rustende vogels en uitreedbaar voor zoogdieren door op bepaalde afstanden de huidige stalen damwand dieper te slaan dan wel af te zagen. Ook de huidige (vermoedelijk) steile oevers van de Middelberterplas kunnen veel interessanter gemaakt worden voor planten en dieren door ze te verondiepen.	
2	Op 13 juli 2020 hebben wij elkaar gesproken over het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) van de Eemskanaalzone. In het gesprek van 13 juli werd er gevraagd naar kwetsbaarheden, kansen en tips met betrekking tot gezondheid in dit te ontwikkelen stadsdeel. Naar aanleiding daarvan geven wij hierbij onze reactie op het SPvE Eemskanaalzone. Wij zien in het SPvE Eemskanaalzone kansen voor het creëren van een gezonde leefomgeving in dit te ontwikkelen stadsdeel, en juichen het toe dat we in een vroeg stadium met de gemeente en bureau Meerstad mee kunnen denken op het gebied van gezondheid en leefomgeving in planvorming. Wat is gezondheid, en wat is een gezonde leefomgeving? Gezondheid wordt door ons niet gezien als de afwezigheid van ziekte, maar als het vermogen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven (Huber 2012). Deze benadering wordt positieve gezondheid genoemd. Dit betekent dat we graag een leefomgeving zien die de gezondheid beschermt én bevordert, en die bewoners de gelegenheid biedt eigen regie te voeren. De leefomgeving van mensen is van grote invloed op de gezondheid. Ongeveer 20% van de ziektelast van de Nederlandse bevolking wordt veroorzaakt door leefstijl (on gezond gedrag). Daarnaast is ongeveer 4% van de ziektelast toe te schrijven aan de milieubelasting in de leefomgeving van mensen, met luchtverontreiniging als belangrijkste oorzaak gevolgd door omgevingsgeluid. De leefomgeving is gezonder als de invloed van belastende milieuaspecten (luchtverontreiniging, geluidsbelasting, geurhinder, straling etc.) op de bewoners zo klein mogelijk is. Een omgeving die voldoet aan de wettelijke normen is het startpunt. Maar juist onder de normen is nog veel gezondheidswinst te behalen. Een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag, die bewoners als veilig en prettig ervaren, en stimuleert tot sociaal contact is een gezonde omgeving. De leefomgeving kan verder verbeterd worden door op integrale en intersectorale wijze aan een gezondere leefomgeving te werken. Deze ambitie sluit naadloos aan op het Coalitieakkoord 2019-2022 'Gezond, groen en gelukkig Groningen', de Healthy Ageing visie en het Lokale Gezondheidsbeleid van Gemeente Groningen. Daarnaast heeft gezondheid een prominente plaats gekregen in de Omgevingswet. We richten ons als gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) op bescherming en bevordering van de volksgezondheid en een veilige leefomgeving, onder andere door te adviseren over wat kan bijdragen aan een gezonde sociale en fysieke leefomgeving. Stedenbouwkundig programma van eisen Eemskanaalzone	Wij beamen dat de leefomgeving gezonder is wanneer de belastende milieuaspecten zo klein mogelijk zijn. Wettelijke normen zijn voor de ontwikkeling van Eemskanaalzone uitgangspunt. Daarnaast proberen we extra gezondheidswinst te behalen, bijvoorbeeld door een groenblauw raamwerk te realiseren dat uitnodigt tot bewegen en elkaar ontmoeten.

Het SPvE is de eerste stap richting het mogelijk maken voor de bouw van 1.500 tot 2.000 woningen in het gebied langs het Eemskanaal tussen ring Oost en Meerstad. In het SPvE worden de relevante thema's met pijlers voor de Eemskanaalzone benoemd. Deze thema's zijn bijvoorbeeld woningen, maatschappelijke voorzieningen, openbare ruimte, actief vervoer, duurzaamheid, klimaatbestendigheid, sociale en fysieke leefomgeving en leefkwaliteit. Deze thema's variëren, maar er is binnen veel van de thema's aandacht voor gezondheid en gezonde leefomgeving. Dit juichen wij toe.

Milieufactoren.

In het SPvE wordt beschreven dat een deel van de Eemskanaalzone in de geluidzone van de oostelijke ringweg ligt en dat er een hoogspanningslijn door het gebied loopt. Verder zijn er bodemvervuilingen aangetoond bij de slipdepots langs het Eemskanaal. Deze milieufactoren zijn vanuit gezondheidskundig perspectief de kwetsbaarheden van het gebied. Vanuit gezondheidskundig perspectief zijn er verschillende wensen met betrekking tot de omgang met deze milieufactoren;

- Voor geluid zijn de gezondheidskundige advieswaarden 50 dB Lden en 40 dB Lnight of lager op de gevel van een gebouw, gecumuleerd voor de bronnen wegverkeer, railverkeer en bedrijven. Deze gezondheidskundige advieswaarden zijn opgesteld ter bescherming van de gezondheid en om slaapverstoring zo veel mogelijk te voorkomen. De GGD gaat bij haar advisering uit van de gezondheidseffecten van geluid en niet van wettelijke normen, omdat ook onder de wettelijke normen gezondheidseffecten kunnen optreden. Ook gaat de GGD bij haar advisering uit van de werkelijke geluidsniveaus van alle aanwezige geluidsbronnen, en niet van (juridisch) gecorrigeerde niveaus. Als het behalen van deze gezondheidskundige advieswaarden op de gevel niet mogelijk is, dan adviseert de GGD om zoveel mogelijk bron- en overdrachtsmaatregelen toe te passen om wel een geluidbelasting van maximaal 50 dB Lden en 40 dB Lnight op de gevel te verkrijgen. Wanneer dit niet mogelijk is zijn isolerende maatregelen nodig om een acceptabel binnen niveau van maximaal 33 dB te verkrijgen, met zo min mogelijk dove gevels en minimaal één geluidsluwe zijde waar de slaapkamers zijn gepositioneerd. Hier zou met de vormgeving van bijvoorbeeld gebouwen en woonblokken rekening mee moeten worden gehouden.
- Onder en in de directe omgeving van hoogspanningslijnen is er een zone waarin het niet wenselijk is om gevoelige bestemmingen te plaatsen. Deze zone is de veldsterkte tot 0,4 microTesla. De grootte van deze zone is afhankelijk van het voltage van de hoogspanningslijnen. Het is ook belangrijk om bij deze afstand rekening te houden met mogelijke toekomstige ontwikkelingen van de hoogspanningslijnen (bijvoorbeeld verzwaren).
- Waar nodig de bodemverontreinigingen saneren zodat de functie wonen met tuin mogelijk is op de gewenste plekken.
- De luchtkwaliteit in het deel van de Eemskanaalzone wat gelegen is tegen de oostelijke ringweg wordt plaatselijk beïnvloedt door de verkeersstromen op de ringweg. Gezondheidsrisico's van omwonenden nemen toe naarmate de afstand tot de weg kleiner is, ook wanneer de luchtkwaliteit aan de Europese grenswaarden voldoet. Epidemiologische studies laten zien dat mensen die langdurig dicht in de buurt van een drukke binnenstedelijke weg (meer dan 10.000 motorvoertuigen per etmaal) verblijven een groter risico hebben op negatieve gezondheidseffecten. Deze gezondheidseffecten zijn een vergroot risico op luchtwegaandoeningen bij kinderen en

Voor de Eemskanaalzone gaan we voor geluid uit van de wettelijk toegestane geluidsbelasting. Wel kijken we daarnaast of en hoe bron- en overdrachtsmaatregelen gerealiseerd kunnen worden binnen de financiële kaders. Keerzijde van de medaille van het aanhouden van brede geluidszones is dat hier dan minder bebouwingsmogelijkheden zijn, terwijl we langs hoofdontsluitingswegen juist een levendig stedelijk karakter nastreven zodat op andere plekken juist lagere bebouwingsdichtheden mogelijk zijn.

We houden rekening met hindergevoelige functies onder de hoogspanningsleiding.

Wij saneren grond indien daar aanleiding toe is.

Zie reactie hierboven m.b.t. verkeersgeluid.

We nemen het advies om eerstelijnsbebouwing op een minimale afstand van 50 meter

	volwassenen, hart en vaatziekten, vroegtijdige sterfte, een lager geboortegewicht bij pasgeborenen en mogelijk neurologische aandoeningen.³ Deze gezondheidseffecten zijn niet toe te schrijven aan één of enkele componenten van luchtverontreiniging, maar aan het volledige mengsel. Daarom is afstand houden van de weg de beste maatregel om gezondheidsrisico's te minimaliseren, en raadt de GGD af om gevoelige bestemmingen, inclusief woningen, in de eerstelijns bebouwing binnen 50 meter (gemeten vanaf de rand van de weg) van wegen met een verkeersintensiteit van minimaal 10.000 motorvoertuigen per etmaal te plaatsen. Kansen, tips en voorbeelden. In het gesprek van 13 juli werd ook gevraagd naar kansen en tips voor het vormgeven van een gezonde leefomgeving. Onderstaand worden er meerdere voorbeelden gegeven: - Loket Gezond Leven. Voorbeelden van maatregelen in de leefomgeving die uitnodigen tot gezond gedrag en gezondheidsschade door de omgeving beperken: https://www.loketgezondleven.nl/gezonde-gemeente/themadossiers/gezonde-leefomgeving - Gids Gezonde Leefomgeving Veel informatie over de relatie tussen omgeving en gezondheid: https://www.gezondeleefomgeving.nl/ Praktische handvatten Kernwaarden voor de gezonde leefomgeving In de bijlagen onderaan de pagina staan een aantal voorbeelden (hoofddocument) met een verdere uitwerking per thema met concrete maatregelen die bijdragen aan gezondheid in de leefomgeving: https://www.ggdghorkennisnet.nl/thema/omgevingswet/nieuws/9356-kernwaarden-voor-een-gezonde-leefomgeving - Quickscan gezonde leefomgeving Een tool om (samen met bewoners) een gebied in kaart te brengen aan de hand van verschillende gezondheidsbeschermende en -bevorderende indicatoren: https://www.quickscangezondeleefomgeving.nl/Leerkring vanuit Platform31 https://www.platform31.nl/wat-we-doen/programmas/sociaal/leerkring-gezondheid-en-ruimte - Tot slot GGD Groningen gaat graag met de gemeente in gesprek over de vormgeving van de Eemskanaalzone en denkt graag mee over de omgang met de bovengenoemde milieufactoren. 3 GGD-richtlijn medische milieukunde: Luchtkwaliteit en gezondheid, 2018. Via: https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2018-0016.pdf	van de weg te plaatsten in overweging. We nemen de tips in overweging.
6	(Bij deze reactie zijn een aantal bijlagen gevoegd, deze zijn in te zien op de website meerstad.eu/eemskanaalzone, red.) Deze zienswijze is gebaseerd op de volgende informatiebronnen: - Ontwikkelingsstrategie 'Stad aan het Water' (bijlage 1) - Het eindverslag van Typisch Gronings (bijlage 2) - Het enquête-rapport van het MEERdenkpanel april 2019 (bijlage 3) - De opbrengst van de bijeenkomst met de Middelberters op 1 september 2020 (bijlage 4) - Het enquête-rapport van het MEERdenkpanel over het concept SPvE (bijlage 5) - Cultuurhistorische analyse van SteenhuisMeurs (bijlage 6) - Cijfers verkeersbewegingen MER 2017 (bijlage 7) - Verkeersmetingen VVN (bijlage 8)	

- De brief aan het bestuur van de werkgroep MEER-bos (bijlage 9) Wij zijn positief gestemd over een aantal ambities die in het concept worden genoemd: - Het samengaan van betaalbaar wonen en gezond buitenleven - Energieneutrale en aardgasloze nieuwbouw - Diversiteit in het woningaanbod, woonvormen (woningen voor starters, jongeren en ouderen, zowel huur als koop) en het gebruik, zoals ondernemerschap aan huis - Voortbouwend op bestaande kwaliteiten en geschiedenis van het gebied, met respect voor de linten en de historische slotenstructuur - De genoemde groenblauwe infrastructuur van de nieuwe wijk. Maar er worden in het concept ook veel zaken geschetst waar wij ernstige zorgen over hebben; die wij anders wensen en waar we vragen over hebben. Puntsgewijs volgt hieronder onze zienswijze op het concept SPvE, vooraf gegaan door een samenvatting van de belangrijkste thema's. - Wij zijn bezorgd over de verandering in omgevingsvisie op de Eemskanaalzone; van landschappelijke tussenzone naar levendige stadswijk met bovenwijkse voorzieningen. - Wij zijn het niet eens met de gekozen prioritering bij belangenafwegingen. Niet prioriteit 1, maar prioriteit 3 moet voorop staan. - Het betrekken van inwoners, ondernemers en belangenvertegenwoordigers schiet tekort. Meer directe betrokkenheid bij de planontwikkeling is dringend gewenst. - Het ontbreken van kengetallen, behalve de 2100 woningen, maakt adequaat inhoudelijk reageren op het concept SPvE erg lastig. Steeds stedelijker, steeds meer woningen met aanvullend programma. Wij zijn erg bezorgd over de omslag in het denken over de Eemskanaalzone, als we Stad aan het Water vergelijken met het concept SPvE. In het concept SPvE wordt genoemd dat dit mede op basis van de Ontwikkelingsstrategie 'Stad aan het water' is gebaseerd. In 'Stad aan het Water' wordt gesproken over een groen raamwerk als landschappelijke tussenzone tussen de stad en Meerstad en was in de conceptversie de bebouwing niet eens te onderscheiden. Wat betreft bebouwing gaat het daarin over ruimte voor een groenstedelijk en licht stedelijk programma. In Stad aan het Water (pag. 18) wordt gesproken over 'een kleinschalig landschappelijk recreatief programma passend bij toekomstige ontwikkelingen'. En (pag. 48) 'De karakteristieken van het bestaande landschap en bebouwingspatronen moeten in het ontwerp respectvol worden benaderd'. Dit komt niet terug in het concept SPvE. In bijlage 1 is een deel van 'Stad aan het Water' opgenomen wat over dit plangebied gaat. In de raadsbrief over de noordelijke ontsluitingsweg (2018) wordt voor het eerst een aantal van 1500 woningen genoemd (overigens werd toen ook niet duidelijk waar dit aantal vandaan kwam en waar dit op gebaseerd was). In het concept SPvE zijn het, zonder nadere argumentatie, 2100 woningen, plus voorzieningen en bedrijven om er een bovenwijks verzorgingsgebied van te maken. Dat is alleen al 40% meer woningen dan oorspronkelijk met de MEER-	Zie par. 2.1 Gebiedsvisies Zie par. 2.2 Programma

dorpers is gecommuniceerd. Hoeveel ander programma komt daar nog bij, dat beslag legt op de ruimte, als beoogde voorzieningen zoals school, buurthuis, supermarkt, e.d. als dat in de Eemskanaalzone moet worden gerealiseerd? Kortom: bij elk nieuw document wordt het stedelijker. En dus drukker: meer verkeer, meer mensen. Daarmee komt het landelijke karakter, maar ook de natuur alsmaar meer onder druk te staan. Er is plotseling een verschuiving van lokaal naar bovenwijks. In de brief van Bureau Meerstad aan de bewoners wordt overigens nog wel het aantal 1500 (-2100) aangehaald. En in eerdere gesprekken met Bureau Meerstad werd aangegeven dat het aantal woningen van 1500 vaststond. In deze brief staat ook dat er in het vervolgproces scenario's worden onderzocht. We verwachten dus ook dat er een scenario van 1500 woningen wordt onderzocht. Tijdens de inloopavond in oktober 2019 werd ook het aantal 1500 genoemd. Het bestuur wenst dat de karakteristieken zoals geschetst in Stad aan het Water leidend blijven voor de inrichting van het gebied in de verdere uitwerking van de plannen. Dat sluit ook aan bij wat in de omgevingsvisie The Next City wordt aangegeven: vasthouden aan een compacte stad, niet extra in het buitengebied bouwen. O.a. het groene gebied tussen Groningen en Ten Boer open houden. Ook wordt in The Next City een top 12 keuze genoemd. Een daarvan is de volgende: 'We versterken het groen en verbinden stad en regio. We houden het landelijk gebied groen open. Door vergroenen van de stad en het versterken van het water maken we onze gemeente ook klimaatadaptiever'. Daarnaast wordt ook genoemd dat het landelijk groen wordt gekoesterd (pag. 5). En bij de ontwikkelzones wordt dit plangebied niet genoemd. En ook: 'Bij nieuwe ontwikkelingen gebruiken we het bestaande landschap als onderlegger'. Het landelijk gebied in de gemeente Groningen kenmerkt zich door open landschap en agrarisch gebruik, met een aantal kleine lintdorpen en hoge cultuurhistorische waarden. We zijn hier zuinig op en staan in principe geen nieuwe functies in het buitengebied toe als deze afbreuk doen aan bovengenoemde waarden (pag. 42). Bovenstaande punten komen niet overeen met het concept SPvE. In het concept worden drie modellen omschreven: duidelijk onderscheid in mate van dorpsheid of stedelijkheid. Het lijkt erop dat er, weliswaar impliciet, is gekozen voor model 3, want dat is het enige model dat spreekt over bovenwijkse voorzieningen: 'een nieuw hart voor Groningen Oost' met bovenwijkse voorzieningen, het meest publieke en stedelijke model. Dit trekt veel mensen en verkeer aan en staat haaks op het dorps- en landelijke karakter. Veel bewoners kiezen voor model 2 als kader voor de verdere ontwikkeling. En dit model past ook het beste bij de aanbevelingen uit het cultuurhistorisch onderzoek van SteenhuisMeurs. Wij wensen dat dit model richtinggevend wordt voor de positionering van de Eemskanaalzone. In het concept SPvE staat dat van elk model voor- en nadelen zijn afgewogen. Echter worden deze niet genoemd. Transparantie is hierin belangrijk en dit is ook een uitgelezen kans om de bewoners bij te betrekken. We zijn van mening dat dit nu niet zorgvuldig is verlopen. De motivering voor een bepaalde richting ontbreekt, terwijl dit juist voor de belanghebbenden, de bewoners, zeer belangrijk is. En niet alleen de motivering is essentieel, maar ook de mogelijkheid tot participeren hierin. Een omgevingsanalyse, een analytische benadering, ontbreekt: bijvoorbeeld wat een model voor gevolgen heeft voor de hoeveelheid groenblauw, etc. Er mist in die zin een visie op het grotere geheel en dan voornamelijk aansluiting op de MEER-dorpen op langere termijn.	Zie par. 2.1 Gebiedsvisies Zie par. 2.6 Participatie en communicatie zie par. 3.2 Aanpassingen SPvE

De Belangenvereniging heeft een eerste aanzet gemaakt voor het ontwikkelen van een nieuwe dorpsvisie aan de hand van de methodiek 'Typisch Gronings', zie figuur 1 en bijlage 2. Het is opvallend hoe natuur, het dorps karakter, groen en de weidsheid van het landschap wordt gewaardeerd door onze bewoners. Ook de resultaten van ons MEER-denkpand (middels enquêtes vragen we de mening van MEER-dorpsers over diverse onderwerpen) ondersteunen dit: ruimte, weidsheid, vergezichten, rust, weilanden, veel groen, kleinschaligheid en het dorps karakter worden het meest gewaardeerd (zie bijlage 3).

Fig. 1: Kwaliteiten die de MEER-dorpsers het meest waarderen (methodiek Typisch Gronings).

Prioritering bij belangenafwegingen.

Na de beschrijving van de acht thema's in pijlers wordt er in het concept SPvE gesteld dat wanneer ambities en doelstellingen moeilijk te verenigen zijn, er bij de belangenafweging prioriteit gegeven wordt aan toevoegen van betaalbaar woningaanbod. De andere thema's, waaronder het economische programma, zijn volgend. De 2100 woningen en bijkomende voorzieningen worden hoe dan ook ingepast in een groenblauw raamwerk. Omdat kwantificering van dat groenblauwe raamwerk (prioriteit 3) ontbreekt, is het onduidelijk wat er overblijft van het ruimtelijke en landschappelijke zoals o.a. geschetst wordt in Stad aan het Water. Dat geldt daarmee ook voor de hoogte van de voorgenomen gestapelde bouw en de mate van compactheid. Ook het ontbreken van de ruimtelijke kwantiteit van de voorzieningen, valt onder deze noemer. Gezien de grote druk op de woningmarkt baart ons dat grote zorgen. In het ergste geval wordt het een goedkope nieuwbouwwijk met weinig kwaliteit? Dan wordt namelijk aan prioriteit nummer 1 voldaan. Het woongenot, leefbaarheid en verkeersveiligheid komen voor de bewoners daarmee onder druk te staan. Wij vinden dat bij prioritering van de afwegingen prioriteit 3 voorop moet staan. Alleen als een groenblauw raamwerk ontworpen wordt met inachtneming van de adviezen uit het cultuurhistorisch rapport van SteenhuisMeurs; de wensen van de bewoners zoals die naar voren komen in de andere genoemde bronnen en de karakteristieken in Stad aan het Water, is er vertrouwen bij het bestuur dat er een goede basis ligt voor de ontwikkeling van de Eemskanaalzone.

Participatie.

In het hoofdstuk Participatie wordt gesteld dat de inbreng van inwoners, ondernemers en belangenvertegenwoordigers belangrijk wordt gevonden. In deze eerste fase van het ontwikkelproces constateren wij dat het betrekken van belanghebbenden niet goed is geslaagd. Onze zorgen lijken niet serieus genomen. Dit is voor veel bewoners echt een heel heftige verandering. We voelen ons niet gehoord. Er zijn eerder toezeggingen gedaan

Zie par. 3.1 Belangenafweging

Zie par. 2.6 Participatie en communicatie

dat er met bewoners zal worden samengewerkt. En in het najaar van 2018 is door de Belangenvereniging een verkiezingsbijeenkomst georganiseerd waarbij bijna alle raadsleden aanwezig waren en aangaven dat de bewoners een zeer belangrijke stem hadden in deze ontwikkelingen. In de infographic over proces en planning staat dat er ook wordt samengewerkt met ondernemers voordat het concept SPvE wordt opgesteld, maar dat is niet gebeurd. Het was waardevol geweest als het concept SPvE samen met bewoners en ondernemers tot stand was gekomen. Helaas is er over het concept SPvE geen inloopbijeenkomst georganiseerd vanwege de coronamaatregelen. Tijdens de reactietermijn heeft de Belangenvereniging aan Bureau Meerstad gevraagd of er niet alsnog een inloopbijeenkomst kon worden georganiseerd. Op dat moment werden namelijk voor diverse ontwikkelingen wel weer inloopbijeenkomsten georganiseerd. De bewoners waren overvallen met de plotselinge verandering van 1500 naar 2100 woningen en aanvullend programma en het stedelijke karakter en er was veel behoefte aan meer duidelijkheid. Helaas heeft Bureau Meerstad dit verzoek niet gehonoreerd. De inloop op 29 oktober 2019 heeft wel tot een inventarisatie van wensen en zorgen geleid, die ook als bijlage van het concept SPvE zijn opgenomen. Maar die inbreng is niet zichtbaar verwerkt in het concept SPvE. Sterker nog, de bewoners konden middels groene en rode stickers aangeven welke beelden ze als positief danwel negatief ervoeren. Stedelijke beelden werden als negatief ervaren en dit zien we juist helaas terug in het concept SPvE. Het karakter van de beelden (stedelijk en vrij hoog, 5 bouwlagen) die in vorige inloop juist als negatief werden beoordeeld komen in het concept SPvE weer terug.

Middelbert is een prachtig eeuwenoud lintdorp en bewoners wonen er met veel plezier. De MEER-dorpers zijn zeer betrokken. Een aantal bewoners heeft met succes gestreden voor het behoud van de school de Driebond. Ook hebben we zelfs een veilige fietsroute, het Engelenmeepad, gecreëerd. Ook is een werkgroep bezig met de verbetering en uitbreiding van het sportcomplex in Engelbert, waarbij ook bewoners van Meerstad zijn betrokken. Een andere werkgroep is bezig om van de MEER-dorpen een 6-minutenzone te maken. Ook zijn we bezig met het ontwikkelen van een dorpsvisie (zie bijlage 2 'Typisch Gronings'). Wij wensen dat in de definitieve versie wel wordt verantwoord en wordt beargumenteerd wat er met de inbreng is gedaan en zien deze inbreng graag verwerkt.

De inventarisaties die de belangenvereniging onlangs zelf heeft gedaan door middel van een bijeenkomst met de bewoners van Middelbert (bijlage 4) en een MEERdenkpanel enquête (bijlage 5), zijn als bijlagen toegevoegd. Wij wensen dat bij de verdere uitwerking van het concept die inbreng betrokken wordt. Ook hier komen duidelijk de zorgen over het landschappelijke en dorpse karakter, de grote hoeveelheid woningen, de verstedelijking en de mate van participatie naar voren.

Cultuurhistorie.

Wij waarderen het dat Bureau Meerstad een uitgebreide cultuurhistorische analyse heeft laten uitvoeren door SteenhuisMeurs. Helaas moeten wij constateren dat de uitkomsten daarvan slechts terloops worden genoemd in het concept SPvE. En bij de inpassing van de noordelijke ontsluitingsweg is al geen rekening gehouden met de cultuurhistorie. We missen het grotere plaatje waarbij ook de relatie noord zuid duidelijk wordt. Hoe is aanhechting aan de MEER-dorpen? Nu is de focus volledig op de verbinding van de stad met Meerstad (oost-west). Wij wensen dat in de verdere uitwerking de aanbevelingen uit het rapport worden overgenomen. Ook in de nieuwe Erfgoednota staat

Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes

dat bij de planvorming cultuurhistorie een belangrijk uitgangspunt vormt en in de ruimtelijke afweging meegenomen moet worden. Door bij toekomstige ontwikkelingen rekening te houden met en voort te bouwen op de kwaliteiten van het landschap, is het mogelijk te vernieuwen zonder het eigene van de MEERdorpen uit het oog te verliezen. Het koesteren en duurzaam inzetten van deze zichtbare en onzichtbare eigenschappen kan ervoor zorgen dat de MEERdorpen hun onderscheidende karakter ten opzichte van de stad Groningen, de uitbreidingen van Meerstad en de omliggende industrie- en bedrijventerreinen behouden (SteenhuisMeurs, pag. 87, zie bijlage 6 voor de volledige link). Enkele algemene aanbevelingen uit dit rapport (pag. 91):

- Laat het dorpse karakter van Engel- en Middelbert (en de industriële sfeer langs het Eemskanaal en het Winschoterdiep) voortbestaan als onderscheidende plekken in de stad.
- Zorg voor een geleidelijke overgang van land (rust, openheid, groen, poldersloten, architectuur met landelijke uitstraling) naar stad (reuring langs de kanalen, stedelijk wonen, bebouwing met grotere korrel, architectuur met stoere industriële uitstraling).
- Laat veel ruimte aan het Middelberter lint: minimaal 200 meter aan weerszijden. En dan een geleidelijke overgang naar Eemskanaalzone, door gevarieerd groen (bomen, struiken, open stukken) en eerste rijen woningen bouwen die passen bij het lint.
- En ontsluiting voor auto's op het Middelberterlint vinden we ongewenst.

Wij vinden het een gemiste kans dat er geen werkgroep Eemskanaalzone in het leven is geroepen. Bij de ontwikkelingen rond de noordelijke ontsluitingsweg is dat wel gebeurd. Wij zien graag dat alsnog zo'n werkgroep wordt gerealiseerd, met daarin direct betrokkenen, vertegenwoordiging van de ondernemers en de belangenvereniging en Bureau Meerstad. De meerwaarde daarvan op het gebied van betrokkenheid en communicatie over de ontwikkelingen is evident.

Kengetallen ontbreken.

Het ontbreken van kengetallen in het concept roept bij het bestuur en bewoners veel vragen op. Omdat de kaders en de uitgangspunten nergens worden gekwantificeerd, is het onmogelijk om daar goed op te reageren. Alleen het aantal van de 2100 woningen is vastgelegd. Zorgen en wensen hangen nauw samen met die kwantiteiten. Nergens staat hoe groot de oppervlakte van de Eemskanaalzone is. De ruimte die de noordelijke ontsluitingsweg in beslag neemt, inclusief en exclusief een niet te bebouwen strook aan beide kanten, wordt niet benoemd. De hoeveelheid groen, blauw in verhouding tot de ruimte voor woningen ontbreekt, evenals het ruimtelijk beslag dat de voorzieningen op het gebied leggen. Ook een indicatie over de verdeling koop-huur wordt niet aangegeven. De maximaal voorgenomen hoogte van de gestapelde bouw vinden we niet terug. In het hoofdstuk Randvoorwaarden worden slechts een aantal randvoorwaarden zoals geluidszones, hoogspanningszone, pers- en gasleiding opgesomd. We zien in andere concept SPvE's wel dat kengetallen worden genoemd. Waarom worden hier geen kengetallen genoemd? Daardoor is ook niet duidelijk wat vast staat en wat flexibel is. Dat maakt het ook lastig om op te reageren. We zouden graag alsnog invloed willen hebben op de verschillende kengetallen. Wij wensen daarom dat in de volgende versie zoveel mogelijk kengetallen genoemd worden.

M.b.t. werkgroep Eemskanaalzone:

Er is een klankbordgroep en het participatieproces is tot nu toe gericht op het individueel betrekken van direct belanghebbenden. We realiseren ons ook dat het lang stil is geweest de afgelopen periode. We zijn voor het vervolgproces op zoek naar een werkvorm om tussentijds te reageren op plannen. Overigens zijn we momenteel voor de Eemskanaalzone in een andere fase dan destijds bij de ontwikkeling van de noordelijke ontsluitingsweg waarbij participatie in een werkgroep toen goed paste.

Zie par. 2.2 Programma en zie par. 2.6 Participatie en communicatie

M.b.t. geen sloop huidige bebouwing in lint:

Wij zijn ons er van bewust dat genoemde panden bijdragen aan het karakter van het lint. Hoe de panden zich verhouden tot de ontwikkeling van Eemskanaalzone, komt in een later stadium, in de ontwikkelstrategie en het stedenbouwkundig plan, tot uitdrukking. Zolang we niet precies weten wat de

Het concept SPvE wordt ervaren als een lastig leesbaar stuk. Het is voor leken slecht leesbaar. Ook is gebleken dat veel stukken voor meerdere interpretaties vatbaar zijn. Het behelst ook veel pagina's. Al met al werpt dit een hoge drempel op om te lezen en om op te reageren. Geen sloop huidige bebouwing lint. Zoals vaker genoemd vindt de Belangenvereniging het belangrijk om de huidige bebouwing te behouden. In het verleden zijn er aan de Hoofdweg verschillende boerderijen gesloopt in het kader van Meerstad, waaronder een karakteristieke kapschuur. Terwijl deze oude panden juist bijdragen aan het karakter en de samenhang van de linten. De boerderij aan de Middelberterweg nummer 6 is een gemeentelijk monument en in bezit van de gemeente. We zouden de aanbeveling van SteenhuisMeurs graag overnemen (pag. 94): maak van deze boerderij een stadsboerderij, waar streekproducten, kinderopvang, kleinschalige bedrijvigheid en kleinvee samen een interessante functie opleveren. Middelberterweg nummer 4 is al langer in bezit van de gemeente en we zouden graag zien dat deze beter onderhouden wordt. Verkeersveiligheid. De verkeersintensiteit gaat in de komende jaren in de MEER-dorpen meer dan verdubbelen, deze aantallen zijn schrikbarend hoog, zie bijlage 7 (Milieu Effectrapportage behorende bij het BP Meerstad Midden-West: cijfers toename verkeersintensiteit door ons weergegeven op de kaart). De lintwegen zijn daar niet op ingericht. En de huidige plannen van 1500 - 2100 met aanvullend programma van bedrijven en voorzieningen zijn daarin nog niet meegenomen. Voorzieningen trekken mensen aan en dus veel meer verkeersbewegingen. Volgens de MER is het van belang dat de verkeersstroken in overeenstemming zijn met de functie van de wegen en wegencategorisering op basis van de indeling erftoegangsweg (ETW), gebiedsontsluitingsweg (GOW) en stroomweg (SW). De lintwegen worden gedefinieerd als erftoegangswegen, maar zijn niet als zodanig ingericht en kunnen een veel hogere verkeersintensiteit niet aan. Een aantal jaar geleden is de inrichting van de Middelberter- en Engelberterweg aangepast op een zgn. 30km zone. Echter deze inrichting voldoet niet en de hoge verkeersnelheden worden dan ook nauwelijks afgeremd. Uit metingen is gebleken dat meer dan 40% harder rijdt dan 50 km/u in de 30 km zone (zie bijlage 8)- resultaten verkeersmetingen VVN). Bouwwerkzaamheden brengen ook veel bouwverkeer met zich mee. Ook daar zijn zorgen over. Ons dringende advies is daarom ook de ontwikkeling van de Zuidelijke ontsluitingsweg (ZOW) zo spoedig mogelijk op te starten om de verkeersveiligheid en de kwaliteit van de leefbaarheid van de MEER-dorpen te kunnen garanderen. Wij zijn van mening dat er onderzoek gedaan moet worden naar de gehele toekomstige verkeersveiligheidssituatie in en om Middelbert en Engelbert, Klein Harkstede, Ruischerbrug én Meerstad. Vervolgens dient in een gedegen plan te worden opgenomen wat die gevolgen zijn en wat de gemeente kan doen om die verkeerssituatie in het hele gebied zo veilig mogelijk te maken. Om een helder beeld te krijgen van de effecten van de verkeersstromen vragen wij u de toekomstige verkeersintensiteit opnieuw te berekenen. Alsmede de effecten van de aanleg van de Zuidelijke ontsluitingsweg. In de drie modellen staan wegen ingetekend, o.a. achter de Middelberterplas langs. Wat wordt hier bedoeld? Wandelpaden of autowegen? Bij dit laatste bestaat de vrees voor sluipverkeer in de lintdorpen.	bestemming van de panden op termijn zal zijn voeren we het hoogst noodzakelijk onderhoud uit en zorgen we ervoor dat de panden bewoond worden. Pas wanneer we weten wat de rol van de panden in het stedenbouwkundig plan zal zijn, nemen we een besluit over het uitvoeren van grootschalig onderhoud. M.b.t. verkeersveiligheid: Zie par. 2.3 Verkeer

Behoud van het Driebondsbos en de vleermuisplas (zie ook bijlage 9 - brief werkgroep MEER-bos). Dit voor de stad Groningen unieke, mooie en ecologisch waardevolle natuurgebied is spontaan ontstaan op een slibdepot uit de vorige eeuw, en vormt nu al een natuurlijke afscherming tussen bestaande stadsdelen (Ruischerbrug en Ruischerwaard) en de te realiseren 'Deelplan 4'. Met de aanstaande realisatie van het 'Kardings Ontzet', samen met de ecologisch verantwoorde inrichting van het gebied rond Klein Harkstede verbindt het Driebondsbos het 'groenblauwe raamwerk' van de Eemskanaalzone met de grotere provinciale ecologische structuur. Echter, in de brief die het concept SPvE begeleidt schrijft Bureau Meerstad: " [het Slibdepot] is geen beschermd natuurgebied, maar we willen er zorgvuldig mee omgaan". Deze zinsnede baart ons zorgen, zeker in het licht van de eerdere aankondiging van de voorgenomen aanleg van MTB-routes en een 'skillspark' in het gebied. Elke "zorgvuldige omgang" anders dan "met rust laten" zal een negatieve uitwerking hebben op de ecologie van het gebied. Het is u bekend dat het bos de woonplaats is van meerdere beschermde diersoorten. Dat het gebied desondanks geen beschermde status geniet zou Bureau Meerstad ertoe moeten nopen zich voor het verkrijgen van die status in te zetten, in plaats van de kans te zien er 'zorgvuldig mee om te gaan'. Erkenning en instandhouding van dit unieke stukje wildernis zou werkelijk gewicht geven aan het 'wonen in de natuur'-credo van Bureau Meerstad. We merken op dat onze stelling betreffende de ecologische waarde van het Driebondsbos niet slechts de onze is, maar wordt onderschreven door meerdere deskundigen op dit gebied¹. Niet voor niets was het behoud van het Driebondsbos scenario #1 in de Visie ontwikkeling Eemskanaalzone (2004). Ook het Masterplan Meerstad (2005) stelde dat het gebied minimaal als onderdeel van de Stedelijke Ecologische Structuur behouden diende te blijven. In de Ontwikkelstrategie Meerstad (2011) waren er 2 scenario's waarin het bos behouden blijft. In de Actualisatie Kaart SES (2014) staat het slibdepot vermeld als 'kernegebied'. Zeer recent nog stelde zelfs Ontwikkelstrategie Meerstad - Uitwerking II (2017) dat het de functie van groene ader dient te behouden. We gaan er vanuit dat BM, uitvoeringsorganisatie van een 'groene gemeente' dit eerdere inzicht niet negeert ten gunste van de verkoop van meer woningen.

Voetnoot: 1 een (niet-uitputtende) lijst deskundigen die de waarde van het Driebondsbos onderschrijven: - Marco Glastra (Dir. Groninger Landschap, in het concept SPvE als te raadplegen adviseur genoemd) - Prof Dr. J. P. Bakker (emeritus hoogleraar ecologie, RUG). - Prof. dr. C. van der Hoek (emeritus hoogleraar Biologie, RUG) - Dr. W. Joenje (gepensioneerd universitair hoofddocent ecologie RUG / Wageningen UR) - Wout Veldstra (voormalig ecooloog gemeente Groningen) - Jan Doevendans (ecoloog)

Realisatie van gevarieerd groen. (zie ook bijlage 9 - brief werkgroep MEER-bos) Binnen de geluidsoverlast-contour langs Oostelijke Ringweg A7 ligt de mogelijkheid een langgerekte, strook gevarieerd groen aan te leggen. Bij realisatie van voldoende hoogte en/of reliëf, dempt deze het verkeersgeluid in de nieuwe stadswijk (zoals het concept SPvE ook al stelt op pagina 17). Deze groenstrook is in de toekomst zuid-westwaarts uit te breiden langs oostzijde A7 tot aan Scharmerplas. Daarmee ontstaat een groene verbinding tussen de nieuwe stadswijk en de momenteel in ontwikkeling zijnde natuur -corridor Westerbroekstermadepolder- Roegwold.

Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie Bijlage 3 Skillspark

Huidige en toekomstige geluidshinder. De zorg bestaat dat er met de bouwwerkzaamheden van 2100 woningen, voorzieningen en bedrijven jarenlang sprake is van geluidshinder. Het woongenot komt daarmee onder druk te staan. Hoe wordt hiermee omgegaan? En voor wat betreft het geluid van het verkeer: we zouden ook graag zien dat de wegen in en rondom Middelbert stil asfalt krijgen (waaronder de ring en de ontsluitingsweg). Middelberterplas en groene corridor De Middelberterplas valt als één van de weinige gebieden in de gemeente Groningen onder NNN (Natuur netwerk Nederland) en recreatief gebruik is niet toegestaan. Daarnaast valt de plas buiten het plangebied. Om de natuurwaarde van de plas te behouden en uit te breiden dient de bebouwing op voldoende afstand van de plas te komen. In de sloot ten noorden van de plas zitten heikikkers. Ook zouden we graag zien dat er een verbinding wordt gemaakt met het Driebondsbos via het Middelberterlint, dus het creëren van een groene corridor ten gunste van flora en fauna. Geen relatie met het Middelberterlint. Er wordt in het concept SPvE vrijwel niets over de linten genoemd en dit zou wel meegenomen moeten worden. Er mist in die zin een visie op het grotere geheel en dan voornamelijk aansluiting op de MEER-dorpen op langere termijn. De volgende zinsnede roept vragen op (pagina 49): “De bestaande cultuurhistorisch waardevolle omgeving van het lint van Middelbert wordt met de historische lintbebouwing onderdeel van de wijk”, wat wordt hiermee bedoeld? Integratie met Groenplan Vitamine G gemeente Groningen ontbreekt. Onlangs is het Groenplan van de gemeente vastgesteld. Hierin wordt genoemd dat er groene aantrekkelijke fiets- en wandelverbindingen worden ontwikkeld langs cultuurhistorisch waardevolle lijnen om dorp, stad en landelijk gebied met elkaar te verbinden. Dit is echter niet in het concept SPvE meegenomen. Zo zijn de historische linten van Roodehaan-Euvelgunne (Hunzezone), Middel-Engelbert en de Hoofdweg een reeks groene verbindingen (noord-zuid) die haaks staan op de verbindingen tussen stad en Meerstad (en meer oostwaarts). Dit sluit aan bij de ambities uit het Groenplan Vitamine G van de gemeente Groningen. De Middelberterplas (en ook de Engelberterplas) vormt zo onderdeel van een robuuste groene verbinding. Er staat dat in grote ontwikkelgebieden zo mogelijk het bestaande groen versterkt wordt. Meerstad wordt hier ook genoemd. We zien graag terug dat het bestaande groen wordt uitgebreid en versterkt in het plangebied, het Middelberter Raamwerk en bij de cultuurhistorische linten van Engel- en Middelbert. De Hunzezone is al een prachtig voorbeeld. In het rapport over cultuurhistorie van SteenhuisMeurs is ook aandacht voor het landschap, groen en bomen. Als Belangenvereniging MEER-dorpen zien we graag, zoals eerder genoemd, dat er een koppeling wordt gemaakt met dit cultuurhistorische onderzoek van SteenhuisMeurs, daar waar een link wordt gelegd van vergroenen met cultuurhistorie. Thema natuur en biodiversiteit ontbreekt In het concept SPvE ontbreekt het thema natuurinclusiviteit en biodiversiteit. Er wordt gesproken over groen: alleen voor recreatie of voor flora en fauna? We zijn van mening dat groen ook voor flora en fauna een onmisbare functie heeft, niet alleen een recreatieve functie. Er zou voor het hele plangebied (en liefst nog breder) een onderzoek moet worden gedaan naar natuur en ecologische waarden. Net als nu gedaan is over de cultuurhistorie. Dit soort informatie	Zie par. 2.3 Verkeer Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes Zie par. 2.4 Groen en ecologie

is immers essentieel als input voor de planvorming. Verder hebben we voor wat betreft natuur de volgende opmerkingen: p.15 - bij 'kwaliteiten' mist natuur, terwijl er in het plangebied belangrijke natuurwaarden voorkomen (o.a. Driebondsbos en de Middelberterplas) en het gebied ook een schakelfunctie heeft tussen stad en buitengebied. p.17 - bij randvoorwaarden moet vermeld worden dat de Middelberterplas in het Natuur Netwerk Nederland (NNN) ligt en er geen negatieve effecten mogen plaatsvinden op de aanwezige natuurwaarden en dat de plas in verbinding moet blijven staan met de rest van de NNN. Het Driebondsbos en de Hunze kunnen hierin een belangrijke rol spelen. p.19 - bij beleid mist natuurbeleid. Er moet verwezen worden naar provinciaal beleid en naar het eigen gemeentelijke groenbeleid (Vitamine G). Zowel Driebondsbos als Middelberterplas behoren tot de basisgroenstructuur. p.31 - bij 'Eemskanaalzone verbindt': de Middelberterplas is een schakel in de natte verbinding tussen Woldmeer en Hunze; Driebondsbos/Eemskanaal is een belangrijke groene corridor tussen stad en buitengebied. p.33 - behoud groenblauwe corridors Driebondsbos/Eemskanaal en Woldmeer/Middelberterplas/Hunzezone - behoud en versterking van natuurwaarden Middelberterplas - deze groenblauwe structuur zou de ruggengraat van de nieuwe Eemskanaalzone moeten zijn. p.55 - prioritering: de groenblauwe structuur zou de ruggengraat van de nieuwe Eemskanaalzone moeten zijn en daarmee - ons inziens - de hoogste prioriteit, zie ook eerdere opmerking.

Bureau Meerstad hanteert de volgende slogan: 'Meerstad. Het mooiste en groenste stadsdeel'. En ook de tekst: 'Hier geen verkeer dat raast, maar riet dat ruist. Bekend om de ruimte, het groen en het Woldmeer'. Laat dit dan ook gelden voor deze nieuwe wijk.

Leesbaarheid rapport

Zoals eerder genoemd, is het concept SPvE niet voor iedereen goed leesbaar. Op pagina 26 en 27 zijn assenkruizen afgebeeld met voorbeelden. Het wordt niet duidelijk hoe deze figuren geïnterpreteerd moeten worden. Ook dit komt niet overeen met de beelden van Stad aan het Water. En welke functie heeft het noemen van de referenties in het concept SPvE? De relatie met het concept SPvE ontbreekt, het wordt niet helder welk specifiek aspect precies nu als referentie dient. Dit roept veel vragen op. Wat heeft bijvoorbeeld de Keukenhof met het plangebied te maken? Beter is om voorbeelden te laten zien van Groningse wijken zodat de lezer een beter beeld krijgt van het programma.

Sportvoorzieningen

Als de voorzieningen ook sport betreffen, dan graag overleg met de werkgroep sport van de Belangenvereniging. Daar wordt ook over uitbreiding bij het MFC gedacht. De Belangenvereniging is in samenspraak met de gemeente en de schoolleiding om zich in te zetten voor het realiseren van een natuurlijk, uitdagend, veilig en uitnodigend beweeg- en speelpark voor jong en oud rond het MFC en de nieuwe Driebondsschool.

Sociaal veilige route

Stad aan het Water: slibdepot west (deelgebied 3) Er wordt in de stukken voortdurend gesproken over een sociaal veilige route van de stad naar Meerstad. Maar het fietspad bij het slibdepot west kan niet worden gezien als sociaal

Zie par. 2.6 Participatie en communicatie

M.b.t. Keukenhof:

Aan de hand van referenties hebben we onderzoek gedaan naar de mate van functiemenging en de betekenis van de Eemskanaalzone voor de omgeving. In dit onderzoek is de Keukenhof gebruikt als voorbeeld van een monofunctionele functie met regionaal verzorgingsgebied. Uitkomst van het onderzoek is dat we de Eemskanaalzone zien als een multifunctioneel gebied

veilig: aan de ene kant het industrieterrein en aan de andere kant het slibdepot. Het is ons bekend dat de grond van dit slibdepot vervuild is, maar naar onze mening wordt een route pas sociaal veiliger als er woningen staan. Ons advies zou dan ook zijn om daar woningen te bouwen. Voorzieningen Bij een nieuw woongebied horen ook voorzieningen. In het programma wordt uitgegaan van bovenwijkse voorzieningen: wat wordt bedoeld met bovenwijkse voorzieningen, hoe ruim is dit? Voorzieningen voor de bewoners van Meerstad en de MEER-dorpen is wellicht gewenst, dan denken we bijvoorbeeld aan een school en aan lokale en kleinschalige voorzieningen. Maar als het veel ruimer wordt dan verwachten we te veel drukte en verkeersstromen. In het Masterplan was in de Zeilen een supermarkt gepland. Waarom niet daar? En/of voorzieningen in de Scandinavische havens? Samenwerken De ontwikkeling van dit plangebied gaat om onze directe leefomgeving, het heeft veel impact op de bewoners. We willen hier nauw bij betrokken worden. En dit gaat verder dan het reageren op voorstellen van de gemeente. Ons verzoek is om voor dit plangebied, het Middelberter Raamwerk, Deelgebied 4 in samenwerking met de bewoners van de MEER-dorpen het plan uit te werken. Ook voor de gemeente en Bureau Meerstad kan het veel opleveren om krachten te bundelen. De bewoners als degenen die bij uitstek kunnen voeden bij het bouwen aan het ‘verhaal’ en de identiteit van het gebied. Door samen met bewoners de belangrijkste waarden te definiëren kan een breed draagvlak worden gecreëerd en kunnen we samen bouwen aan een positief en collectief wensbeeld voor de toekomst. Samenwerken met bewoners op basis van vertrouwen, openheid en transparantie. We verwachten een overheid die daarop inspeelt. En dit is een uitgelezen kans voor Groningen om potenties te benutten en het begrip participatie waarlijk inhoud te geven.	met een bovenwijks verzorgingsgebied. M.b.t. sportvoorzieningen: Uitgangspunt bij de ontwikkeling van voorzieningen in Eemskanaalzone is dat deze aanvullend zijn op bestaande voorzieningen in de omgeving. Als we een beter beeld hebben van de sportvoorzieningen in Eemskanaalzone gaan we graag in gesprek. M.b.t. sociaal veilige route: Zie par. 2.3 Verkeer M.b.t. Voorzieningen: Zie par. 2.2 Programma M.b.t. Samenwerken: zie par. 2.6 Participatie en communicatie

7 Begin deze eeuw hebben wij samen met de andere Meer-dorpen aangegeven dat de (lint-) karakteristieken van onze woongebieden behouden zouden blijven. Dit kreeg zijn bevestiging in het Masterplan Meerstad van 2005. In het Masterplan wordt vermeld dat er aan de overkant van de Borgsloot, dus tussen de linten, in zeer lage dichtheden gebouwd zal worden ('Landschappelijk wonen in het bos' en 'wonen - zeer lage dichtheden'). Landschappelijk wonen in het bos, bosrand rondom, pagina 14 en 15 Wonen - zeer lage dichtheden, pagina 16 en 17.

Landschappelijk wonen in het bos, bosrand rondom, pagina 14 en 15

Wonen – zeer lage dichtheden, pagina 16 en 17

Daarnaast staat op pagina 80 van het Masterplan beschreven: 'De groen-blaauwe bufferzone tussen bestaande en nieuwe bebouwing is globaal 100 meter breed.' In het SPVE wordt momenteel gesproken over 2100 woningen in tegenstelling tot de 1500 die bij ons als bewoners van de Harkstederweg bekend was. Nou zien wij in deze toename geen problemen mits het niet leidt tot een verandering van het kaartbeeld van het Masterplan tussen de linten. Dit houdt in:

- Tussen Borgsloot en Middelberterweg handhaven van 'Landschappelijk wonen - zeer lage dichtheden - in het bos'.
- Daarnaast geen gestapelde bouw maar grondgebonden eengezinswoningen met maximale nokhoogte zoals langs de Harkstederweg.

Het zou ons landschappelijk en stedenbouwkundig een mooi beeld lijken als aan de andere kant van de Borgsloot min of meer het lint van de Harkstederweg voortgezet wordt.

De woningen met hogere bouwlagen zien wij zonder problemen een plek krijgen langs de ringweg.

De 100 meter brede groen-blaauwe bufferzone zoals op bovenstaande kaartjes is aangegeven heeft onze goedkeuring. Het zou een toegevoegde waarde geven voor ons als bewoners van de Harkstederweg als deze zone zodanig beplant wordt zodat de nieuwe bebouwing zoveel mogelijk aan het zicht wordt onttrokken. Daarnaast zou dit een ideale locatie zijn voor een wandelpad.

Zoals u gewend bent van ons hebben wij bovenstaande zaken al via diverse inloopavonden kenbaar gemaakt. Graag zouden wij zoals eerder in het proces met jullie hierover in constructief overleg aftasten wat realiseerbaar is.

Zie par. 2.1 Gebiedsvisies

Zie par. 2.2 Programma en zie par. 2.4 Groen en ecologie

Zie par. 2.6 Participatie en communicatie

8	Namens de in het Gemeentelijk Natuuroverleg vertegenwoordigde natuurorganisaties spreken wij onze zorg uit over het “Concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen Eemskanaalzone” van juni 2020. Onze zorg betreft met name de gevolgen die het concept programma kan hebben voor het Driebondsbos. Dit bos, vrijwel geheel spontaan ontstaan vanaf 1965, herbergt belangrijke natuurwaarden, en veel bijzondere fauna en flora. Denk aan de havik die er broedt, de nachtegaal, reeën, verschillende uilensoorten, en verschillende soorten vleermuizen. Het bos is daarnaast een waardevol onderdeel van de Gemeentelijke Ecologische Structuur, die als groene zone de Hunnezzone (bij de woonschepenhaven), het Kardings Ontzet en Midden Groningen verbindt. Vanuit meerdere kanten bereiken ons signalen dat Bureau Meerstad veelal zelfstandig te werk gaat en planvorming deels buiten de normale gemeentelijke procedures, beleid en betrokken afdelingen tot stand komen. Dit signaal vinden wij zorgwekkend. Er dreigt met het concept programma een (geleidelijke) aantasting van dit gebied, terwijl de vitale positie van het Driebondsbos in deze ecologische zone juist voor versterking pleit. Het concept programma lijkt ons dan ook niet in overeenstemming met de uitgangspunten van ons gemeenschappelijk manifest “Groningen Groen”, dat wij 18 juni jl. ondertekenden met wethouders Glimina Chakor en Inge Jongman. Het is dringend noodzakelijk zo snel mogelijk een uitgebreide inventarisatie en monitoring uit te voeren van de natuurwaarden die in het geding zijn, met als doel, behoud en versterking van dit onderdeel van de Gemeentelijke Ecologische Structuur en ter voorkoming van onomkeerbare schade aan dit waardevolle gebied. Wij dringen er dan ook met klem op aan bij u op aan geen ingrepen toe te staan - ook niet van tijdelijke aard -, die dit gebied kunnen aantasten. Graag denken wij met u mee om een plan op te stellen voor adequaat natuurlijk beheer, in lijn met de uitgangspunten van het Manifest Groningen Groen voor dit waardevolle stuk natuur.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie par. 2.6 Participatie en communicatie.

17	Graag schrijf ik deze brief (mede namens bewoners van het gebied) om mijn zorgen te uiten over het plan (Eemskanaalzone Stad aan het Water) om het bos tussen het Eemskanaal en de Driebondsweg te verwijderen voor de aanleg van een tijdelijke mountainbikeroute. De bomen in dit bosgebied leveren een belangrijk aandeel in betere luchtkwaliteit/luchtfiltrering, verkoeling en waterfiltratie voor de stad en ommeland. Met de nieuwe plannen van de gemeente voor een tijdelijke mountainbikeroute door dit bos, vind ik het onbegrijpelijk dat bestaande natuur wordt vervangen door namaaknatuur. In dit bos leven vele diersoorten en het is een geliefd natuurgebied bij omwonenden in o.a. Ruischerbrug en Middelbert. Op de OogTV website staat ook te lezen: “even verderop investeert de provincie een kwart miljoen euro voor de aanleg van nieuwe natuur, maar dit prachtige mature bos wordt vernietigd”. Deze plannen zijn onlogisch, vooral in deze tijd van klimaatcrisis. Dit kleine bosgebied levert een goede bijdrage tegen klimaatverandering en is een belangrijke bron voor de lokale biodiversiteit. In deze tijd met veel nieuwbouwprojecten en dergelijke ontwikkelingen in de provincie en de stad met een van de laagste stedelijke boomkroonbedekkingen van Nederland (volgens Cobra Groen slechts 11%) is het cruciaal dat bestaande en volwassen bossen en stedelijke bomen gekoesterd, goed onderhouden en beschermd worden. Naast het uiten van deze zorgen stuur ik ook deze brief om u te verzoeken dit bosgebied te beschermen in het belang van een gezonde toekomst voor het milieu, de dieren en de mensen die in dit gebied wonen.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en bijlage 3 Skillspark

	DEEL B: REACTIES VAN BEWONERS	
9 10 12 14 18 19 40 41 69 71	Wij maken ons zorgen over het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen Eemskanaalzone van juni 2020, hier verder PVE of PVE Eemskanaalzone te noemen. Wij menen dat het PVE teveel gericht is op woningbouw, verzorgende voorzieningen en verkeer ten koste van de bestaande natuur in het gebied en vrezen dat de bestaande natuur daarom in de verdere planontwikkeling aan de verstening wordt prijsgegeven. Opvallend is dat in het hele concept PVE Eemskanaalzone groen/natuur alleen als landschappelijk element genoemd wordt en in het kader van gebruik ten behoeve van mensen wordt gezien. Dichter dan met de term ‘natuurbeleving’ komt het PVE niet bij wat natuurwaarde en ecologie is. Het is onduidelijk wat de term natuurbeleving inhoudt en waar deze beleving aan moet voldoen om mee te tellen in de besluitvorming. Het PVE refereert regelmatig aan cultuurhistorische waarden, maar niet aan ecologische of natuurwaarden in het Eemskanaalgebied. De natuurwaarde van het aanwezige groen wordt niet benoemd en is klaarblijkelijk niet gezien. Wij denken aan het Driebondsbos op het slibdepot, de Middelberterplas en de Borgsloot met zijn oeverzones. Het is erg jammer dat de slibdepots en het op het oostelijk slibdepot gelegen Driebondsbos niet zijn meegenomen in het ecologische onderzoek van Meerstad Midden. Dit ondanks het feit dat in 2014 de slibdepots een ecologisch kerngebied werden genoemd. Driebondsbos Binnen de ontwikkeling van de Eemskanaalzone heeft het Driebondsbos niet zonder reden onze speciale aandacht. Tot 2006 waren de kaden aan beide zijden van Eemskanaal beplant met populieren en ondergroei, ooit bedoeld als windvang. Het kanaal was daardoor op afstand herkenbaar van de stad tot aan Delfzijl. De bossen en ruigten op de slibdepots zijn sedert de kap de laatste restanten van deze biotoop van insecten en vogels. Het Driebondsbos is een spontaan ontstaan bos, sinds ongeveer 1965 uit het opgebrachte slib ontsproten zonder plannenmakerij en sturende ingrepen van politiek, instanties, agrariërs en omwonenden. De mens bemoeide zich alleen met de randen van het bos, aan de noordzijde de dijk van het Eemskanaal en aan de zuidzijde de verbetering van de Driebondsweg en de aanleg van het vrij liggende fietspad. De kap van enkele vrijstaande wilgen aan de oostzijde in het weiland voor de Borgbrug is ten koste gegaan van de natuurlijke afsluiting van het gebied, maar kan in de toekomst hersteld worden. De ontwikkeling van het bos heeft sindsdien diverse fasen doorlopen. In de huidige fase is een combinatie van struikgewas, open plekken, volwassen bomen en dood hout een waardevolle biotoop. De dijk en de ruigte worden door mensen gemedan. Vanaf het water gezien doet het Driebondsbos denken aan bossen in de uiterwaarden van onbedijkte delen van rivieren als de Waal en de Elbe (‘oobos’). In de eerste pioniersfase van worden deze bossen regelmatig overstroomd en van slib voorzien. Er groeit dan voornamelijk zacht opgaand hout, vooral wilgen. Als de oobossen niet (meer) regelmatig worden overstroomd, maken de wilgen op de drogere bodem op natuurlijke wijze plaats voor hardere boomsoorten zoals eik, es en iep. Met het uitdrogen van het slib in de ondergrond zal dit proces van	Zie par. 2.2 Programma, zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging, zie bijlage 3 Skillspark

natuurlijke opvolging naar verwachting ook optreden in het Driebondsbos. Het is daarmee door zijn bijna zestig jaar lange ongerepte ontwikkeling een uniek gebied. Het bos biedt een buitenkans om de natuurlijke ontwikkeling ('vegetatie successie') met bijbehorende insecten-, vleermuizen en vogelpopulatie zijn gang te laten gaan. De toekomst van dit reservaat is van nog veel groter waarde dan zijn verleden, mits men de natuur zijn gang laat gaan. Dit vraagt van de beleidsmakers bescheidenheid en terughoudendheid. Geen ingrepen in de vorm van kap, snoeien, betreding, verkaveling of infrastructurele voorzieningen ten behoeve van bewoning, verkeer en recreatie of ontsluiting als 'openbaar groen'.

Eisen

1. Respecteer de natuurlijk gegroeide natuur en biotopen in het plangebied als reservaten voor planten en dieren die er sinds jaren groeien, nestelen en verblijven.
2. Grijp niet in met plannen en machines in deze reservaten, maar wacht af en laat de natuur zijn werk doen. Plan gezien de ecologische waarde geen mountainbike skills park op het slibdepot en geen mountainbike pad langs of door het Driebondsbos. En zie ook af van goedbedoelde, maar kostbare en overbodige ideeën tot 'verbetering' of 'verrijking' van wat de natuur hier de laatste halve eeuw op eigen houtje voor elkaar heeft gekregen.
3. Versterk de reservaten van het Driebondsbos, de Middelberterplas en de Borgsloot met zijn oevers door onderlinge verbindingen en aansluiting met nieuwe natuur. Ontwikkelingsrichting/alternatieven Voor de verdere ontwikkeling biedt ons inziens aansluiting bij de natuurverbindingszone Karding - Slochteren kansen om de natuur in de Eemskanaalzone te versterken. Ook ligt het voor de hand om een aansluiting op de Hunzezone te maken. In het kader van mogelijkheden en kansen van het gebied is door de Vereniging MEERdorpen het idee aangedragen om een groene zone langs de A7 aan te leggen met wandelpaden en voedselbos. Wij kunnen ons hier volledig achter stellen. Vanuit sociaaleconomisch oogpunt: mensen zonder tuin kunnen profiteren van fruit, noten en bloemen. Vanuit het gezichtspunt natuur zal er een verbindingszone ontstaan voor insecten, bijen, kleine dieren. Qua omgeving/woonfactoren zal het leiden tot demping en filtering van verkeersgeluid, van uitlaatgassen, waterberging en temperatuurmatiging. In deze nieuwe groene zone langs de snelweg A7 zou dan ook een mountainbikeroute opgenomen worden, die in lengte en skills vragende objecten bijzonder in zijn soort zou kunnen worden, oplopend over de Stainkoeln en wellicht eindigend in Scharmer.

Put vooral inspiratie uit de nalatenschap van Thies Dijkhuis bij het verdere plannen maken. Vraag anders uw kinderen om u het verhaal van de Torteltuin in Pluk van de Petteflet van Annie M.G. Schmidt voor te lezen.

We nemen dit advies ter harte.

11	Ik maak mij zorgen over het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen Eemskanaalzone van juni 2020, hier verder PVE of PVE Eemskanaalzone te noemen. Als eerste zou ik graag zien dat ook aan de west zijde van Klein Harkstede een groene buffer komt door direct aan de andere zijde van de Borgsloot geen huizen te bouwen of in ieder geval in lage dichtheid om de linten te sparen zoals bij het eerste Masterplan (2005?) duidelijk beloofd is. Ten tweede maak ik me ernstige zorgen over de combi Meerstad en behoud natuur slibdepot. Het nog niet geopende Park Meerstad stelt me zeker niet gerust. Het speelobject bij het water is leuk maar verder is het een zeer saai park doorsneden met wit beton, repeterende heuvels en wat solitaire bomen. Geen park in mijn beleving. Kunst in een park kan leuk zijn, maar park als kunst pakt hier duidelijk erg ongelukkig uit. Blijf als bureau Meerstad a.u.b. van dat slibdepot af. Hieronder een uiteenzetting betreffende het slibdepot en omgeving zoals ik dat zelf niet zou hebben kunnen verwoorden maar waar ik wel geheel achter sta. Ik meen dat het PVE teveel gericht is op woningbouw, verzorgende voorzieningen en verkeer ten koste van de bestaande natuur in het gebied en vrees dat de bestaande natuur daarom in de verdere planontwikkeling aan de verstening wordt prijsgegeven. Opvallend is dat in het hele concept PVE Eemskanaalzone groen/natuur alleen als landschappelijk element genoemd wordt en in het kader van gebruik ten behoeve van mensen wordt gezien. Dichter dan met de term 'natuurbeleving' komt het PVE niet bij wat natuurwaarde en ecologie is. Het is onduidelijk wat de term natuurbeleving inhoudt en waar deze beleving aan moet voldoen om mee te tellen in de besluitvorming. Het PVE refereert regelmatig aan cultuurhistorische waarden, maar niet aan ecologische of natuurwaarden in het Eemskanaalgebied. De natuurwaarde van het aanwezige groen wordt niet benoemd en is klaarblijkelijk niet gezien. Ik denk aan het Driebondsbos op het slibdepot, de Middelberterplas en de Borgsloot met zijn oeverzones. Het is erg jammer dat de slibdepots en het op het oostelijk slibdepot gelegen Driebondsbos niet zijn meegenomen in het ecologische onderzoek van Meerstad Midden. Dit ondanks het feit dat in 2014 de slibdepots een ecologisch kerngebied werden genoemd. Binnen de ontwikkeling van de Eemskanaalzone heeft het Driebondsbos niet zonder reden mijn speciale aandacht. Tot 2006 waren de kaden aan beide zijden van Eemskanaal beplant met 39 populieren en ondergroei, ooit bedoeld als windvang. Het kanaal was daardoor op afstand herkenbaar van de stad tot aan Delfzijl. De bossen en ruigten op de slibdepots zijn sedert de kap de laatste restanten van deze biotoop van insecten en vogels. Het Driebondsbos is een spontaan ontstaan bos, sinds ongeveer 1965 uit het opgebrachte slib ontsproten zonder plannenmakerij en sturende ingrepen van politiek, instanties, agrariërs en omwonenden. De mens bemoeide zich alleen met de randen van het bos, aan de noordzijde de dijk van het Eemskanaal en aan de zuidzijde de verbetering van de Driebondsweg en de aanleg van het vrij liggende fietspad. De kap van enkele vrijstaande wilgen aan de oostzijde in het weiland voor de Borgbrug is ten koste gegaan van de natuurlijke afsluiting van het gebied, maar kan in de toekomst hersteld worden. De ontwikkeling van het bos heeft sindsdien diverse fasen doorlopen. In de huidige fase is een combinatie van struikgewas, open plekken, volwassen bomen en dood hout	Zie par. 2.1 Gebiedsvisies Zie par. 2.2 Programma, zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging

een waardevolle biotoop. De dijk en de ruigte worden door mensen gemeden. Ik ben er in de 18 jaren dat ik hier woon nooit in geweest maar fiets er dagelijks langs en geniet van de wuivende bomen en variatie in de vegetatie. Vanaf het water gezien doet het Driebondsbos denken aan bossen in de uiterwaarden van onbedijkte delen van rivieren als de Waal en de Elbe ('ooibos'). In de eerste pioniersfase van worden deze bossen regelmatig overstromd en van slib voorzien. Er groeit dan voornamelijk zacht opgaand hout, vooral wilgen. Als de ooibossen niet (meer) regelmatig worden overstromd, maken de wilgen op de drogere bodem op natuurlijke wijze plaats voor hardere boomsoorten zoals eik, es en iep. Met het uitdrogen van het slib in de ondergrond zal dit proces van natuurlijke opvolging naar verwachting ook optreden in het Driebondsbos. Het is daarmee door zijn bijna zestig jaar lange ongerepte ontwikkeling een uniek gebied. Het bos biedt een buitenkans om de natuurlijke ontwikkeling ('vegetatie successie') met bijbehorende insecten-, vleermuizen en vogelpopulatie zijn gang te laten gaan. De toekomst van dit reservaat is van nog veel groter waarde dan zijn verleden, mits men de natuur zijn gang laat gaan. Dit vraagt van de beleidsmakers bescheidenheid en terughoudendheid. Geen ingrepen in de vorm van kap, snoeien, betreding, verkaveling of infrastructurele voorzieningen ten behoeve van bewoning, verkeer en recreatie of ontsluiting als 'openbaar groen'.

Eisen

1. Respecteer de natuurlijk gegroeide natuur en biotopen in het plangebied als reservaten voor planten en dieren die er sinds jaren groeien, nestelen en verblijven.
2. Grijp niet in met plannen en machines in deze reservaten, maar wacht af en laat de natuur zijn werk doen.. En zie ook af van goedbedoelde, maar kostbare en overbodige ideeën tot 39 'verbetering of 'verrijking' van wat de natuur hier de laatste halve eeuw op eigen houtje voor elkaar heeft gekregen.
3. Versterk de reservaten van het Driebondsbos, de Middelberterplas en de Borgsloot met zijn oevers door onderlinge verbindingen en aansluiting met nieuwe natuur. Ontwikkelingsrichting/alternatieven Voor de verdere ontwikkeling biedt mijns inziens aansluiting bij de natuurverbindingszone Karding – Slochteren kansen om de natuur in de Eemskanaalzone te versterken. Ook ligt het voor de hand om een aansluiting op de Hunzezone te maken. In het kader van mogelijkheden en kansen van het gebied is door de Vereniging MEERdorpen het idee aangedragen om een groene zone langs de A7 aan te leggen met wandelpaden en voedselbos. Ik kan mij hier volledig achter stellen. Vanuit sociaaleconomisch oogpunt: mensen zonder tuin kunnen profiteren van fruit, noten en bloemen. Tevens een laagdrempelige vorm van recreatie. Vanuit het gezichtspunt natuur zal er een verbindingszone ontstaan voor insecten, bijen, kleine dieren. Qua omgeving/woonfactoren zal het leiden tot demping en filtering van verkeersgeluid, van uitlaatgassen, waterberging en temperatuurmatiging. In deze nieuwe groene zone langs de snelweg A7 zou dan ook een mountainbikeroute opgenomen kunnen worden, die in lengte en skills vragende objecten bijzonder in zijn soort zou kunnen worden, oplopend over de Stainkoeln en wellicht eindigend in Scharmer.

Put vooral inspiratie uit de nalatenschap van Thies Dijkhuis bij het verdere plannen maken.

We nemen dit advies ter harte.

13 73 70 72	Ik maak mij grote zorgen over de toekomst van het bos op het voormalig slibdepot aan de Driebondsweg. Het Driebondsbos is een spontaan ontstaan bos, sinds ongeveer 1965 uit het opgebrachte slib gegroeid. Het is daarmee door zijn bijna zestig jaar lange ongerepte ontwikkeling een uniek gebied. Het bos biedt een buitenkans om de natuurlijke ontwikkeling ('vegetatie successie') met bijbehorende insecten-, vleermuizen en vogelpopulatie zijn gang te laten gaan. De toekomst van dit reservaat is van nog veel groter waarde dan zijn verleden, mits men de natuur zijn gang laat gaan. Op de droger wordende bodem zullen de wilgen op natuurlijke wijze plaatsmaken voor hardere boomsoorten zoals eik, es en iep. Het bos past dus in het beleid om juist inheemse bomen en planten voorrang te geven boven exoten. Dit vraagt van de beleidsmakers bescheidenheid en terughoudendheid! Géén ingrepen in de vorm van kap, snoeien, betreding, verkaveling of infrastructurele voorzieningen ten behoeve van bewoning, verkeer en recreatie of ontsluiting als 'openbaar groen'. Plan er dus géén park, mountainbike-route of iets dergelijks! Er zijn genoeg alternatieve mogelijkheden in deze regio. Er valt overigens weldegelijk te genieten van natuurbeleving door dit bos, zónder ingrepen: - Er is altijd vogelzang te horen; - De vele soorten vogels bezoeken de woonwijken geregeld, tot groot plezier van kinderen en volwassenen; - De prachtige bomen vormen een rustgevend groen uitzicht - meerwaarde voor omwonenden maar ook voor gebruikers van de fietspaden aan beide zijden van het Eemskanaal (toeristen!); - Het geruis van de volwassen bomen is een auditieve buffer tegen verkegeruis; - Het bos zorgt voor koelte op warme dagen; - Het bos zal een visuele groene buffer zijn tussen de woonwijken die er in de toekomst ontstaan. - Een bos in evenwicht - zoals dit bos is - geeft geen overlast van plaagdieren. Met andere woorden: een plek waar de makers van Het Groenplan en Het Groenmanifest Groningen Groen en een Groen Links - wethouder zich de vingers bij aflikken, zou je denken.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie bijlage 3 Skillspark
16	Graag schrijf ik deze brief (mede namens bewoners van het gebied) om mijn zorgen te uiten over het plan (Eemskanaalzone Stad aan het Water) om het bos tussen het Eemskanaal en de Driebondsweg te verwijderen voor de aanleg van een tijdelijke mountainbikeroute. De bomen in dit bosgebied leveren een belangrijk aandeel in betere luchtkwaliteit/luchtfiltrering, verkoeling en waterfiltratie voor de stad en ommeland. Met de nieuwe plannen van de gemeente voor een tijdelijke mountainbikeroute door dit bos, vind ik het onbegrijpelijk dat bestaande natuur wordt vervangen door namaaknatuur. In dit bos leven vele diersoorten en het is een geliefd natuurgebied bij omwonenden in o.a. Ruischerbrug en Middelbert. In het OogTV website staat ook te lezen: "even verderop investeert de provincie een kwart miljoen euro voor de aanleg van nieuwe natuur, maar dit prachtige mature bos wordt vernietigd". Deze plannen zijn onlogisch, vooral in deze tijd van klimaatcrisis. Dit kleine bosgebied levert een goede bijdrage tegen klimaatverandering en is een belangrijke bron voor de lokale biodiversiteit. In deze tijd met veel nieuwbouwprojecten en dergelijke ontwikkelingen in de provincie en de stad met een van de laagste stedelijke boomkroonbedekkingen van Nederland (volgens Cobra Groen slechts 11%) is het cruciaal dat bestaande en volwassen bossen en stedelijke bomen gekoesterd, goed onderhouden en beschermd worden. Naast het uiten van	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie bijlage 3 Skillspark

	deze zorgen stuur ik ook deze brief om u te verzoeken dit bosgebied te beschermen in het belang van een gezonde toekomst voor het milieu, de dieren en de mensen die in dit gebied wonen	
22	Wij maken ons grote zorgen over de natuurwaarden in de Eemskanaalzone. Dat geldt in het bijzonder voor het waardevolle natuurbos aan de Driebond. Het Driebondsbos is een spontaan ontstaan bos op het slibdepot wat hier rond 1965 werd ingericht. De min of meer ongestoorde ontwikkeling heeft tot een mooi structuurrijk bos met hoge natuurwaarden geleid. Veel soorten vogels als uilen, haviken, spechten, fazanten, nachtegalen, koekoeken etc. vinden er een plaats. Ook amfibieën, reeën, marterachtigen, diverse soorten vleermuizen en tot voor kort zelfs een das vinden er hun leefgebied of maken er gebruik van. Wij vinden dat de geschetste plannen en ontwikkelingen in het SPVE Eemskanaalzone hier een grote bedreiging voor vormen. Op 24 juni 2018 hebben wij dezelfde zorgen al geuit in onze inspraakreactie op de Nota Ontwikkelstrategie Eemskanaalzone. Sindsdien zijn deze verder toegenomen. De groene zone langs het Eemskanaal, waar het Driebondsbos deel van uitmaakt, is een belangrijk onderdeel van de Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES). Het vormt de verbinding tussen de Hunzezone bij de woonschepenhaven, de ecologische verbinding 'Kardings Ontzet' en de groene zone langs het Slochterdiep. Groen is belangrijk; voor de gezondheid en het welzijn van ons allen, voor het klimaat en de biodiversiteit. Beter dan in het zojuist vastgestelde 'gemeentelijk groenplan Vitamine G' kunnen wij het eigenlijk niet verwoorden. Hierin staat aangegeven dat het college wil zorgen voor meer groen, zowel in oppervlakte als in kwaliteit. Dat is ook de strekking van het Manifest 'Groen Groningen' dat de groene organisaties en de gemeente onlangs hebben getekend. Samen zorgen voor meer en beter groen en het betrekken van de bewoners hierbij. Wij vragen wij u hiermee in overeenstemming te handelen en daarom geen ingrepen toe te staan in de Eemskanaalzone, die de natuurlijke ontwikkeling verstoren en sluipenderwijs de bijzondere waarden van dit unieke stukje natuur aantasten. De betrokkenheid van omwonenden is groot. Dat blijkt wel uit de vele reacties en de aangeboden petitie. Dat is een waardevolle en positieve energie die u kunt benutten. We willen graag met u meedenken en samenwerken aan een verdere natuurrijke ontwikkeling van de groenzone langs het Eemskanaal. Als bewoners dragen we hier al aan bij door aanplant van bomen en struiken op ons erf en land. Voor een nadere toelichting of overleg kunt u altijd contact opnemen.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie bijlage 3 Skillspark, zie par. 2.6 Participatie en communicatie

23	Op de valreep toch nog een reactie van mij op de bouwplannen van Meerstad. Nou denk ik dat ongeveer alles wel is gezegd maar ik wil graag mijn eigen gevoelens kenbaar maken. 15 jaar geleden ben ik aan de Eemswaard komen wonen, het huis en het uitzicht, het was liefde op het eerste gezicht, ik kon niet geloven dat ik zoveel geluk had, de laatste paar jaar komt er helaas al meer onrust in mij door de bouwplannen van Meerstad, zou mijn uitzicht echt worden platgegooid ons prachtige wilde stuk groen, een cadeautje om naar te kijken, elk seizoen weer anders en altijd even mooi, de uilen en vleermuizen die in de avond bij onze huizen komen, de roofvogels die elke lente een mooi nest maken recht tegenover mijn raam, moet dat echt gaan wijken voor nieuwbouw of voor wat dan ook? Als ik van de ring de afrit naar onze wijk afrijd staat er een groot bord van Meerstad, u kent hem vast wel.... Welkom in het mooiste en groenste stadsdeel van Groningen.... Maar moet ons groen dan serieus wijken voor Meerstad? Er is al zoveel natuur verloren gegaan, iedere keer als ik liep in de buurt van Meerstad waar weer gebouwd werd zag ik de reeën voor de machines wegvlugten, alles wordt platgewalst maar ten koste van wat? Is ons uitzicht minder belangrijk dan het uitzicht van nieuw te bouwen huizen? Ik denk het niet en veel wijkbewoners met mij gelukkig, wij zouden inspraak krijgen, hebben onze zorgen kenbaar gemaakt op een inloopavond maar waarvoor? Volgens mij is er zelfs besloten nog meer huizen te bouwen. Ik maak me hier erg veel zorgen over, heb er zelfs slapeloze nachten van, ik denk dat het tijd wordt dat onze zorgen serieus worden genomen! Dit uitzicht is de reden dat dit huis destijds is gekocht, moet ik nu echt gaan verhuizen omdat mijn uitzicht wordt vernield? Ik hoop het niet. Ps.: in de bijlage foto's van mijn uitzicht, ik hoop dat u ze net zo kunt waarderen als ik...	Zie par. 2.4 groen en ecologie, Zie par. 3.1 Belangenafweging, zie par. 2.6 Participatie en communicatie
30	Als bewoner van de Ruischerwaard geniet ik al 23 jaar van het Eemskanaal met het groen van Driebondsbos. Laat deze kant van Driebondsbos in tact. De longen van onze wijk In deze tijd van klimaatproblematiek ga je niet bomen verwijderen waar vele diersoorten in en al 60 jaar daar is . Laat de natuur zo. Verder ruimte rechts van de Driebondsweg. Ben tegen flat bouw dus meer als 4 hoog in deze groene wijk. Ik woon aan het Eemskanaal en hoop niet tegen flatgebouwen aan te kijken. Geloofwaardigheid van hoeveelheid, ook moeite mee nov 2019 nog 1600 en nu 2100.	Zie par. 2.2 Programma, zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
31	Als inwoner van Ruischerwaard heb ik bezwaar tegen de aanpak van het Driebondsbos .Ik wil dit bos behouden en eigenlijk het hele stuk groen aan die kant van de Driebondsweg . Hier leven allerlei dieren en dit groen zijn de longen voor onze wijk. Ik snap dat er meer huizen moeten komen en ook sociale bouw. Bij de 1ste inspraakronde november 2019 was het aanbod 1600, nog geen half jaar later worden we ineens geconfronteerd met aantal 2100. Dat is te veel. Waarom komen er geen huizen aan de andere kant van de brug. Heeft niemand last van.	zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging zie par. 2.2 Programma Wij gaan er van uit dat u doelt op het gebied ten westen van de Ringweg Oost, langs de Sint. Petersburgweg. In het Masterplan Meerstad is hier een zone voor bedrijven en

		wonen opgenomen. Het gebied maakt deel uit van deelgebied 3 Bedrijventerrein Driebond in de visie Stad aan het Water. De gemeente Groningen wil hier samen met eigenaren en gebruikers verkennen wat de mogelijkheden en wensen zijn, met name voor de zone langs de Sint Petersburgweg. De plannen hiervoor worden later uitgewerkt, de termijn waarop dit gebeurt is nog onbekend.
32	Ik woon vlakbij Middelbert. Wat schrok ik toen ik de plannen las. De stad wordt maar groter en groter en mooie dorpjes zoals Middelbert lijken te verdwijnen. De mooie groene omgeving in Middelbert zal getransformeerd worden naar stedelijk gebied en bewoners zullen worden geconfronteerd met nog meer verkeer en drukte. Bewoners werden overvallen met 40% meer woningen en daar bovenop ook nog een aanvullend programma. Laat bewoners participeren en werk met ze samen. En kan de natuur de natuur dan nog zijn als het gaat om de Middelberterplas en het Driebondsbos? Laten we daar met respect mee omgaan, dat is unieke natuur. Zorg dat je van het Middelberterlint een groene verbinding tussen deze natuurgebieden maakt.	Zie par. 2.2 Programma, zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes, zie par. 2.6 Participatie en communicatie, zie par. 3.1 Belangenafweging
33	In de prioritering staat 'groen' op de laatste plaats: eerst bouwen en als er dan nog ruimte over is kan daar groen komen. Ik zou graag zien dat de prioritering wordt omgedraaid. Dit is ook in lijn met het onlangs vastgestelde Groenplan Groningen. Daar staat "we maken een groen raamwerk met daarbinnen ruimte voor ontwikkelingen". Hoewel het woordje groen te pas en te onpas wordt gebruikt in de communicatie lees ik alleen maar over kansen voor woningbouw etc. Niet over kansen voor ecologie/natuur. Ontsnipper de groene gebieden, vraag hierbij advies aan deskundigen en maak hierbij gebruik van 'werk met werk' een groot deel van het gebied gaat op de schop. Dit is een kans om bijvoorbeeld de Middelberterplas (onderdeel NNN) te verbinden met het Driebondsbos door middel van een groene zone langs ring/A7. Zo'n groene zone vangt geluid/stof af en kan ook recreatief gebruikt worden (mountainbikeroute/wandel-/hardloopgebied/uitlaatgebied voor honden). Win advies in bij organisaties/deskundigen om dergelijke 'groene kansen' die zich voordoen te benutten. Dit zal de natuurbeleving en leefkwaliteit van het hele gebied vergroten.	Zie par. 3.1 Belangenafweging en zie par. 2.4 Groen en ecologie

34	Reactie op blz 15 van het SPvE: 'Bestaande landschappelijke elementen zijn de Middelberterplas en de slibdepots langs het Eemskanaal. De slibdepots bieden, mede door hun gevarieerde reliëf en het aanwezige volwassen groen, kansen voor een unieke combinatie van woningbouw en natuur.' Het slibdepot kent gevarieerde kortere begroeiing direct oost van de Ringweg en daarnaast een oerbos in successiefase. Dit geeft onderdak aan talloze (dier)soorten, waaronder meerdere beschermde soorten. De enige juiste combinatie van woningbouw en natuur zou m.i. zijn om dit gebied te behouden en zo weinig mogelijk te verstoren, zodat allerlei dieren dit als toevluchtsoord en uitvalsbasis kunnen blijven gebruiken richting de omliggende te bebouwen omgeving. We dienen daarnaast in eigen belang, in verband met biodiversiteitsbehoud en klimaatadaptatie, dergelijke omgevingen met rust te laten. Hierover is ook door de gemeente genoeg gepubliceerd (bijv.: Groningen Klimaatbestendig, 2016). 'Vervanging' van deze groene omgeving elders zal uiteraard ongelijkwaardig zijn.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
36	Dit gebied is van groot ecologisch belang voor veel soorten beschermde diersoorten en beschermde vogels. Er komen maar liefst 6 Vleermuis soorten voor, waaronder hele zeldzame. Onze natuur staat enorm onder druk in deze tijd, is drastisch achteruit gegaan en we moeten zuinig zijn op wat we nog hebben. Slechte zaak, als hier woningen worden gebouwd. Ik ben tegen het exploiteren van dit gebied!!!	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
42	Graag wil ik reageren op uw Stedenbouwkundig programma van Eisen Eemskanaalzone concept juni 2020. In elk geval op de pagina's en 28 van dit document staat een brug ingetekend die er mijns inziens niet moet komen. De wijk Ruischerwaard is een wijk die gebouwd is met het oog op rust en bestemmingsverkeer. Een brug zou daar verandering in brengen op meerdere fronten: visueel, wanneer het zicht tijdens de dagelijkse wandeling over de dijk verstoord wordt door een nieuw object, maar belangrijker is de verstoring van de rust in de woonwijk Ruischerwaard door toegenomen verkeersdruk die extra geluid en dus lawaai met zich mee zal brengen. Terwijl de charme van de wijk Ruischerwaard juist gelegen is in het rustige karakter van de wijk. Die rust zou worden verstoord door de aanleg van een nieuwe brug. Ik pleit daarom voor het schrappen van de geplande brug en voor verbreding van de Borgbrug en toegangswegen naar de Borgbrug. Het tweede punt dat daarmee samenhangt is behoud van de bospartij die aan de overzijde van het Eemskanaal ligt, het zogenaamde Driebondsbos. Er nestelen daar veel roofvogels, ijsvogel, reigers en de koekoek is een jaarlijks weerkerende gast. Daarnaast zijn er veel andere dieren, bomen en struiken. Een uniek natuurgebied dat behouden dient te blijven zonder verstoring door de mens.	Zie par. 2.3 Verkeer Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
43	Ik wil graag langs deze weg bezwaar maken tegen de plannen voor de Eemskanaalzone. Nationaal maar ook regionaal maakt men zich sterk voor meer groen en biodiversiteit. Niet alleen voor bijvoorbeeld de bijen maar ook voor de CO2-afvang. Los van het feit dat groen mooi is in een steeds meer bebouwd land. Ik zou het oprecht betreuren en ook van weggijken vinden getuigen als de mooie groene buffer naast het Eemskanaal moet wijken voor nog meer bebouwing.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie
44	Als bewoner van de Ruischerwaard ben ik van mening dat het Driebondsbos in zijn oorspronkelijke staat behouden moet blijven. Deze bosstrook is onderdeel van de zogeheten Stedelijke Ecologische Structuur en moet ervoor zorgen dat natuur aaneengeschakeld is, zodat dieren en planten zich kunnen verplaatsen. Voor vogels die in de nacht van oost naar west trekken is het bos een belangrijke "stepping stone". Ze kunnen er uitrusten en voedsel	Zie par. 2.2 Programma Zie par. 2.4 Groen en ecologie, Zie bijlage 3 Skillspark

	vinden. Het is dus een belangrijke ecologische verbindingzone. In het voorjaar is het bos een belangrijk broedgebied voor de buizerd, de havik, de grote en groene specht, de zanglijster en vele andere zangvogels. Dit jaar (2020) heeft er weer een bruine kiekendief gebroed. Ook wonen er 1 a 2 koekoeken en niet te vergeten vleermuizen. Kortom een dergelijk waardevol natuurgebied met veel flora en fauna mag niet verloren gaan door: 1. De aanleg van een (tijdelijk) skillspark (crossbaan) dat gepaard gaat met mountainbike routes door of langs het bos. Maak gebruik van het alternatief van de vereniging MEERdorpen: plan een groene zone aan /langs de A7. In deze zone kan prima een skillspark met mountainbike routes aangelegd worden. 2. Door eventueel woningbouw op de plek van het bos toe te staan. In het concept SPvE is het aantal huizen plotseling verhoogd van 1500 naar 2100. Welke consequenties heeft die enorme toename voor het gebied en voor het bos? 3. De gemeente Groningen heeft de reputatie een groene gemeente te zijn, laat dat zo blijven !!!!Voor de verdere onderbouwing van mijn bezwaren verwijs ik u naar het bezwaar (zienswijze) van 19 juli jl. van enkele bewoners uit het Ruischerwaard, Ruischerbrug en MEERdorpen die in het bezit is van Bureau Meerstad.Tot slot: Laten we er met elkaar voor zorgen om deze parel van natuur, het slibdepot met DRIEBONDSBOS en RIETLAND, te behouden en niet te laten vermorzelen door recreatie en woningbouw.	
45	Ik maak bezwaar tegen de aantasting van het Driebondsbos,. In het zich spontaan ontwikkelde bos hebben zich tal van beschermde diersoorten gevestigd, zoals vogels die er hun broedgebied hebben en er dekking vinden. Hetzelfde geldt voor zoogdieren zoals onder meer vleermuissoorten. In het gehele kader verwijs ik u naar de Natuurbeschermingswet. Ik verzoek u met klem zich aan de in deze wet geformuleerde regels te houden.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
46	Het driebondsbos moet behouden blijven voor de natuur en als geluidswal voor Ruischerbrug Ruischerwaard. Er leven veel dieren reeën vossen dassen buizerds etc. Ik woon daar voor de rust en niet voor de stad	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
49	U noemt het slibdepot, maar het gebied langs het Eemskanaal is een prachtig stuk ongerepte natuur, een waardevolle biotoop voor allerhande diersoorten, een ecologische verbindingzone, ongetwijfeld een schuilplaats voor de vele reeën in het gebied die steeds meer in het nauw gedreven worden. Dit gebied confisqueren ten behoeve van de mensheid, voegt in geen enkel opzicht waarde toe aan het woongenot en de schoonheid van het gebied. Daarom doe ik hierbij een beroep om het voormalig slibdepot onaangetast te laten en een beschermde status te geven.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
50	Heel graag zou ik het ruige gebied op het slibdepot willen behouden. Dat is een prachtig natuurgebied en heeft zijn eigen evenwicht. Het is een natuurlijke ecologische zone. Er zitten veel vogels en dieren. Het is een schat aan biodiversiteit zoals steeds meer ontwikkeld zal worden in het kader van duurzaamheid. (geen bestrijdingsmiddelen, nieuwe aanplant en maaien nodig bijvoorbeeld). Hier is het al kant en klaar in 60 jaar ontwikkeld. De gemeente kan er goede sier mee maken en onkosten besparen. Tevens is het een geluidswal voor het verkeer van de ringweg.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging

51	Ik behoor tot de omwonenden van het Eemskanaal en ben voor het behoud van het Driebondsbos. Het bos heeft zich autonoom ontwikkeld in 60 jaar. Het bos moet een beschermde natuurstatus krijgen. - Het heeft een prachtige rijke structuur en is een waardevolle biotoop voor vele vogels, zoogdieren en insecten. - Het is een ecologische verbindingzone en levert een goede bijdrage aan de klimaat verandering. - Het bike skills park en mountainbike route is een bedreiging voor het Driebondsbos. Er zijn genoeg alternatieve mogelijkheden in deze regio.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie bijlage 3 Skillspark
52	Als bewoner van Ruischerwaard en als enthousiast wandelaar loop ik vaak over de dijk langs het voormalig slibdepot aan het Eemskanaal. Ik geniet dan van de vele vogelgeluiden die komen uit het bijzondere moerasgebied dat op het depot is ontstaan. Dit waardevolle gebied moet vooral zo blijven als het is, een ware oase in een steeds drukker wordende stedelijke omgeving. Dus geen “leuke” plannetjes in de vorm van mountainbikeroutes en wandelparkjes. Hoogstens een onverhard wandelpad over de dijk.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie bijlage 3 Skillspark
53	Wij wonen aan het Eemskanaal en kijken uit op een prachtig stuk ruig natuurgebied aan de overkant van het kanaal waar veel vogels nestelen. Ook houdt dit stuk bos veel geluid van de rondweg tegen en loopt men op het pad langs het kanaal doorgaans in de luwte. Wij pleiten ervoor dit stuk natuurgebied te behouden als een mooie ecologische buffer tussen en voor beide wijken.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
56	Vaak zijn wij aan de andere kant van het bos, en wonen we aan de dijk van het Eemskanaal, wandelen daar regelmatig met de hond en dan is het enorm genieten van de natuur die je daar beleeft! Eén groot vogelparadijs is het daar. De natuur heeft daar al 60 jaar ongestoord kunnen floreren met als gevolg dat vele diersoorten zich daar veilig voelen en er veel voedsel te vinden is. Kortom, een pareltje voor de Groningse natuur. Dit betekent dat de kap van ons waardevolle stukje natuur doodzonde is en daarmee het verdwijnen van vele diersoorten!	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
57	Ik vind het gebied t.o. Ruischerwaard/ Ruischerbrug ongeschikt voor stedenbouwkundige toepassingen. Dit is op dit moment een natuurgebied met veel ruwe, pure natuur met een huisvesting voor vele diersoorten, die absoluut in ere moet blijven. Daarom wou ik langs deze weg te kennen geven niet akkoord te gaan met evt. plannen omstreeks deze zone.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
59	Ik wil niet dat het bos gekapt wordt. Laat het stukje groen groen blijven.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
66	Ik ben tegen de kap van het tegenover mij gelegen bos. Dit bos vult mijn wooncomfort aanzienlijk aan daar aan toegevoegd vind ik het heerlijk om de natuur te horen en zien wanneer ik op mijn terras hierop uitkijk dit was 1 van de redenen dat ik hier ben komen wonen niet omdat ik erop zit te wachten dat ik straks i.p.v. natuur zie maar in iemand anders zijn woning zit te kijken.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
67	Kom net terug van vakantie en zie uw brief op de deurmat, na alles te lezen heb ik nog een aantal vragen. Woon hier in de wijk Ruischerwaard al vanaf februari 1999 als eerste bewoner. Ons huis grenst aan het Eemskanaal en we worden elke dag blij van het prachtige uitzicht en de mooie natuur. Nu hebben jullie het in de brief over hoogbouw ??? Het zal toch niet zo zijn dat ik na bijna 22 jaar ineens flats / woningen in mijn zicht zal hebben? Zijn er plannen voor flats? Ik heb de site geraadpleegd maar kom er niet uit. Mijn grootste zorg is dat ik straks een uitzicht heb op flats, steen, bebouwing en niet op de prachtige groenstrook.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging

	In hoeverre kan de groene bomen lijn gespaard blijven zodat ik niet ineens midden in een woonwijk zal wonen? Natuurlijk begrijp ik dat er gebouwd moet worden maar ik hoop met heel mijn hart dat jullie de bomen laten staan zodat geluidsoverlast en aanzicht voor mij niet zullen veranderen. Wij hebben namelijk gemerkt dat na het verwijderen van de bomen op het fietspad/ wandelpad op de dijk dat het geluid is toegenomen. Dit is nu niet storend maar ik maak me zorgen dat het wel storend zal worden. Graag wordt ik op de hoogte gehouden van de verdere vervolgstappen.	
75	Na het lezen van uw informatiebrief is er één onderwerp waar ik op wil reageren. Het slibdepot. Ik hoop dat jullie beseffen dat dit kleine stukje natuur heel waardevol is voor veel mensen. Een groene oase van rust. Waar te weinig van is in Groningen. En het is een mooie natuurlijke geluidsbarrière voor de soms drukke driebondsweg. Ik hoop dat jullie ook de waarde inzien van deze groene long tussen Ruischerwaard_Ruischerbrug en de Eemskanaalzone. Het zou doodzonde zijn als dat stukje natuur gaat verdwijnen.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
89	Er is inmiddels een grote groep mensen die ernstige bezwaren hebben t.a.v. de plannen voor het bos langs het Eemskanaal. Wij zijn voor behoud van het huidige bos en tegen een mountainbike route op die plek.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie bijlage 3 Skillspark
78	Ik maak me grote zorgen om de ontwikkeling op het slibdepot. Veranderingen zijn voor als persoon lastig. Wat mij betreft blijft het slibdepot onaangetast. Het is groen is een rustpunt in mijn leven. Ik ga nooit op vakantie, ik heb deze plek uitgekozen juist voor dit uitzicht en de rust die het mij brengt. Groen moet groen blijven. Wat mij betreft komen er dus geen huizen op het slibdepot. Het ligt niet binnen mijn mogelijkheden om te verhuizen als ik dat zou willen. Tot slot voeg ik graag toe dat ik me zorgen maak om de natuur en de beesten die op het slibdepot leven.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
86	Wij, bewoners van Ruischerwaard 28, vinden het verschrikkelijk (walgelijk) dat Meerstad denkt het recht te hebben het stukje oerbos langs het Eemskanaal te kunnen inpikken. Waar denken jullie het recht vandaan te halen. Wij wonen hier al ruim 16 jaar en genieten van de vele (roof) vogels die hier wonen en van het prachtige uitzicht op dit stukje bos. Dat jullie extra woningen willen bouwen aan de zuidkant van de Driebondsweg vinden we ook niet fijn maar dat kunnen we vermoedelijk niet tegenhouden. Maar kom niet aan het slibdepot!!!! Ons uitzicht dus hè!!!	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging
85	Mijn reactie betreft 2 punten t.w.: 1. Ik zou er voor willen pleiten de beplanting van het slibdepot zoals die nu is te handhaven. Dit om een natuurlijke afscheiding tussen de te bouwen nieuwe wijk en de bestaande bebouwing aan de overzijde van het Eemskanaal te behouden. Bovendien wonen er in de bomen allerlei vogels zoals buizerds, spechten koekoeken, vleermuizen waarbij het een verarming zou betekenen als die hun woongebied zouden verliezen. Daarbij is het mij ook niet duidelijk of het slibdepot nog zodanig vervuild is dat het voor bebouwing zou moeten worden gesaneerd wat de nodige kosten met zich mee brengt. 2. Het verbaast mij dat de ontsluitingsweg dwars door de woonwijk loopt. Dit wordt een zeer drukke weg waarbij mijn voorstel zou zijn deze buiten de wijk aan te leggen. Op de tekening gezien ten zuidoosten langs het ingekleurde meertje.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie en zie par. 3.1 Belangenafweging Het tracé van de noordelijke hoofdontsluitingsroute is al lange tijd bekend en inmiddels is begonnen met de aanleg hiervan.

87 Als bewoner van de Middelberterweg 2a in deelgebied 4 wil ik u graag wijzen op het volgende. Op dit moment worden we nog omringd door akkervelden met aan de ene kant het zicht op de skyline van Groningen en op de andere kant het zicht op het groen langs het Eemskanaal (slibdepot). Dat er vergaande veranderingen gaan plaatsvinden in ons woonmilieu is jammer, maar realistisch gezien onvermijdelijk. Meer mensen = meer behoefte aan huizen, wegen etc. Om de schade aan t groene en dierenrijke milieu zoveel mogelijk te beperken zou ik hierbij willen pleiten voor groene eilanden waartussen groene corridors zijn voor de noodzakelijke migratie. Van onze boerderij naar het slibdepot (+/- 200m) zijn op één dag ontelbare vliegbewegingen te zien van zwaluwen, puttertjes, kwikstaarten, vleermuizen etc. Hopelijk kunt u deze info meenemen in het ontwikkelen van het stedenbouwkundig plan. Voor verdere vragen/info ben ik altijd bereikbaar via onderstaand email adres.	Zie par. 2.2 Programma, Zie par. 2.4 Groen en ecologie, Zie par. 3.1. Belangenafweging

ANDERE THEMA'S/MEERDERE THEMA'S PER REACTIE		
Nr.	Uw reactie	Thema
21	Hierbij wil ik graag als inwoner van Middelbert een reactie geven op het gemaakt PvE voor de Eemskanaalzone. Hierbij mijn punten: - ik zie dat de woningen toegenomen zijn van 1500-2100 woningen, hoe willen jullie het dorpse karakter behouden en groen behouden? Ik kan het niet goed en duidelijk terug vinden in de plannen? - driebondsbos is een heel belangrijk punt voor vogels en de omgeving. Dieren hebben hier 's nachts een rustpunt en ook voor trekvogels is het een belangrijke toevluchtsroute. Ook zijn er veel bijzondere vogels gesignaleerd zoals het ijsvogeltje en zelf de zeearend. Hoe wordt hier mee omgegaan? - als de voorzieningen voor meerdere buurten gerealiseerd worden, hoe gaan we dan om met al het verkeer wat hierop af komt? Wat blijft er over van het dorpse Karakter? Lijkt mij niet wenselijk voor de buurt. - is er gekeken naar nieuwe manier van samenwonen van de toekomst? Kangoeroewonen? Common? Gezamenlijke landbouwgrond/zelfvoorzien/ lokaal verbouwen en kopen. - Natuurinclusief bouwen zou een mooie manier van wonen zijn en erg vooruitstreven voor het noorden! (Ook mooi is, Ecowijk de Kiem in Arnhem/ houten huizen). - Voedselbos toevoegen aan het plan. Mooi voor kinderen en verbind de samenleving. - zorgboerderij creëren in de oude boerderij. Mooie plek voor samenkomen. Ik hoop dat jullie tijd nemen voor dit plan en vooral kijken naar wen duurzame toekomst met behoud van het dorpse karakter.	Zie par. 2.2 Programma, Zie par. 2.4 Groen en ecologie, Zie par. 2.3 Verkeer, Zie par. 3.1 Belangenafweging We nemen de adviezen over nieuwe vormen van wonen en natuurinclusief wonen ter harte.
15	Naar aanleiding van uw brief die wij hebben ontvangen over de nieuw te bouwen wijk willen wij graag op de hoogte gehouden worden. Ook vragen wij ons af welke type woningen er gebouwd zullen worden, zoals senioren woningen, appartementen en dergelijke. Misschien is het u ook al bekend wanneer men met de bouw zal beginnen en wanneer dan de eerste woningen opgeleverd zullen worden. Is het ook reeds bekend of het allen koop of ook huurwoningen bebouwd zullen worden. Wellicht als er huurwoningen komen is ook bekend welke coöperaties hieraan deelnemen, graag zouden wij hier van op de hoogte gehouden worden gehouden. Misschien is het reeds mogelijk om je in te schrijven voor deze woningen, indien dit kan zouden wij graag de mogelijkheden van u vernemen. De bouw van deze nieuwbouw wijk zal naar alle waarschijnlijkheid niet lang meer op zich laten wachten als alle vergunningen binnen zijn en kijken dan ook uit naar de informatie die u verder zult verstrekken hierover. Mocht er voor de woningen een inschrijflijst komen horen wij dit uiteraard graag van u.	Zie par. 2.2 Programma, Zie par. 2.6 Participatie en communicatie Het is nog niet mogelijk om in te schrijven voor woningen. Zie H. 4 Vervolgproces

20	Door middel van deze mail wilden wij graag in gesprek met u gaan over onze mogelijke bijdrage in jullie plannen voor de Eemskanaalzone. In dit gesprek zouden wij graag een toelichting willen geven op het gebied van Maatschappij en ontwikkeling in combinatie wat ons kinderdagverblijf daar te bieden heeft.	In het SPvE houden we rekening met een basisschool, met een sportzaal en voldoende kinderopvang. In een later stadium gaan we kijken hoe we dit invullen. Mogelijk dat hiervoor een aanbestedingsprocedure gevolgd wordt.
24	Eerst een mooi plan presenteren in de vorm van stad aan het water en vervolgens met dergelijk ander plan (SPVE) komen waarbij woningaantallen worden opgeschroefd van 1500 naar 2100 woningen met bedrijfs- en bovenwijkse voorzieningen. Dit is iets wat mij totaal uit de lucht komt vallen. Even ter herinnering: Stad aan het water Ontwikkelingsstrategie Eemskanaalzone Van Oosterhaven tot aan Meerstad concept 21.03.2018 Middelberter Raamwerk:Groen raamwerk Entree zone Meerstad Sfeer van oorspronkelijke landschap . Het landelijke gebied biedt mogelijkheden voorgroen recreatief programma dat ruimte behoeft. Bijzonder stedelijk programma met eenlandschappelijke uitstraling voegt zich in hetlandschapspark. De gebouwen staan in het park. Vanaf de weg zijn vergezichten op het landschapmogelijk. Ruimte voor groen stedelijk programma... Hoe verhoudt zich bovenstaand met het SPVE? Dat is mijn grootse vraag, waarom ineens deze grote afwijking op dit eerdere plan? Bovenstaand gaat mijn verbeelding te boven. Is het SPVE het programma wat er komt of is er straks weer een nieuw plan? In mijn inziens is de planmakerij niet transparant en vaag. Van burgerparticipatie valt (momenteel) niks te merken. Bovendien vind ik het een erg gemis dat er nooit een mogelijkheid is geweest voor de directe bewoners om een mening te ventileren over het SPVE in de vorm van een inloopbijeenkomst.	Zie par. 2.1 Gebiedsvisies, zie par. 2.2 Programma, zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie par. 2.6 Participatie en communicatie

25	Ik vind het goed om te lezen dat wordt ingezet op duurzame ambities, zoals circulariteit, energiebeheer, groen, waterretentie etc. In zijn algemeenheid is het PVE nogal ambitieus, waardoor ik me wel afvraag welke ambities prevaleren, niet alles kan immers, zeker niet als er ook wordt ingezet op betaalbaarheid. Verder heb ik een aantal aandachtspunten. Wellicht hoort dat niet thuis in dit PVE; laat het dan inspiratie zijn voor de verdere uitwerking: - fasering: De Eemskanaalzone is niet de enige gebiedsontwikkeling de komende jaren in de gemeente Groningen. Er wordt ook fors ingezet op het Suikerterrein en de Stadshavens. Dat is riskant op het gebied van marktvraag, maar ook t.a.v. ambtelijke capaciteit en de bouwcapaciteit. Hoe verhouden deze ontwikkelingen zich tot elkaar in tijd en prioriteit? In Meerstad hebben we gezien dat de ontwikkeling lang traag ging. Ik wil daarom pleiten voor een goede fasering van de planontwikkeling, beginnende rondom de ontsluitingsweg, en dan pas in de loop van de tijd richting het achterliggende gebied richting Middelberterplas. En bedrijvigheid zoveel mogelijk concentreren aan de zijde van Driebond, te hoofdvoorzieningen langs de NOW. - Middelberter raamwerk: In Stad aan het Water werd geschreven dat er eerst begonnen zou worden met het groen-blauwe raamwerk. In het PVE is daar niks over terug te vinden. Voor een mooie inbedding van het Middelberter lint is het van belang om zo snel mogelijk het raamwerk te ontwerpen en aan te leggen, daarbij rekening houdend met de bovengenoemde fasering. - Inbedding Middelberter lint: In het PVE wordt niets geschreven over de eisen die gesteld worden aan de inbedding van het Middelberter lint. Ik wil ervoor pleiten om een brede groene strook met stevige begroeiing aan te leggen rondom de Middelberterweg en om daar waar de weilanden tot aan de straat lopen ook weiland te houden. Naast onze woning is een prachtig uitzicht richting de stad. Regelmatig stoppen auto's en fietsen om hier foto's te maken. Het zou mooi zijn als dit soort lange zichtlijnen ook in de nieuwe situatie behouden blijven. - Versterken ecologische structuur: het aanleggen van de bovengenoemde groene omlijsting van de Middelberterweg biedt een kans om twee ecologisch waardevolle gebieden: het Driebondsbos en de Middelberterplas, met elkaar te verbinden. Hier rondom huis zien we veel vogels, zoogdieren en insecten, ook zeldzame en beschermd. Door voor hen een goed leefklimaat aan te leggen/te versterken behouden we deze ecologische waarde voor de stad. Dat betekent in mijn opzicht eerder ruige natuur, die wel recreatief te gebruiken is, dan een strak aangelegd park. Hier zou ook een prachtige fiets/wandelverbinding aangelegd kunnen worden, waardoor onze kinderen ook veilig op pad kunnen. De Middelberterweg is namelijk smal, met gevaarlijk smalle en diepe bermen en hard rijdende auto's, bussen en landbouw/vrachtverkeer. - Aantallen: Ik ben zeer te spreken over de ambitie om er een levendig gebied van te maken en niet een eenzijdige woonwijk. Wel ben ik geschrokken van de forse verhoging van het aantal woningen, zeker omdat dit verder nergens wordt onderbouwd. Uiteindelijk gaan in het Stedenbouwkundig plan uitspraken worden gedaan over dichtheid. Ik hoop van harte dat er een hoge woningdichtheid komt rondom de NOW en veel ruimte voor natuur er omheen met gevarieerde woongebieden. Ik ben altijd bereid mee te denken!	Zie par. 2.1 Gebiedsvisies Zie par. 2.2 Programma Zie par. 2.3 Verkeer Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes Zie par. 3.1 Belangenafweging M.b.t. de vraag: Hoe verhouden deze ontwikkelingen zich tot elkaar in tijd en prioriteit? In de stad Groningen zijn er op dit moment een viertal locaties waar nog grote aantallen woningen gepland zijn. Naast Meerstad/ Eemskanaalzone zijn De Suikerzijde, Stadshavens en De Held in ontwikkeling. Vanwege het grote tekort aan woningen worden deze locaties ontwikkeld waarbij eerst prioriteit wordt gegeven aan De Suikerzijde en Stadshavens volgens The Next City. Deze woongebieden zullen zich qua karakter van elkaar onderscheiden en zijn daarmee aanvullend op elkaar.

26	We maken ons zorgen over de mate van verstedelijking van het plangebied dat grenst aan de MiddelberterPlas. Was het in het stuk ‘Stad aan het water’ nog nauwelijks zichtbaar dat er in het groene-blauwe netwerkgebouwd zou gaan worden, de raadsbrief maakte duidelijk dat er wel degelijk 1500 woningen gepland zijn en in het huidige stuk is het aantal opgevoerd naar 2100 woningen en komt daar bovenop nog ander programma. Bovendien wordt gekozen voor een gebiedsconcept waarbij het plangebied het hart van Oost-Groningen wordt. Kortom: bij elk nieuw document wordt het stedelijker. En dus drukker: meer verkeer, meer mensen. Daarmee komt het landelijke karakter maar ook de natuur alsmaar meer onder druk te staan. De Middelberter Plas behoort als een van de weinige gebieden in de gemeente Groningen tot het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Hier moeten we zuinig op zijn. Het doel van het NNN is de natuur en biodiversiteit herstellen door een samenhangend netwerk van natuurgebieden en hun omgeving te creëren. Volgens het Natuurbeheerplan 2019 van de Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen moet het NNN een robuuste ruggengraat van de natuur in Nederland zijn. Dit gebeurt door het NNN te vergroten, te verbeteren en belangrijke natuurlijke verbindingen te realiseren tussen natuurgebieden onderling en tussennatuurgebieden en hun omgeving. Als eigenaren zetten wij in op behoud en versterken van natuurwaarden en ecologie van de Middelberter Plas en zijn directe omgeving. We zijn hierover in gesprek met o.a. Het Groninger Landschap en ecologen van de provincie. Aangezien de plas onderdeel is van het NNN kunnen er geen activiteiten in of aan de Middelberter Plas worden ontwikkeld die de natuur (flora en/of fauna) verstoren. De plas is niet bedoeld en niet bestemd voor recreatie, zoals bijvoorbeeld watersport. Het is niet gewenst dat potentiële bewoners de verwachting hebben dat ze gebruik kunnen maken van de Middelberter Plas. Bij Meerstad e.o. is voldoende ruimte en gelegenheid voor diverse vormen van (water)recreatie. Een ander belangrijk aspect is dat de Middelberterplas ongeschikt is om in te recreëren vanwege veiligheidsrisico's door de grote diepte, koude stromingen in combinatie met steile, - en instabiele oeverranden onderwatertaluds. Dit is voor ons reden tot zorg. Wij willen als eigenaren niet juridisch aansprakelijk worden gesteld voor ongevallen in en rondom het meer, dit geven wij nu met borden aan, maar vrezen dat dit niet afdoende is. Wel zien we kansen om middels het genoemde groen-blauwe netwerk verbindingen te maken tussen de verschillende natuurgebieden of plekken met natuurwaarde, zoals genoemd in het Natuurbeheerplan 2019. Bv. door het Driebondsbos te verbinden met de Middelberter Plas. En dan bedoelen we natuur bestemd voor flora en fauna en niet natuur die ten dienste van de mens staat. Ook het bestaande historische lint van Middelbert (en Engelbert) wordt door vergroening een ecologische verbinding. Zo wordt een groene aantrekkelijke fiets- en wandelverbinding ontwikkeld langs decultuurhistorisch waardevolle lijnen om dorp, stad en landelijk gebied met elkaar te verbinden. Zoals ook wordt geschetst in het Groenplan Vitamine G van de gemeente Groningen. De historische linten van Roodehaan-Euvelgunne (Hunzezone), Middelbert-Engelbert en de Hoofdweg vormen een reeks groene verbindingen (noord-zuid) die haaks staan op de verbindingen tussen stad en Meerstad (en meer oostwaarts). Zo wordt een robuust groen-blauw netwerk gevormd, waarvan de	Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 3.1 Belangenafweging

	Middelberter Plas onderdeel is. Uitgangspunt bij het verdere planproces moet zijn dat de natuurwaarden van de Middelberterplas behouden blijven en - conform de doelstellingen van het Natuur Netwerk Nederland - verder versterkt worden. Dit vraagt om behoud van verbindingen met omliggende natuurgebieden en een brede bufferzone tussen de plasen geplande bebouwing. Wij worden graag betrokken bij het noodzakelijke onderzoek en de verdere uitwerking van de plannen. Opmerkingen per pagina: p.15 - bij 'kwaliteiten' mist natuur, terwijl er in het plangebied belangrijke natuurwaarden voorkomen (o.a. Driebondsbos, Middelberterplas) en het gebied ook een schakelfunctie heeft tussen stad en buitengebied. 15 - De Middelberterplas is particulier eigendom en heeft een natuurfunctie (Natuur Netwerk Nederland). Het is nogal brutaal om daar plannen voor te maken voor recreatief gebruik. Graag uit de tekst halen. p.17 - Bij randvoorwaarden moet vermeld worden dat de Middelberter Plas in het Natuur Netwerk Nederland ligt en er geen negatieve effecten mogen plaatsvinden op de aanwezige natuurwaarden en dat de plas in verbinding moet blijven staan met de rest van de NNN. Driebondsbos en Hunze kunnen hierin een belangrijke rol spelen. p.19 - bij beleid mist natuurbeleid. Er moet verwezen worden naar provinciaal beleid en naar het eigen gemeentelijke groenbeleid (Vitamine G). Zowel Driebondsbos als Middelberter Plas behoren tot debasisgroenstructuur. p.31 - bij 'Eemskanaalzone verbindt': de Middelberter Plas is een schakel in de natte verbinding tussen Woldmeeren Hunze; Driebondsbos/Eemskanaal is belangrijke groene corridor tussen stad en buitengebied. p.33 - bij het SPvE: het thema natuur en landschap ontbreekt:- Behoud groenblauwe corridors Driebondsbos/Eemskanaal en Woldmeer/Middelberter Plas/Hunzezone- Behoud en versterking van natuurwaarden Middelberter Plas- Deze groenblauwe structuur zou de ruggengraat van de nieuwe Eemskanaalzone moeten zijn. p.55 - Prioritering:De groenblauwe structuur zou de ruggengraat van de nieuwe Eemskanaalzone moeten zijn en daarmee - onszijns - de hoogste prioriteit.	Zie par. 2.6 Participatie en communicatie en zie H. 4 Vervolgproces
27	Regelmatig jog ik door Middelbert. Wat geniet ik van de weidse uitzichten en de lange zichtlijnen, zo dichtbij de stad. En nu dreigt dit te verdwijnen. Plotseling, vanuit het niets werden de bewoners overvallen, nog meer woningen (40%) en aanvullend programma. Zorg dat je naar de bewoners luistert: geef participatie daadwerkelijk inhoud. En zorg ervoor dat je het dorpse karakter behoudt, niet alleen voor de bewoners, maar ook voor de rest van de stad zal dit meerwaarde hebben. Maak van het Middelberterlint een groene corridor. En laat de natuur de natuur: de Middelberterplas en het Driebondsbos.	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes Zie par. 2.6 Participatie en communicatie
28	Als bewoner van Middelbert heb ik behoefte aan een inloopavond om geïnformeerd te worden en er ruimte is om vragen te stellen. Inmiddels lijkt mij dit weer mogelijk, er vinden immers ook infobijeenkomsten plaats voor o.a. school Engelbert 14 sept en stadshaven 30 sept. Een snelle inventarisatie in de buurt leverde op dat er minstens 10 medebewoner ook behoefte hebben aan een inloopbijeenkomst. Graag zie ik een uitnodiging tegemoet.	Zie par. 2.6 Participatie en communicatie

29	Wij maken ons zorgen over de mate van verstedelijking van het plangebied. Was het in het stuk ‘Stad aan het water’ nog nauwelijks zichtbaar dat er in het groene-blaauwe netwerk gebouwd zou gaan worden, de raadsbrief maakte duidelijk dat er wel degelijk 1500 woningen gepland zijn en in het huidige stuk is het aantal opgevoerd naar 2100 woningen en komt daar bovenop nog ander programma, waarvan de omvang niet genoemd wordt. Bovendien wordt gekozen voor een gebiedsconcept waarbij het plangebied het hart van Oost-Groningen wordt. Kortom: bij elk nieuw document wordt het stedelijker. En dus drukker: meer verkeer, meer mensen, meer bebouwing. Daarmee komt het dorpse en landelijke karakter steeds meer onder druk te staan. Nu is het groene landschap met de lintdorpen een aantrekkelijke etalage voor Meerstad volgens de reclame bilboards, maar de kip met de gouden eieren wordt geslacht. Het aantal woningen lijkt voort te komen uit de rekensom van 20.000 woningen uit Next City waarvan 1/3 in buitengebied gerealiseerd wordt. De Eemskanaalzone en Meerstad zijn de enige ontwikkellocaties waarbij landelijk gebied wordt verstedelijkt. Als we de prognoses van Meerstad aftrekken van 30% van 20.000 woningen blijven er 2100 woningen over. Dit lijkt een kwantitatieve rekensom. Wij willen dat op basis van kwaliteiten een gebiedsvisie wordt ontwikkeld. Is het werkelijk nodig deze weilanden helemaal vol te bouwen? Is er niet nog veel ruimte in de bestaande stad om te verdichten?* We vinden dit een zorgelijke ontwikkeling, niet alleen voor de aangrenzende dorpen, maar ook voor de ontwikkeling van de stad als geheel. De kwaliteiten van het gebied (rust, ruimte, landelijkheid, dorps, nabuurschap) staan onder druk, die juist zo uniek en duurzaam zijn voor de stad als geheel. Deze authentieke groene stadsrand (de laatste?) is waardevol voor de stad. We zijn bang dat met het voorgestelde programma Stad en Meerstad aan elkaar vastgekoekt worden. De landschappelijke tussenzone (zoals het gebied nog wordt genoemd in Stad aan het water) staat door het groeiende programma en het publieke karakter onder druk. Zo ontstaat een ruimtelijke ontwikkeling die letterlijk haaks (oost-west) staat op de ruimtelijke ontwikkeling die het gebied van oorsprong kent (nl. noord zuid) en slibt de groene duurzame buffer tussen de stad en Meerstad dicht. We missen een visie op het grotere geheel. Hoe verhoudt deze gebiedsontwikkeling zich tot de volgende fases uit masterplan Meerstad? Ik bedoel daarmee de fasen in zuidelijke richting, die langs de linten van Middelbert en Engelbert zijn gepland? We hebben vragen bij de financiële haalbaarheid van deze gebiedsontwikkeling. Het is opeenstapeling van hoge ambities. Is dit haalbaar? Of sneuvelt het groen-blaauwe netwerk bij financiële onhaalbaarheid? Dat is immers de derde prioriteit. De tekeningen van de modellen op pagina 28 zijn niet leesbaar en zeer abstract. Als ik de omschrijvingen lees op p.29 begrijp ik dat de modellen vooral variëren in mate van stedelijkheid. Het tweede model is de meest landelijke, dorpse en de derde de meest stedelijke. Van de omschrijving van het tweede model loop ik warm. De kleinschaligheid, en het experimentele karakter spreken me erg aan. Cohousing, meergeneratiewonen zijn woonvormen die (nog) te vinden zijn in onze dorpen. Dit is een landschappelijk model dat (in ieder geval in	Zie par. 2.1 Gebiedsvisies, Zie par. 2.2 Programma, Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 2.6 Participatie en communicatie Zie par. 3.1 Belangenafweging M.b.t. visie op het grotere geheel: Het Masterplan Meerstad biedt een visie op het grote geheel. Het is een vlekkenplan met de nodige flexibiliteit om in te kunnen spelen op voortschrijdend inzicht en nieuwe ontwikkelingen. Het biedt daarmee een leidraad voor toekomstige ontwikkeling. De ontwikkeling

	tekst) aansluit bij het dorpse karakter, de ruimte, het nabuurschap. Ik kan me voorstellen dat zo'n model, wellicht in combinatie met stadslandbouw en natuur, een aanvulling is op de kleuren en smaken van de stad. Uiteindelijk wordt op p.31 een gebiedsconcept omschreven die uit de lucht komt vallen. Hoe zijn deze modellen afgewogen? Waarop is het wijkoverstijgende karakter gebaseerd? Wat voor publieke en maatschappelijke programma's worden voorgesteld? Kortom, we hebben zorgen over: - groeiende programma - de verstedelijking van dit stuk buitengebied - aan elkaar koeken van stad en Meerstad We missen: - onderbouwing van het alsmaar groeiende programma - onderbouwing van de afweging van de modellenonderbouwing van het gebiedsconcept - kengetallen (behorend bij een SPvE) over het niet-wonen programma, parkeren etc. - visie op het grotere geheel * zoals uit recentelijk onderzoek blijkt (KAW - Ruimte zat in de stad). Rijksbouwmeester Floris Alkemade in 'De toekomst van Nederland' schrijft: "Vernieuwing zou niet stelselmatig buiten de stad gezocht moeten worden maar ook in bestaande wijken. Door niet uit te breiden maar in te breiden kunnen we met de komende bouw golf ook meteen onze bestaande wijken verbeteren."	van Eemskanaalzone staat de ambities voor Meerstad Zuid niet in weg als we kijken naar het Masterplan.
37	Ik fiets graag door Middelbert. Het is een prachtig dorpje, een groene stadsrand met een prachtig kerkje en een dorpse uitstraling. Uniek zo dichtbij de stad. En nu met dit programma lijkt dit unieke eeuwenoude dorpje opgeslokt te worden door aan de ene kant de stad en aan de andere kant Meerstad. Nog veel meer woningen (40%) dan in eerste instantie gepland (waar de bewoners ook ineens mee werden geconfronteerd) en daarnaast ook nog wijkoverstijgende voorzieningen en bedrijven. Waarom? Als je dan al wat gaat veranderen, dan graag met respect. En niet dat Middelbert wordt opgeslokt. En betrek ook de bewoners hierbij. Zij zijn daar gaan wonen vanwege de dorpsheid, niet omdat ze willen dat de stad naar ze toekomt. En laat de natuur de natuur: de Middelberterplas en het Driebondsbos. Daar moeten we zuinig op zijn!	Zie par. 2.2 Programma, zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging en zie par. 2.6 Participatie en communicatie
38	Compleet overvallen werden we met 40% meer woningen met daarbij nog een aanvullend programma. Veel stedelijker dan eerder werd geschetst. In Stad aan het Water en de Next City zag het er veel groener en landschappelijker uit. Het liefst verandert er niets, maar we weten dat niet reëel is. De grootschaligheid, de bovenwijkse voorzieningen: al met al veel meer bewoners, veel meer drukte en verkeer. Het wonen aan de rand van een grotere stad heeft juist als groot voordeel dat alle voorzieningen binnen handbereik zijn. En dat je woont in de rust en de ruimte. De nieuwe wijk komt zeer bedreigend op ons af. Wordt het eeuwenoude dorpje Middelbert opgeslokt?	Zie par. 2.2 Programma, zie par. 2.3 Verkeer, zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging, zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes en zie par. 2.6 Participatie en communicatie

Het bewaren van deze unieke groene stadsrand zou juist van zoveel meerwaarde zijn, niet alleen voor de huidige bewoners, maar voor de gehele stad. Houd deze kwetsbare rand in tact: oude polderstructuur en huidig lint, inclusief zichtlijnen. De ontsluitingsweg moet qua structuur niet leidend zijn voor de toekomstige ontwikkelingen.

-Het lint moet ruimte hebben. Minimaal 250 meter aan weerszijden niet bouwen (tot aan achtergevel boerderij nr. 6). Het lint moet landschappelijk zichtbaar blijven.

-De kavels tussen en achter de huidige bebouwing moeten agrarisch/groen blijven. Zijn wel kleine percelen en versnipperd, maar moet wel groen blijven. En kunnen o.a. gebruikt worden voor weiden paarden en schapen.

Kans: ga aan het lint dieren houden die hier oorspronkelijk ook werden gehouden, zoals in de gemeente Gees. De dorpsbewoners van Gees introduceerden het huisweidenproject. In het dorp ouderwetse dierenbehuizingen en zeldzame dierenrassen toegevoegd, aangevuld met streekeigen groen.

-Wens is groen. Dit meenemen in het ontwerp. Zorg ervoor dat er al groen is voordat er gebouwd gaat worden. Zorg voor een zorgvuldige inpassing om zo het hoogwaardige landschap te behouden: een passende overgang tussen de toekomstige bebouwing en het Middelberter lint. Geen ontsluiting vanaf het Middelberter lint.

-Waarom geen inloop? Daar is behoefte aan, want het SPvE is onleesbaar voor leken, abstract van aard, behelst veel pagina's en roept veel vragen en onduidelijkheden op. Bewoners haken daardoor af. In Groningen worden voor andere ontwikkelingen wel inloopbijeenkomsten georganiseerd. Een gemis dat een inloopbijeenkomst niet mogelijk was. Dit biedt de gelegenheid tot stellen van vragen, interactie, dialoog, etc. De impact van dit gehele plan is groot en brengt veel emoties teweeg bij de bewoners. Naar binnen lopen bij BM werpt een hoge drempel op. Als je participatie serieus neemt, dan regel je een bijeenkomst en zorg je dat je de bewoners serieus neemt.

-Zorg: De inbreng van de inloopavond okt 2019 van de Middelberters nergens terug te vinden is in het SPvE. Sterker nog: het SPvE lijkt meer op de beelden die er bestickerd zijn met rode stickers dan de groen stickers. Dus datgene wat Middelberters juist niet willen, lijkt er nu wel te komen. En de beelden van de groene stickers (open en groen landschap) zijn niet te herkennen in het SPvE.

-Van 1500 naar 2100 woningen + voorzieningen + bedrijven: enorme verandering tav (deels haaks op) eerdere plannen (o.a. Next City en Stad ah Water). De bewoners worden hiermee overvallen. Het wordt bij elk document meer (van groen netwerk > 1500 woningen > 21 00 woningen + ander programma) -> aldoor meer stad i.p.v. dorpskarakter.

-En in hoeverre staat het aantal woningen vast (eerst 1500, nu 2100 + aanvullend programma, straks nog meer?)?

-Aan hoeveel voorzieningen en bedrijvigheid moet er gedacht worden? Wat voor bedrijvigheid? Hoeveel? Horeca? Duidelijkheid/Kengetallen ontbreken en roept vragen op. -Wat is de status van 'Stad aan het Water'? Want dat staat haaks op SPvE. Het wijk overstijgende karakter komt ook totaal uit de lucht vallen. Het kloppende hart van Groningen-oost? Waarom hier? En niet in bv Meerstad of Scandinavische havens?

-En wordt er wel echt rekening gehouden met de cultuurhistorie? Bij de inpassing van de hoofdontsluitingsweg is al geen rekening gehouden met de cultuurhistorie. In het SPvE staat dat er in een latere fase rekening mee wordt gehouden. Waarom niet nu al? Alleen de historische slotenstructuur wordt genoemd.

Het idee om oorspronkelijke dieren te houden vinden wij sympathiek en nemen we in overweging.

M.b.t. geluidsoverlast tijdens bouw:

Er zijn regels in het Bouwbesluit over het geluid van (ver)bouw- en sloopwerkzaamheden. Bouwwerkzaamheden zullen zoveel mogelijk overdag plaatsvinden en wij zullen hinder voor buurtbewoners

-We missen het grotere plaatje waarbij ook de relatie noord-zuid duidelijk wordt. En we missen dus de input uit de cultuurhistorische analyse. Hoe is aanhechting aan de MEER-dorpen? Nu is de focus volledig op de verbinding van de stad met Meerstad.

-In het SPvE lijkt er impliciet gekozen te zijn voor model 3. Afwegingen zijn niet transparant. Dit komt niet overeen met de wensen van de bewoners, want dit is het meest stedelijk model. En het is juist een uitgelezen kans om samen met bewoners (participatie!) tot een model te komen.

-Ruimte voor een diverse wijk met kleinschalige woningbouw en experiment dorps! Model 2 = interessant. -De drie modellen zijn (zonder legenda) onleesbaar. Er staat een toelichting bij, maar wat zeggen deze modellen? Voor- en nadelen en afwegingen ontbreken. Neem de lezer mee wat de modellen bijvoorbeeld voor gevolgen hebben voor het groen.

-Zorgen om verkeersdruk bij zoveel meer inwoners. Verkeersveiligheid is al jarenlang een probleem in de MEER-dorpen. En het jarenlange bouwverkeer?

-Tallose voorzieningen zijn op fietsafstand, we wonen immers bij een grotere stad. Je hebt hier de rust en de ruimte, daarom ben ik hier gaan wonen. Als er dan toch voor voorzieningen wordt gekozen, ga dan voor lokaal en kleinschalig. Geen grote supermarkten, doe dat bv in Meerstad, daar is behoefte aan. En geen fast food restaurants. Dit geldt ook voor bedrijvigheid: kleinschalig en lokaal.

-Het dorpse karakter, de weidsheid, de lange zichtlijnen, rust en ruimte, dat zijn de kwaliteiten die worden gewaardeerd door bewoners. M.i. wordt dat met de komst van de nieuwe wijk bedreigd.

-Geluidsoverlast: hebben we met de bouw van 2100 woningen, voorzieningen en bedrijven jarenlang last van geluidsoverlast van de bouwwerkzaamheden en bouwverkeer?

-Dichtere bebouwing bij ontsluitingsweg, P+R en naast ring. En richting lint en Middelberterplas steeds minder dicht

.-Prioritering: groen en blauw moet prioriteit hebben en niet de bebouwing. De EKZ zone zal de komende jaren transformeren tot een levendig, stedelijk en groen stadsdeel met ruimte voor wonen, werken, voorzieningen, sport en recreatie. Past dat allemaal in dit gebied in x vierkante meter? Zit teveel spanning op, valt niet met elkaar te rijmen. Vrees dat het niet allemaal past en ten koste van het groen gaat.

-Onlangs is het Groenplan geïntroduceerd, maar dit komt helemaal niet terug. Hierin wordt genoemd dat er groene aantrekkelijke fiets- en wandelverbindingen worden ontwikkeld langs cultuurhistorisch waardevolle lijnen om dorp, stad en landelijk gebied met elkaar te verbinden. Waarom is dit niet in het SPvE meegenomen? Er staat dat in grote ontwikkelgebieden zo mogelijk het bestaande groen versterkt wordt. Meerstad wordt hier ook genoemd.

We zien graag terug dat het bestaande groen wordt uitgebreid en versterkt in het Middelberter Raamwerk en bij de cultuurhistorische linten van Engel- en Middelbert. Er wordt in het SPvE vrijwel niets over de linten genoemd, maar wel de volgende zinsnede (pagina 49): "De bestaande cultuurhistorisch waardevolle omgeving van het lint van Middelbert wordt met de historische lintbebouwing onderdeel van de wijk", wat wordt hiermee bedoeld?

-Het thema natuurinclusiviteit en biodiversiteit ontbreekt. Er wordt gesproken over groen: alleen voor recreatie of voor flora en fauna? Graag ook voor flora en fauna. Er zou voor het hele plangebied (en liefst nog breder) een

zoveel mogelijk proberen te voorkomen en te beperken. Daarnaast worden buurtbewoners geïnformeerd over de geplande werkzaamheden.

M.b.t huidige bebouwing:
Wij zijn ons er van bewust dat genoemde panden bijdragen aan het karakter van het lint. Hoe de panden zich verhouden tot de ontwikkeling van Eemskanaalzone, komt in een later stadium, in de ontwikkelstrategie en het stedenbouwkundig plan, tot uitdrukking. Zolang we niet precies weten wat de bestemming van de panden op termijn zal zijn voeren we vanuit Bureau Meerstad het hoogst noodzakelijk onderhoud uit en zorgen we ervoor dat de panden bewoond worden. Pas wanneer we weten wat de rol van de panden in het stedenbouwkundig plan voor de Eemskanaalzone zal zijn, nemen we een besluit over het uitvoeren van grootschalig onderhoud.

M.b.t. woningbouw op slibdepot west: In het masterplan Meerstad is hier een zone voor bedrijven en

	onderzoek moet worden gedaan naar natuur en ecologische waarden. Net als nu gedaan is over de cultuurhistorie. Je wilt dit juist hebben als input voor de planvorming. -Welke functie heeft het noemen van de referenties in het SPvE? De relatie met SPvE ontbreekt, niet helder welk specifiek aspect precies nu als referentie dient. Huidige bebouwing: -Geen sloop bestaande bebouwing (begin Mbweg)-investeren in Mbweg 6 (eigendom van de gemeente/BM), maak het aantrekkelijk voor huidige en toekomstige bewoners, bv stadsboerderij: zorgboerderij/lokale producten/kleinschalig. -beter onderhoud Mbweg 4 (eigendom gemeente/BM) -Kan er ook iets worden gedaan met het geluid vanaf de ring? Landschappelijke geluidsbuffer. En bijv. stil asfalt (ook voor nieuwe ontsluitingsweg)? -En zou er voor woningbouw geen gebruik gemaakt kunnen worden van het slibdepot west? Ik weet dat het verontreinigd is, maar zolang dat dat slibdepot daar blijft, wordt het geen sociaal veilige route met al die bossen, bomen en struiken. Terwijl er voortdurend in de stukken gesproken wordt over een sociaal veilige route.	wonen opgenomen. Het gebied maakt deel uit van deelgebied 3 Bedrijventerrein Driebond in de visie Stad aan het Water. De gemeente Groningen wil hier samen met eigenaren en gebruikers verkennen wat de mogelijkheden en wensen zijn, met name voor de zone langs de Sint Petersburgweg. De plannen hiervoor worden later uitgewerkt, de termijn waarop dit gebeurt is nog onbekend.
39	Begin juli werden we overvallen met een brief over de plannen. Dat was schrikken: 40% meer woningen en dan ook nog wijk overstijgende voorzieningen en bedrijven. Een veel stedelijker karakter. Waar kwam dit vandaan? In oktober tijdens de inloop werd nog gesproken over 1500 woningen en we dachten dat dat vast stond. Ook werd er eerder gesproken (in oa Stad aan het water) over een groen raamwerk als landschappelijke tussenzone tussen de stad en Meerstad. Dat is toch heel iets anders dan wat er nu wordt gepresenteerd! Waarom wijk overstijgend en stedelijker karakter? Nee: groen en ruimte met wandelmogelijkheden. -Onze wens is dat er het liefst niets verandert. Vanuit de stad fietsen onder de ringweg, rotonde en de P+R, als je dat hebt gehad, ben je 'buiten'. Heerlijk, die rust en ruimte. Maar daar lijkt nu verandering in te komen. -Oude polderstructuur en huidig lint, inclusief zichtlijnen, in tact laten. De ontsluitingsweg moet qua structuur niet leidend zijn voor de toekomstige ontwikkelingen. Houd rekening met de cultuurhistorie en houdt dus het eeuwenoude lintdorp Middelbert in tact. Het lint moet ruimte hebben. Minimaal 250 meter aan weerszijden niet bouwen (tot aan achtergevel boerderij nr 6). Het lint moet landschappelijk zichtbaar blijven. En bij ontsluitingsweg, P+R en naast ring dichtere bebouwing. En richting lint en Middelberterplas steeds minder dicht. De kavels tussen en achter de huidige bebouwing moeten agrarisch/groen blijven. Zijn wel kleine percelen en versnipperd, maar moet wel groen blijven. Belangrijk is hoe de overgang is tussen de toekomstige bebouwing en het Middelberter lint. Geen zicht op bv asfalt, parkeerplaatsen, hekwerken, schuttingen, etc. Beter een groenstrook tegen zicht op bebouwing en geluidsoverlast. Ook geen ontsluiting vanaf Middelberter lint. Het is nu al niet veilig op de weg en het wordt al drukker. Wat gebeurt er met zoveel mensen met de verkeersdruk? Verkeersveiligheid is al jarenlang een probleem in de MEER-dorpen. En het jarenlange bouwverkeer?	Zie par. 2.1 Gebiedsvisies Zie par. 2.2 programma Zie par. 2.3 Verkeer Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes Zie par. 2.6 Participatie en communicatie Zie par. 3.1 Belangenafweging M.b.t. geluidsoverlast tijdens bouw: Er zijn regels in het Bouwbesluit over het geluid van (ver)bouw- en sloopwerkzaamheden. Bouwwerkzaamheden zullen zoveel mogelijk overdag plaatsvinden en wij zullen hinder voor buurtbewoners zoveel mogelijk proberen te voorkomen en te beperken. Daarnaast worden

	-We vonden het SPvE slecht leesbaar, roept veel vragen op. Niet te volgen voor leken. Ook hoeveelheden m2 ontbreken. Daarom was een inloop wel erg gewenst geweest. Maar dan wel een inloop waar wat met de inbreng gedaan wordt. Dit zagen we nu echt niet terug in het programma. Sterker nog, datgene wat we niet willen, dus een stedelijke wijk, lijkt het nu te worden? Neem bewoners serieus. Het gevoel van wantrouwen groeit nu. De vermelding van referenties en ook de assenkruizen zijn niet helder voor de lezer. Wat is precies de relatie met het programma? -En hoe staat het met de cultuurhistorie? Bij de inpassing van de hoofdontsluitingsweg is al geen rekening gehouden met de cultuurhistorie. In het SPvE staat dat er in een latere fase rekening mee wordt gehouden, maar waarom niet nu al? Alleen de historische slotenstructuur wordt genoemd. -Model 3 heeft bovenwijkse voorzieningen, maar dat is wat we juist niet willen. De keuze hiervoor is ook niet te volgen voor de lezer. Het was mooi geweest als dit samen met de bewoners tot stand was gekomen. -Waarom moet de stad naar ons toe komen? Talloze voorzieningen zijn op fietsafstand, we wonen immers bij een grotere stad. Je hebt hier de rust en de ruimte, daarom ben ik hier gaan wonen. Als er dan toch voor voorzieningen wordt gekozen, ga dan voor lokaal en kleinschalig. Geen grote supermarkten, doe dat bv in Meerstad, daar is behoefte aan. En geen fast food restaurants. Dit geldt ook voor bedrijvigheid: kleinschalig en lokaal. -We wonen hier met veel plezier: het dorpse karakter, de weidsheid, de lange zichtlijnen, rust en ruimte, dat wordt met de komst van de nieuwe wijk bedreigd.-Geluidsoverlast: hebben we met de bouw van 2100 woningen, voorzieningen en bedrijven jarenlang last van geluidsoverlast van de bouwwerkzaamheden? -We snappen de prioritering ook niet: groen en blauw (prioriteit 3) moet prioriteit 1 worden en niet de bebouwing (nu prioriteit 1). Als groen zo belangrijk is, zoals in vele stukken wordt genoemd, dan zorg je dat je eerst helder hebt hoeveel groen er moet komen en dan pas je daar het aantal woningen, voorzieningen en bedrijven op aan.Huidige bebouwing: -Geen sloop bestaande bebouwing (begin Middelberterweg)-investeren in Middelberterweg 6 (eigendom van de gemeente/BM), maak het aantrekkelijk voor huidige en toekomstige bewoners, bv stadsboerderij: zorgboerderij/lokale producten/kleinschalig of bv een eetcafeetje.-beter onderhoud Middelberterweg 4 (eigendom gemeente/BM)-Kan er ook iets worden gedaan met het geluid vanaf de ring? Landschappelijke geluidsbuffer. En bijv. stil asfalt (ook voor nieuwe ontsluitingsweg)?	buurtbewoners geïnformeerd over de geplande werkzaamheden. M.b.t huidige bebouwing: Wij zijn ons er van bewust dat genoemde panden bijdragen aan het karakter van het lint. Hoe de panden zich verhouden tot de ontwikkeling van Eemskanaalzone, komt in een later stadium, in de ontwikkelstrategie en het stedenbouwkundig plan, tot uitdrukking. Zolang we niet precies weten wat de bestemming van de panden op termijn zal zijn voeren we vanuit Bureau Meerstad het hoogst noodzakelijk onderhoud uit en zorgen we ervoor dat de panden bewoond worden. Pas wanneer we weten wat de rol van de panden in het stedenbouwkundig plan voor de Eemskanaalzone zal zijn, nemen we een besluit over het uitvoeren van grootschalig onderhoud.
47	Voorheen is altijd over 1500 woningen gecommuniceerd. Naast 2100 woningen zijn ook nog bedrijven en voorzieningen gepland. Ik ben bezorgd over de invloed van zo'n grote stadse woonwijk vlak bij Middelbert. Ik vrees, en velen met mij, met name de aantasting van het dorpse karakter van onze dorpen, aantasting van de bestaande flora en fauna en de toename van verkeer. Hoe kan het dat er opeens 600 extra woningen plus voorzieningen geplaatst kunnen worden in zo'n klein gebied? Het dorpse karakter van Middelbert en de andere dorpen is juist iets wat mij als relatief nieuwe bewoner heeft getrokken naar de dorpen.	Zie par. 2.2 Programma Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes Zie 3.1 Belangenafweging

48	Ik kan me ook voorstellen dat 2100 woningen veel te veel zijn voor het gebied rond Middelbert. Houd wijken leefbaar en stouw ze niet zo vol. Bedenk welke wijken in Groningen probleemwijken zijn. Allemaal volgestouwd. Ik zou 1500 woningen echt al veel vinden. 2100 is niet te doen.	Zie par. 2.2 Programma Zie par. 3.1 Belangenafweging
58	- Geen hoogbouw in Eemskanaalzone (kortom laagbouw) - Geen hoge woningdichtheid in Eemskanaalzone - Weinig sociale huurwoningen - Woningen in het groen inpakken - Slibdepot met rust laten (vanwege flora en fauna) - Fiets en wandelroutes aanleggen	Zie par. 2.2 Programma Zie par. 2.3 Verkeer Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 3.1 Belangenafweging
60	Maak er alstublieft geen tweede Zernike van waarin de student regeert. Dit zou zo enorm haaks staan op 'het Meerstad gevoel' dat momenteel heerst en vervreemden van het reeds bebouwde Meerstad waardoor een tweedeling ontstaat. De entree van Meerstad zou een warm gevoel van natuur, groen en ruimte moeten uitstralen.	Wij nemen dit advies in overweging bij de uitwerking van de plannen. We nemen aan dat u hiermee refereert aan het model Campus zoals dat in het SPvE staat. De drie modellen illustreren verschillende denkrichtingen. Ze zijn bewust duidelijk van elkaar onderscheidend om de discussie over de gebiedsontwikkeling van de Eemskanaalzone te voeden en de mogelijke ruimtelijke gevolgen inzichtelijk te maken. Het zijn dan ook onderzoeksmodellen en dus geen keuzemodellen voor een uiteindelijk stedenbouwkundig plan. Eemskanaalzone wordt uiteindelijk een groen stedelijk multifunctioneel woonwerkgebied.
61	Met veel plezier las ik de mooie plannen in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Eemskanaalzone. Graag reageer ik op een aantal punten hieruit: 1. Op meerdere plekken wordt vermeld dat de cultuurhistorische analyse van de Eemskanaalzone die uitgevoerd is in aan later stadium mee zal worden genomen in de plannen. Hetzelfde geldt voor advies van natuurorganisaties zoals het Groninger Landschap. Dat lijkt mij een verkeerde volgorde omdat hun advies	Zie par. 2.2 Programma Zie par. 2.3 Verkeer Zie par. 2.4 Ecologie en groen Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes

	wezenlijk zou moeten bijdragen aan de eerste ontwikkelstappen van het gebied. Bovendien zou ik graag concretere dingen zien hier: niet natuurorganisaties als het Groninger Landschap maar de afdeling zo en zo van het Groninger Landschap met als contactpersoon die en die. Dat schept vertrouwen dat bestaande natuur zoals het natuurbos en de vele diersoorten die daar nu voorkomen (reeën, uilen) etc. niet verder weggedrukt worden door verstedelijk maar juist deel kunnen uit maken van het project. Ik herhaal hier ook de eerdere inbreng van bewoners uit Ruischerbrug en Ruischerwaard dat het fijn zou zijn om wat nu natuurbos is te behouden voor natuurbeleving en wellicht dingen als een uitkijktoren met groene viaducten en wegen voor de dieren in plaats van te bestemmen voor bebouwing. 2. Gerelateerd aan mijn vorige punt staat er op pagina 15 van het document dat de Middelberterplas mogelijkheden biedt voor natuurontwikkeling. Wat er bedoeld wordt is dat het mogelijkheden biedt voor recreatiemogelijkheden; er is al natuur. Er zijn vlakbij al meerder watersportmogelijkheden op het Woldmeer en Grunopark. Ik zou dan eerder voor behoud van natuur pleiten. Daarbij genieten bewoners van Meerstad en daarbuiten van het recent aangelegde 'rondje Meerstad' van 7 kilometer dat o.a. langs de Middelberterplas leidt en het kerkpad van de hoofdweg aan de kant van Meerstad naar Middelbert. Ik zou dat karakter niet aantasten. Het aanleggen van meerdere wandelroutes en hardlooproutes zou wel mooi zijn die dan aansluiten op het rondje Meerstad. 3. Ik snap de plannen voor een golfbaan (p.29) niet goed gezien de bestemming van het gebied als betaalbaar woongebied voor ook middeninkomens en lagere inkomens en voor jong en oud. Voor een golfbaan is veel ruimte nodig. Ik zou dat dan liever gebruiken voor een voedselbos, voor een community garden en/of sportmogelijkheden in de natuur. Anders ben ik bang dat je bepaalde groepen vervreemd worden en je toch vooral het beeld schetst dat The New City voor welgestelde mensen is. 4. Een kleiner punt is dat ik het idee van een overgangszone tussen stad en Meerstad met genoeg ruimte voor groen maar toch ook stedelijk mooi vindt en daarbij vooral hoe er gedacht is aan groene daken, voldoende bomen en afwateringsmogelijkheden om klimaatbestendig te bouwen. Ik vind dan alleen de artist impressions (bv op pagina 50) met heel veel steen daar niet bij passen en ik denk dat er een verkeerd beeld geschetst wordt dan. 56. Een paar kleine dingen die ik graag zou willen opmerkingen: - ik vind een eerder idee geopperd door een omwonenden van een stadsboerderij met publieke functie en horeca heel erg leuk! - ik zou ook de insecten niet willen vergeten. In akkers zoals het gebied oorspronkelijk was, was er vaak een kraag rondom het akker of het veld met daarin veldbloemen voor bijen en hommels etc. Ik zou dat ook graag op meerdere plekken en de contouren van de nieuwe wijk en deelgebieden van de nieuwe wijk aan willen leggen.	Zie par. 2.6 Participatie en communicatie M.b.t. golfbaan: Een golfbaan (golfcourse) wordt genoemd in de modellenstudie in het concept SPvE. De modellen geven verschillende, mogelijke ruimtelijke en programmatische invullingen. Voor de golfbaan betekent dit dat deze er niet per definitie komt maar het kan een mogelijke invulling zijn van het groenblauw raamwerk M.b.t. de insecten: Wij nemen dit advies ter harte. Voor openbaar groen en bermen, bijvoorbeeld het Middelberter Lint, zijn we voornemens ook bloemen- en kruidenrijke mengsels te gebruiken. In Meerstad gebeurt dit ook al.
62	Interesse! Graag meer informatie over de vrije kavels.	Op dit moment kunnen wij niet meer informatie geven over vrije kavels. Uit het stedenbouwkundig plan zal grofweg blijken waar welk type woning komt, maar

		daarin zit nog steeds flexibiliteit. De woningmarkt is continu in beweging en daarom willen we flexibiliteit in de woningbouwontwikkeling houden.
63	De nieuwe ontsluitingsweg komt nabij de ring uit op dezelfde rotonde die er nu ook ligt. Verder lijken er geen aansluitingen op de ring te komen. De capaciteit van deze rotonde is nu op bepaalde tijden, met name de ochtendspits, niet voldoende waardoor wachtrijen ontstaan op de Driebondsweg richting de ring. Dit is nu al het geval zonder dat Tersluis, Groenewei en De Zeilen (volledig) gereed en bewoond zijn. Nu zijn in de Eemskanaalzone 2100 woningen gepland waarvan de bewoners ook allemaal gebruik gaan maken van deze nieuwe ontsluitingsweg met rotonde nabij de ring. Wat is de verwachting van de verkeersbelasting op de ontsluitingsweg en rotonde nabij de ring als de bebouwing in Meerstad en vervolgens de Eemskanaalzone gereed is? Komt er een 2e aansluiting op de ring of wordt de bestaande rotonde zodanig aangepast dat de doorstroming van verkeer vanuit Meerstad / Eemskanaalzone richting de ring beter verloopt?	Zie par. 2.3 Verkeer M.b.t. 2^e aansluiting op ring en aanpassing rotonde: Nee, er komt geen 2e aansluiting op de ring en ja, de bestaande rotonde wordt aangepast. Naar gelang de ontwikkeling van Meerstad concreter wordt, zullen de verkeerscijfers telkens geactualiseerd worden en zullen we zo nodig maatregelen nemen. Mogelijk wordt er voor de Eemskanaalzone op termijn een verbinding met de aansluiting Westerbroek op de A7 gemaakt.
64	Worden er in dit plan ook huurwoningen gebouwd of betaalbare koopwoningen voor 1-ouder gezinnen?	Zie par. 2.2 Programma
65	Ik ben voor! Er is een groot woningen tekort en daar wordt veel te veel misbruik van gemaakt. Zelf hebben we nog geen woning kunnen bemachtigen in Meerstad maar zijn hier hard mee bezig. Ik hoop dat het lukt en anders bied dit nog meer mogelijkheden.	Fijn om te horen, succes met het vinden van een woning.
68	Dat het komt is een feit. Het programma van eisen lees ik in het document meer als licht vrijblijvend. Het wordt mee gegeven aan de ontwikkelaars... dit moet een eis zijn, niet(!) een overdenking/keuze. Bijv. (geldend voor particulier en zakelijk): - Groene daken op elk gebouw. - Mogelijkheid tot gebruik (opvang) van regenwater in/rondom het gebouw. - Bewoners hebben een verantwoordelijkheid om bij te dragen in de vorm van groen (geen tegeltuinen bijv.). Door deze ontwikkeling wordt veel wilde dieren hun thuis ontnomen. Zij worden gemaand elders hun plek te zoeken (als deze er nog veilig te vinden is). Het gemis van de omwonenden om de natuur in te trekken en te	Zie par. 2.3 Verkeer, zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 3.1 Belangenafweging, zie par. 2.6 Participatie en communicatie en zie bijlage 3 Skillspark M.b.t. duurzaam bouwen en opvang regenwater:

	genieten van dit wilde schouwspel en de stilte (weg van de stad). 1 van de veilige havens voor de wilde dieren is het oerbos langs het Eemskanaal. Oerbos Een prachtig oud bos op een oude sliblocatie. Geen mens die er komt en oude bomen die druk voor ons bezig zijn de CO2 te compenseren. Deze oude bomen, een toevluchtsoord voor o.a. reeën, dassen, vleermuizen, roofvogels, uilen, hazen, vleermuizen, kikkers etc. komen niet meer voor in het plan. De vervanger... een open stadspark met jonge bomen welke alleen het belang van de mens voorop zet. Dit is NIET de ontwikkeling die zou moeten komen. Beter is dit zo te laten. Wil men dit niet en toch het plan doordrukken? Kies dan voor een omgeving (park) met dichte bebossing en mogelijkheid tot groei van de bomen. Denk bijvoorbeeld aan het Bevrijdingsbos, 1 simpel pad door het bos, hier kunnen de dieren toch nog schuilen en hun leefomgeving van maken en mensen genieten van het bos. Daarnaast, besef u zelf dat mensen niet goed om kunnen gaan met open natuur (bij P&R Meerstad is er vaak veel vervuiling). Kies eerder voor sturing en educatie (bijv. door plaatsing van een hoge uitkijkpost met onderwijzende informatie over klimaat en dit gebied) over natuur en klimaat en waarom er een belang ligt bij de mens. Bij keuze van ontwikkeling voor dit bos... kies eerder voor de natuur! Kinderen Dit gebied zou vooral voor de jongeren moeten zijn. De volwassen uiteraard ook, echter de jongeren zijn de toekomst. Stel dat er een crossbaan/skateboardpark komt o.i.d., voorzie dan in het nut van bomen (schaduw), gras om te voorkomen dat door hitte niemand gebruik maakt van de locatie. Maar denk ook aan andere weers-elementen (regen/ kou/ wind etc.) maak de locatie zoveel mogelijk aantrekkelijk in elke omstandigheid (trek de kinderen/jongeren naar buiten). Verkeer Door de komst van Meerstad > meer mensen > meer verkeer. Hierdoor is het verkeer op het Damsterdiep (vanaf Borgbrug richting AH/LIDL /centrum Lewenborg en terug) erg toegenomen en daarmee vooral het verkeerslawaaï en de bijbehorende vervuiling. De gemeente / provincie zegt niets aan deze situatie te kunnen doen (bijv. een flitspaal om de hoge snelheden te ontmoedigen en zo verkeerslawaaï te verlagen). Nu met de komst van al deze woningen is het een logisch gevolg dat het verkeer nog meer gaat toenemen. Mijn verzoek is dan ook om ook de wegen naar en van het gebied binnen scope te nemen. Actie zou kunnen zijn door langs het Damsterdiep te kiezen voor groene muren (duurzaamheid/ verfraaiing en woonplezier verhogend voor direct omwonenden en de flora/fauna) en met bijv. schaduwvoorziening (bijv. bomen) i.v.m. hittestress op deze weg. Dit werkt optisch gezien ook een versmalling in de hand en mogelijk leidt deze tot snelheidsverlaging. Een korte reactie op een groot document welke ik NIET helemaal heb doorgelezen. Veel zal er niet veranderen.	Wij nemen dit advies in overweging bij de uitwerking van de plannen
74	1. Belangrijk: Blijf echt van het slibdepot af! Deze echte natuur is waardevol voor met name dieren, en fijn als skyline. Dit stuk natuur gebied verwijderen zou een onomkeerbare fout zijn. Het huidige park Meerstad geeft geen vertrouwen dat Meerstad iets moois kan maken ter plaatse van het slibdepot. Park Meerstad stelt zeer	Zie par. 2.4 Groen en ecologie, zie par. 2.5 Cultuurhistorie en

	teleur. Het is saai met repeterende heuvels en solitaire bomen. Dit park is geen natuur, maar een stukje grond waar toevallig geen huizen staan. 2. Zorg ook voor een groene buffer aan de westzijde van Klein Harkstede, om het lint te sparen en niet op te slokken door nieuwbouw.	ontwerpprincipes en zie par. 3.1 Belangenafweging
76	Hierbij stuur ik mijn reactie op het Stedenbouwkundig plan, t.a.v. Eemskanaalzone. Om te beginnen, is mijn reactie niet positief. Persoonlijk heb ik geen enkel belang bij dit stedenbouwkundigplan. Ik zie het als afbraak van landschap, natuur en het verjagen van vogels en andere dieren. Daarnaast betekent het plan verlies van beleving van ruimtelijkheid qua landschap en landelijke omgeving. Nogal benauwend: nog meer woningen. Er zal een toename van verkeer ontstaan en daarmee geluidsoverlast (o.a. van bijv. motoren die de Driebondsweg gebruiken als racebaan en keihard optrekken) en fijnstof in de lucht. Er wordt gesproken over een hoge dichtheid van woningen, o.a. hoogbouw. Dit heeft nogal nadelige consequenties. Ontbossing, waardoor verstening, wateroverlast en meer hitte in de stad. Door hoogbouw zou er meer ruimte zijn voor natuur. Daar is m.i. geen sprake van. Het is lelijk en benauwend om tegen hoogbouw aan te moeten kijken. Bovendien zullen we jaren worden opgezaagd met overlast door bouwactiviteiten. Er zijn met dit bouwproject al genoeg huizen uit de grond gestampt en daarmee is al heel veel natuur opgegeven. Om in een landelijke omgeving te kunnen komen zal je steeds verder moeten fietsen of de auto moeten pakken. Wanneer is het genoeg? Waarom moet het onderste uit de kan worden gehaald door niet 1500 maar 2100 woningen te bouwen? Nota bene onder andere op een strookje bomenrijk land met een slibdepot pal aan het Eemskanaal. Aanbod scheidt vraag. In de provincie staan woningen leeg in dorpen, door de aanzuigende werking van de stad. Dit gaat ten koste van de leefbaarheid in de dorpen en kan niet de bedoeling zijn. Het lijkt mij dat de leefbaarheid in dorpen gestimuleerd moet worden. De bouw van nog een nieuwbouwbouwwijk in de stad is niet de oplossing. Dit is mijn reactie. Hopelijk wordt mijn reactie meegenomen.	Zie par. 2.2 programma Zie par. 2.3 Verkeer Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 3.1 Belangenafweging M.b.t Geluidsoverlast tijdens bouw: Er zijn regels in het Bouwbesluit over het geluid van (ver)bouw- en sloopwerkzaamheden. Bouwwerkzaamheden zullen zoveel mogelijk overdag plaatsvinden en wij zullen hinder voor buurtbewoners zoveel mogelijk proberen te voorkomen en te beperken. Daarnaast worden buurtbewoners geïnformeerd over de geplande werkzaamheden.
77	- Wat is het genoemde "financiële kader"? - Waarom is dit geen onderdeel van de SPVE? - Op pagina 55 wordt betaalbaar wonen als eerst prioriteit genoemd. Dit is echter als enige onderdeel gekoppeld aan het financiële kader. Dit wijst er eerder op dat betaalbaar wonen de laagste prioriteit heeft. Is betaalbaar wonen dus het eerste onderdeel waar op bezuinigd wordt als er te weinig geld is?	Zie par. 3.1 Belangenafweging Met het financiële kader (Prioritering bij belangenafweging) bedoelen we de grondexploitatie. Als de gemeente eigen gronden ontwikkelt, bijvoorbeeld voor

		woningbouw, houdt de gemeente een grondexploitatie bij. Dit is een balans van kosten en opbrengsten per locatie. Het openen, wijzigen en sluiten van een grondexploitatie is een bevoegdheid van de gemeenteraad. M.b.t. betaalbaar wonen als eerste prioriteit waarop bezuinigd gaat worden: Nee, omdat het om een samenspel van kosten en opbrengsten gaat. Betaalbaar wonen kan namelijk ook mogelijk gemaakt worden door elders in het gebied bijvoorbeeld vrije kavels uit te geven.
79	- Alstublieft geen hoogbouw in het gebied. Een Tasmantoren is er al 1 teveel. - 1500 woningen zijn mijn inziens ook meer dan genoeg. - Laat de groenstrook langs het Eemskanaal bestaan. Ik zou graag mijn uitzicht behouden. - In het bestemmingsplan stond ooit dat bij onze kavel het parkje tot een zichtlijn hoorde. Nu staan er al bomen die vooral in de zomer het zicht belemmeren naar het Eemskanaal. Als er dan aan de andere kant flats komen is er van het vrije zicht niets meer over. Dat gaat ten koste van mijn woongenot.	Zie par. 2.2 Programma Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 3.1 Belangenafweging
80	Graag reageer ik op het Programma van Eisen Eemskanaalzone, waarin ik het belang van groen en wandel/fietspaden wil benadrukken. Wij zijn toekomstige bewoners van Meerstad en dat is echt iets wat nog wordt gemist; mooie wandel, hardloop en fietsroutes. De routes lopen nu veelal langs drukke wegen. Het zou mooi zijn om iets vergelijkbaars te creëren zoals bijvoorbeeld Het Engelse werk in Zwolle en de paden die daar lopen langs de IJssel. Of dichterbij huis zoals de paden langs het Reitdiep. Ik hoop dat jullie dit meenemen in de ontwikkelingen. Dat zou fantastisch zijn.	Er zijn al enkele routes voor langzaam verkeer en Eemskanaalzone zal zeker ook ontsloten worden voor het langzame verkeer. We zien daarbij ook de voordelen om hier een meer recreatief karakter aan te geven. Wij nemen dit advies in

		overweging bij de uitwerking van de plannen.
81	Klopt het dat er vanwege de locatie van de gasleiding langs de Borgsloot daar geen woningbouw mogelijk is? En blijft de betreffende gasleiding ook in gebruik? Hoeveel hectare blijft er over die wel bebouwd kan worden tussen de Borgsloot en de nieuwe Borgweg (de weg die de Borgbrug met de nieuwe ontsluitingsweg verbindt)?	De aardgasleiding langs de Borgsloot is recentelijk verlegd en deze blijft in gebruik. Er mag niet gebouwd worden op de zogenaamde belemmeringenstrook van deze leiding en daarnaast moet rekening gehouden worden met risicogevoelige functies. Er blijft ongeveer 4 hectare over voor ontwikkeling.
82	Beperk hoogbouw (eigenlijk alles met meer dan 3 woonlagen) en bedrijfsvestiging indien überhaupt noodzakelijk tot locaties dicht op de ringweg en de P+R. Het landelijke gebied tussen de bestaande bebouwing van Meerstad-Klein Harkstede (lijn Hoofdweg) en het Middelberter lint is hier nadrukkelijk niet geschikt voor. Zorg hier voor de al eerder voorgenomen 'groene buffer' aan de westkant van de Hoofdweg, waarin eventueel lage woningbouw in beperkte dichtheid aansluit bij het landelijke beeld van het westelijke Middelbert en het oostelijke Meerstad. In dit gebied zou het ook goed zijn om de hinder van de nieuwe ontsluitingsweg (zowel optisch als qua geluid) zoveel mogelijk te beperken door zo groen mogelijke inpassing.	Zie par. 2.2 Programma Zie par. 2.4 Groen en ecologie Zie par. 2.5 Cultuurhistorie en ontwerpprincipes m.b.t. inpassing noordelijke ontsluitingsroute: Langs de nieuwe noordelijke ontsluitingsweg worden bomen geplant. De weg krijgt daarmee het karakter van een laan, de Meerstadlaan. Bij de situering van woningen en andere geluidsgevoelige functies langs de weg worden de wettelijke voorschriften m.b.t. wegverkeersgeluid in acht genomen.
83	Er wordt een supermarkt genoemd. Daar wil ik wel wat over zeggen. Als je wil dat een wijk groen is, zal je ook voor voldoende faciliteiten in de wijk moeten zorgen. Dus een grote supermarkt. Want als je de auto nodig hebt voor het doen van de grote boodschappen, zal je altijd een auto nodig hebben. Van iemand die nu in Ter Borch woont (en op zich wel interesse heeft in het gebied) en het nog altijd jammer vindt dat hier geen supermarkt is. Omdat iedereen 5 km met de auto rijdt om die boodschappen te doen. Ander punt is woonmogelijkheden	Zie par. 2.2 Programma

	voor jonge ouderen. Dus woning met slaapgelegenheid beneden, maar wel met een tuintje en rustig gelegen (ruimte voor huisdieren), maar wel supermarkt op fietsafstand en openbaar vervoer.	
84	Steeds vaker grijpen gemeenten in het land de kans aan om inclusie mee te nemen maken van de plannen van een nieuwe wijk of buurt. Ze bouwen aan gemengde wijken met afwisselende huizenbouw, koop, vrije huur en sociale huur, ontmoetingsplekken. Een fysieke omgeving waarin alle leeftijden, culturen, leeftijden, identiteiten, zich thuis voelen met evt. plekken voor support organisaties om de mensen thuis support te bieden en zo levensloop bestendige bouw te combineren met support voor iedereen. Met een school waarin iedereen uit de buurt naar school kan. Geen kind gaat naar een school buiten de wijk. Dit zou goed aansluiten als vervolg op de periode waarin Groningen koploper gemeente is in het VNG plan "Iedereen doet mee". Een inclusieve wijk bouwen ligt steeds meer binnen handbereik. Een wijk waarin geld nothing about us without us. Als inwoner van Middelbert zou ik graag uitkijken naar een wijk waarin mensen zich thuis voelen en samenleven in een inclusieve buurt.	Zie par. 2.2 Programma
88	Na het lezen van het Stedenbouwkundig Programma ben ik teleurgesteld over het (in mijn ogen) lage aantal woningen dat hier gerealiseerd mag gaan worden. Met geconcentreerde verdichting op enkele plekken in het plangebied zouden wat mij betreft dubbel zoveel woningen kunnen worden gerealiseerd. Dit met behoud van ruimtelijke kwaliteit. Gezien de woningnood zou ik dit zeer verwelkomen!	Zie par. 2.2 Programma

1b Lijst organisaties

- 1 Avifauna Groningen en Stadsvogelwerkgroep
- 2 GGD Groningen
- 6 Belangenvereniging MEERdorpen
- 7 Bewoners Klein Harkstede
- 8 Natuur en Milieufederatie Groningen, mede namens:
Avifauna, Het Groninger Landschap, IVN Groningen-Haren, KNNV vereniging voor
veldbiologie, Landschapsbeheer Groningen Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer
- 17 Boomwachters

2 Tekst Petitie Bescherm het Driebondsbos

<https://petities.nl/petitions/bescherm-het-driebondsbos?locale=nl>

Bescherm het Driebondsbos

1.538 ondertekeningen

Het bos en rietland op een voormalig slibdepot tussen Eemskanaal en Driebondsweg in Groningen dreigt ten onder te gaan door de uitbreiding van Meerstad. Zie concept SPVE Eemskanaalzone. Het bos heeft zich autonoom ontwikkeld in bijna 60 jaar tijd. Dit gebied moet een beschermde natuurstatus krijgen.

Petitie

Wij

omwonenden Eemskanaal en natuurliefhebbers

constateren

- Het Driebondsbos is in de jaren 60 spontaan ontsproten uit het opgebrachte slib.
- Het heeft een prachtige rijke structuur en is een waardevol biotoop voor vele diersoorten.
- Het is een ecologische verbindingszone en het levert een goede bijdrage tegen klimaatverandering.
- In recente gemeentelijke plannen heeft het gebied geen beschermde status.
- Er zijn vele bedreigingen, zoals een bike skills park, een mountainbike-route en omvorming tot stadspark.

en verzoeken

- Respecteer de hier spontaan gegroeide natuur, grijp niet in en laat de natuurlijke vegetatie opvolging zijn gang gaan zodat dit ook kan worden gemonitord.
- Plan gezien de ecologische waarde geen mountainbike skills park op het slibdepot en geen mountainbike-pad langs of door het Driebondsbos.
- Geef het gebied een beschermde natuurstatus en verbind het met de Middelberterplas, Hunnezzone, Borgsloot en eventuele nieuwe groen-/natuurgebieden.

3a Toelichting en ontwerp mountainbike skillspark Meerstad

Begin 2020 hebben wij omwonenden geïnformeerd over het starten van een onderzoek naar de haalbaarheid van een tijdelijk mountainbike skillspark ter plaats van de slibdepots naast de P+R Meerstad. Een initiatief waarvoor we in maart 2020 een intentieovereenkomst gesloten hebben met een groep enthousiaste mountainbikers.

Ook al staat dit initiatief in principe los van de ontwikkeling van de Eemskanaalzone, in een aantal reacties op het concept SPvE wordt er wel naar verwezen daarom wij vinden dit reactierapport de beste plek om uitleg te geven over dit initiatief.

Inleiding

Een skillspark is een terrein waar mountainbikers oefeningen kunnen doen om hun rijtechniek te trainen. U kunt daarbij denken aan een of meerdere uitdagende parcoursen met hoogteverschillen, haarspeldbochten, etc. Door te variëren in moeilijkheidsgraad is er altijd een parcours dat geschikt is voor kinderen, beginners of gevorderden. Vanuit Bureau Meerstad willen we dit initiatief graag mogelijk maken om het buiten sporten en recreëren te stimuleren en mensen bekend te maken met de ontwikkeling van de Eemskanaalzone en Meerstad. Naast het initiatief van een skillspark is het denkbaar dat we in de toekomst ook andere initiatieven mogelijk maken in de Eemskanaalzone.

Locatiekeuze

De beoogde locatie voor het skillspark is het braakliggend terrein ten oosten van de P+R. Op onderstaande kaart is de locatie aangeduid met nummer 2. Het skillspark zal tijdelijk zijn en wordt in eerste instantie vijf jaar in gebruik genomen met een mogelijkheid tot verlenging met nog eens vijf jaar.

Voor de locatie naast de P+R is gekozen op basis van een locatieonderzoek waarbij in totaal 6 locaties beoordeeld zijn. De volgende criteria zijn gehanteerd om tot een locatiekeuze te komen:

- Het skillspark mag de bouwwerkzaamheden in Meerstad niet in de weg zitten;
- De grond voor het skillspark moet in bezit zijn van de gemeente;
- De locatie moet goed bereikbaar zijn;
- De locatie moet groot genoeg zijn en het skillspark moet op korte termijn gerealiseerd kunnen worden.

Daarnaast hebben we de koppelkansen met bijvoorbeeld horeca, wandel-, fiets- en kanoroutes, etc. laten meewegen.

Conclusie van het locatieonderzoek is dat het terrein naast de P+R op korte termijn het meest geschikt is voor een tijdelijk skillspark. De bouwwerkzaamheden van de noordelijke ontsluitingsroute en de ontwikkeling van de Eemskanaalzone worden er niet door belemmerd. De locatie is zeer goed bereikbaar, zowel met openbaar vervoer, auto als fiets en het terrein kent al hoogteverschillen waardoor het erg geschikt is voor een skillspark.

Op lange termijn vinden wij locatie 4 in de Harksteder Broeklanden het meest geschikt. Het is de bedoeling om aan het einde van de Vossenburglaan een Toeristisch Overstap Punt te maken. Wordt daar naast een skillspark gerealiseerd dan zijn er veel koppelkansen met wandel-, fiets- en kanoroutes in de Harksteder Broeklanden. De Zeilen, het laatste deelgebied van Meerstad Midden West is echter nog volop in ontwikkeling waardoor een skillspark op deze locatie op korte termijn niet opportuun is.

Kaart met beoordeelde locaties voor het skillspark

Door omwonenden is de suggestie gedaan om het skillspark te realiseren in een groengebied langs de ringweg Oost. In de komende jaren zullen op deze locatie echter veel bouwwerkzaamheden plaatsvinden ten behoeve van de aanleg van de noordelijke ontsluitingsroute en de aansluiting daarvan op de ringweg Oost. Waardoor wij deze locatie als ongeschikt beoordelen.

Ontwerp skillspark

Voor het maken van een ontwerp voor het skillspark hebben wij de heer Jansen van het bureau Track & Trails aangesteld. De heer Jansen heeft bosbouw gestudeerd waardoor hij in staat is om bij het ontwerpen van mountainbikeroutes en skillsparks de natuur centraal te stellen. Voorbeelden van zijn werk zijn in heel Nederland te vinden en worden zeer gewaardeerd door de mountainbike community.

Het skillspark naast de P+R is straks bereikbaar vanaf de P+R zelf en vanaf het fietspad langs de Driebondsweg. Beide toegangswegen leiden naar een entree met een toegangspoort. Hierdoor is duidelijk waar de ingang van het skillspark is (rondom het terrein worden in principe geen hekken geplaatst) en kan door middel van borden duidelijk gecommuniceerd worden aan welke regels iedereen zich moet houden wanneer ze het skillspark betreden. We streven ernaar het skillspark zoveel mogelijk openbaar toegankelijk te maken.

Het ontwerp van het skillspark is onderstaand weergegeven en bestaat grofweg uit drie delen. Aan beide uiteinden liggen verhoogde grondlichamen en in het midden ligt een lager gedeelte, waar voornamelijk riet groeit. In verband met de aanwezigheid van rietvogels is besloten om dit lager gedeelte niet te gebruiken voor het skillspark.

Het parcours loopt rondom dit lager gedeelte en over de twee grondlichamen. Om meer hoogteverschillen in het parcours te creëren worden extra grondlichamen opgeworpen en zullen de bestaande grondlichamen enigszins worden vergraven. Doel is om zo bovenop de grondlichamen een glooiend terrein te krijgen, waardoor er veel geklommen en gedaald kan worden op het parcours. Er zal een basisparcours worden gebouwd zonder hindernissen waardoor het geschikt is voor kinderen en beginners. Op dit basisparcours zullen er wel enkele brede vlanders en een pumtrack voorkomen, maar deze zijn voor kinderen en beginners vrijwel risicoloos te rijden.

Op parallelle paden worden allerlei hindernissen gebouwd zoals dirtjumps, rockgardens en north shore elementen. Deze elementen zijn nog niet in detail ontworpen, tijdens het bouwen wordt, in samenspraak met betrokken mountainbikers, bepaald welke elementen er precies gebouwd worden. De hindernissen zijn erg geschikt voor gevorderde mountainbikers om hun rijtechniek te trainen. De moeilijkheidsgraad van de hindernissen in het parcours worden met standaardiseerde kleurcodes aangegeven. Zodoende is het skillspark geschikt voor meerdere doelgroepen om plezier aan te beleven.

Ecologische beoordeling

Op verzoek van omwonenden en vooruitlopend op de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het skillspark is door de sectie Ecologie van de Gemeente Groningen een ecologische beoordeling van het ontwerp uitgevoerd.

Uitkomst van de ecologische beoordeling is dat de aanleg van het skillspark passend is binnen het vastgesteld gemeentelijk beleid. Daarnaast ontstaat er voor de aanleg en het gebruik van het skillspark naar verwachting geen conflict met de Wet natuurbescherming omdat geen beschermde soorten in het gebied worden verwacht.

De aanleg van het skillspark zal buiten het broedseizoen voor vogels uitgevoerd worden. Verder merken wij op dat de positie van het nest van een Havik dat zich in het bos op de slibdepots bevindt, nauwkeurig is ingemeten en dat het parcours van het skillspark op een afstand van minimaal 100 m vanaf dit nest gelegen zal zijn.

Om verstoring van vleermuizen en andere zoogdieren te voorkomen zal het skillspark alleen overdag in gebruik zijn, er wordt geen verlichting rondom het skillspark geplaatst en er worden geen evenementen met geluidsversterking georganiseerd.

Tot slot zullen er enkele struikengroepen worden geplant om de natuurwaarden te versterken. Zo wordt voldaan aan de aanbevelingen uit de ecologische beoordeling.

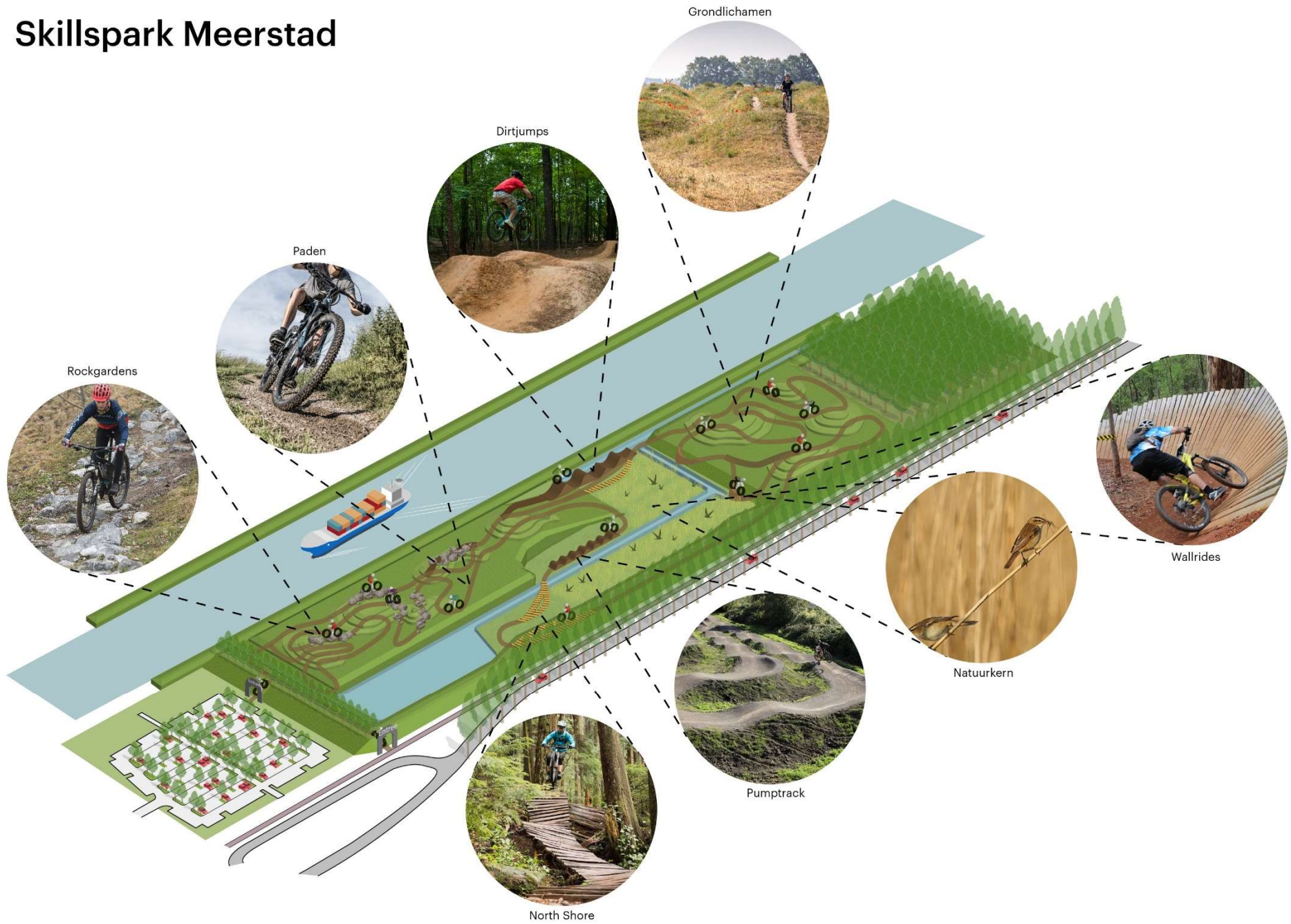
Vervolg

In het bestemmingsplan Lintdorpen en Ruischerbrug (2013) heeft de locatie van het skillspark de bestemming Agrarisch. Binnen deze bestemming is recreatief medegebruik mogelijk. Vanwege de omvang en de aaneengeslotenheid van het skillspark is echter besloten om een omgevingsvergunning strijdig gebruik met toepassing van een tijdelijke afwijking (max. 10 jaar) aan te vragen. Daarnaast moet er voor de aanleg van grondlichamen en het plaatsen van een toegangspoort een omgevingsvergunning aangevraagd worden. De behandeltermijn voor de omgevingsvergunning is 8 weken, gevolgd door een bezwaartermijn van 6 weken.

De aanvraag omgevingsvergunning zullen wij indienen na vaststelling van het SPvE door het college van B en W. Hierover zal Bureau Meerstad actief communiceren. Volgens planning kan de aanleg van het skillspark vervolgens in de tweede helft van 2021 beginnen.

Zoals gezegd heeft het skillspark alleen betrekking op het braakliggende terrein direct naast de P+R. Als vervolg op het skillspark willen we op termijn ook de haalbaarheid onderzoeken van een mountainbikeroute om zo het bos op de slibdepots toegankelijk en beleefbaar te maken. Ook voor dit onderzoek zullen we een ecologische beoordeling laten opstellen om conflicten met de Wet Natuurbescherming te voorkomen.

Skillspark Meerstad

3b Ecologische effectbeoordeling bikepark Meerstad

Zie hiervoor de website www.meerstad.eu/eemskanaalzone/